

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
TREĆE VANREDNO ZASEDANJE
Drugi dan rada
20. jul 2017. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Đorđe Milićević, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PRESEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad sednice Trećeg vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 96 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 110 narodnih poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Prelazimo na traženje obaveštenja i objašnjenja, na osnovu člana 287. Poslovnika Narodne skupštine.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Predrag Jelenković.

Izvolite.

PREDRAG JELENKOVIĆ: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo, imam dva pitanja za Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Prvo pitanje – da li je u planu i kada će biti postavljene zaštitne ploče, odnosno zaštitni zid buke pored naselja Komren na auto-putu, odnosno delu auto-puta ka Sofiji?

Naime, na ovom delu istočnog kraka Koridora 10 auto-put prolazi kroz deo grada Niša, tj. gradske opštine Crveni Krst i preseca, odnosno deli naselje Komren na dva dela. Ovakva situacija na terenu je već desetak godina i zato, u ime građana Niša, molim za hitno postavljanje, ukoliko je to moguće, pomenutih ploča iz bezbedonosnih i svih drugih razloga. Takođe, napominjem da je zaštitne ploče potrebno postaviti na auto-putu u dužini tri do pet kilometara.

Drugo pitanje. Kako je u nedavno usvojenom planu, tj. Nacionalnom programu javne železničke infrastrukture pomenut i razvoj turističke železnice povezivanjem Šarganske osmice preko Kremana sa prugom normalnog koloseka Beograd–Bar, postavljam pitanje – da li je u planu razvoj turističke železnice uzanog koloseka još negde u Srbiji? Konkretno, da li postoje tehnički uslovi i prateća infrastruktura, na kraju, nekakva mogućnost realizacije takvog jednog turističkog železničkog pravca Niš – Niška Banja – Sićevačka klisura?

Radi javnosti želim da napomenem da je, pored turističkog značaja i zdravstveno-turističkog potencijala Niške Banje, Sićevačka klisura Park prirode, koji je od 2000. godine prirodno dobro svrstano u drugu kategoriju zaštite i nalazi se na relaciji od međunarodnog značaja Niš – Sofija – Istanbul. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Goran Pekarski. Izvolite.

GORAN PEKARSKI: Poštovani predsedavajući, poštovani narodni poslanici, poštovani građani Srbije, hteo sam da postavim dva pitanja, jedno pitanje Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, ministru gospodinu Nedimoviću, a drugo ministru zdravlja, gospodinu Lončaru.

Prvo pitanje je za Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva – da li mogu da se preispitaju propisi i kriterijumi u vezi kvaliteta namirnica koje koriste građani Srbije a koje se uvoze ili proizvode od strane stranih kompanije koje rade na našem terenu, pa čak i od kompanija koje su domaći proizvođači?

Opšte je poznato da se između zemalja članica EU kvalitet hrane, odnosno proizvoda koji su u istom pakovanju razlikuju od zemlje do zemlje, tako da i među njima, iako EU pokušava da ima zajedničku standardizaciju i zajednički kvalitet, dolazi do velikih odstupanja. Onda nije ni čudo da kod nekih namirnica koje se iz EU izvoze u Srbiju dolazi do velikih razlika, pogotovo što neke stvari u kvalitetu nisu kod nas zabranjene već dozvoljene za ljudsku upotrebu.

Kao najbolji pokazatelj za tako nešto bio je češki ministar poljoprivrede koji je napravio štih-probu, uzeo je nasumično 21 proizvod koji se koristi u ugostiteljstvu i uporedio ga sa proizvodima koji se koriste u Nemačkoj,

Francuskoj, Slovačkoj i Mađarskoj. Ustanovio je da su od 21 proizvoda samo tri proizvoda identična kao u Češkoj.

Slovački premijer je napravio još jedan iskorak pa je zapretio Evropskoj komisiji uvođenjem embarga na namirnice koje su u istoj ambalaži a nisu istog kvaliteta.

Kada već postoji ta razlika, onda nije ni čudo da neke stvari koje dolaze kod nas sadrže neke supstance kao što su neki aditivi koji su kod njih zabranjeni a kod nas su još uvek dozvoljeni. Voleo bih da neko od naših ljudi iz izvršne vlasti ima tu kuraž pa da sam napravi neku štih- probu i pokuša da uporedi kakvog su kvaliteta namirnice kod nas, a kakvog su kvaliteta u EU odakle dolaze kod nas.

Tako smo došli do onog pitanja koje sam hteo da postavim, a radi se konkretno o konzervansu emulgatoru E-407, tj. karagenanu. Veoma teško se izgovara, ali veoma lako se guta. Mene interesuje da li mi možemo da preispitamo ponovo štetnost tog aditiva? Karagenan je po istraživanjima genotoksičan, što znači da vrši na nivou gena mutacije čak do drugog i trećeg kolena.

Inače, Agencija za istraživanje tumora IARC, sa sedištem u Lionu, u Parizu, dala mu je oznaku „2B“ izazivača tumora, što znači da je on opasan izazivač koji stvara probleme u digestivnom traktu, izaziva karcinom debelog creva i jedan je od uzročnika Kronove bolesti. Kod nas ga ima u mesnim prerađevinama svih vrsta, u kremovima i čokoladama. Što je najinteresantnije, u ovom vrućeg periodu sada, kada se koristi najviše sladoled, najviše ga ima baš u tim sladoledima koji koriste najviše deca, jer se koristi kao zaslađivač pošto je polisaharid, a i koristi se kao zgušnjivač, odnosno da napravi gustinu, konzistenciju proizvoda.

Drugo pitanje sam hteo da postavim ministru Lončaru. To je malo više informacija, ali s obzirom na to da je on informisan oko samog događaja, pa sam hteo samo da ga pitam – da li se nešto preduzelo i dokle se stiglo u vezi toga? Jer u ovoj eri borbe protiv malignih oboljenja, kada se pokušava da se preventivom spreči i smanji broj obolelih, mi imamo situaciju da se, s jedne strane, na jednom nivou čine velike stvari, a sa druge strane stvaraju na jednom nižem nivou mali bogovi i preuzimaju stvari u svoje ruke i, jednostavno, svojim nedelovanjem sprečavaju da se jedan dobar deo populacije adekvatno leči.

Za to je primer Dom zdravlja Grocka i mamograf koji je dobijen od strane Japanske ambasade pre šest godina. Za šest godina taj mamograf nije stavljen u funkciju i 50.000 žena sa teritorije opštine Grocka uskraćeno je za preventivno lečenje, odnosno otkrivanje malignih oboljenja u ranom stadijumu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Pekarski.

Reč ima narodna poslanica Branka Stamenković.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Hvala.

Molim vas, ako možete, da utišate. Hvala.

Pitanje za bivšeg predsednika Vlade a sadašnjeg predsednika Srbije Aleksandra Vučića. Ovo je 24. put da postavljamo pitanja sa skupštinske govornice i još nismo dobili nijedan odgovor.

Stoga prvo pitanje glasi – kada ćemo dobiti odgovore na prethodno postavljena pitanja? Drugo pitanje glasi – kada će prestati da krši Ustav, tako što će podneti ostavku na mesto predsednika SNS i izaći iz sukoba interesa u kome se trenutno nalazi, pošto Ustav nalaže da on bude predsednik svih građana a ne samo članova SNS?

Drugo pitanje je za predsednicu Skupštine Maju Gojković. Ovo je 16. put da sa ove govornice postavljamo pitanje predsedavajućoj Gojković. Do sada nismo dobili odgovor nijednom. Ponavljamo ova pitanja i nastavićemo da ih ponavljamo dok ne dobijemo odgovor. Prvo pitanje glasi – kada ćemo dobiti odgovor na prethodno postavljenih 15 pitanja i zašto ih još uvek nismo dobili? Drugo – kada će predsedavajuća Gojković doneti plan rada, kako bismo konačno prestali da radimo stihijski? Treće pitanje – kada će predsedavajuća Gojković konačno sazvati Kolegijum, Poslovnik nalaže da to uradi? Kada će predsedavajuća Gojković na dnevni red staviti predlog o njenoj smeni, kao što je obećala?

Sledeće pitanje je za ministra zdravlja, gospodina Zlatibora Lončara. Prošle godine dok smo slušali ekspozu prethodnog premijera, Aleksandra Vučića, čuli smo, između ostalog, sledeće, citiram stenografske beleške: „Tri i po milijarde evra svake godine potrošimo na zdravstvo. Ne znam gde i kako nama od toga, to ćorav može da vidi, negde nestane milijarda. Ne znam gde i kako. Negde te pare nestaju.“

Pre tri nedelje nova premijerka Ana Brnabić ovde u plenumu izjavila je sledeće: „Što se tiče nestajanja milijarde evra na godišnjem nivou iz zdravstvenog budžeta, apsolutno ne možemo da govorimo o nestajanju bilo kakvih milijardu evra.“ Sad, pošto je Zlatibor Lončar bio ministar i u prethodnoj vladi i u ovoj sada vodi sektor zdravlja, moje pitanje glasi – ko ovde obmanjuje javnost, da li nama nestaje ta milijarda ili ne? Molim da ovo objasni građanima Srbije.

Sledeće pitanje je za ministra zar rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Zorana Đorđevića – da li znate da je tokom tri meseca redovnog jesenjeg zasedanja...?

Možete li da ih utišate, molim vas, i da mi nadoknadite vreme, to jest da mi omogućite da se kasnije javim, jer mi od nadvikivanja puca glas?

PRESEDAVAJUĆI: Izvolite, nadoknadiću vam minut, svakako.

Nastavite. Izvolite, kolegice Stamenković.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Tokom redovnog jesenjeg zasedanja prošle godine Zakon o radu kršen je nebrojeno puta...

Ne mogu sad. Molim ova dva minuta malo kasnije.

PRESEDAVAJUĆI: Dame i gospodo narodni poslanici, zaista molim za malko tišine da bismo mogli da čujemo govornike. U suprotnom moraćemo, shodno članu 11, da napravimo pauzu i da napravimo red. Ja vas molim za tišinu, jer nisam u mogućnosti ni ja kao predsedavajući da čujem govornika.

Gospođo Stamenković, molim vas da se ponovo javite. Imate još dva minuta.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Mogu li kasnije da dobijem reč?

PRESEDAVAJUĆI: Ne, niste u mogućnosti kasnije da dobijete reč, možete sada dobiti dva minuta i iskoristiti.

Prijavite se, gospođo Stamenković.

Izvolite.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Hvala.

Znači, tokom redovnog jesenjeg zasedanja prošle godine Zakon o radu je kršen nebrojeno puta ovde u Narodnoj skupštini. Zakon o radu propisuje da radnik ne može da radi duže od 12 sati dnevno. Od 64 radna dana tokom redovnog jesenjeg zasedanja, radnici zaposleni u restoranu i bifeu Narodne skupštine, koji su, inače, zaposleni pri Upravi za zajedničke poslove Vlade Republike Srbije, 25 dana radili su duže od 12 sati dnevno. Od 13 radnih nedelja, tokom devet nedelja radili su duže od 48 sati nedeljno, koliki je maksimum koji Zakon propisuje.

Čak i da Uprava za zajedničke poslove njihov rad organizuje tako što vrši preraspodelu rada, zakon ponovo ne dozvoljava da i u tom slučaju zaposleni rade duže od 60 sati nedeljno. Radnici u skupštinskom bifeu i restoranu tokom redovnog jesenjeg zasedanja duže od 60 sati radili su tokom tri uzastopne radne nedelje u decembru. Štaviše, 27. decembra na posao su došli u 7.30 ujutru, a odavde su izašli 28. decembra u 15.30 po podne, tako su sastavili 32 sata na radnom mestu.

Ovo se dešava zbog činjenice da predsedavajuća Gojković ne organizuje rad Skupštine u skladu sa Poslovníkom, nego ga iznova krši. Da organizuje rad u skladu sa Poslovníkom, do ovog kršenja Zakona o radu ne bi došlo. S obzirom na to da naši apeli dosad nisu urodili plodom, da se ona drži Poslovníka, ovom prilikom apelujem na ministra Đorđevića da uloži svoj autoritet, da zaštiti ove radnike, da se njihov rad vrati unutar okvira Zakona o radu i da prestane da se krši Zakon o radu u Narodnoj skupštini, jer to predsedavajuća Gojković uraditi neće. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Stamenković.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Imam dva pitanja. Jedno pitanje za Ministarstvo pravde i, uslovno rečeno, za Ministarstvo finansija, a to je – u kojoj fazi se nalazi postupak vraćanja sredstava Razvojne banke Vojvodine u iznosu od tri miliona evra, koja su kao kredit data firmi „TIV komerc“ u vlasništvu gospodina Rodića još 2008. godine, a koja su, inače, obezbeđena hipotekom? To me interesuje iz jednog prostog razloga, da vidimo koliko su nam organi efikasni u tom delu i dokle je taj postupak stigao, da vidimo da li su ta sredstva na odgovarajući način bila obezbeđena kada je ovaj kredit dodeljivan.

Moje drugo pitanje odnosi se na Ministarstvo pravde i Ministarstvo unutrašnjih poslova, a vezano je za to – da li su i šta će preduzeti povodom objavljivanja umrlice na kojoj se nalaze ime i lik predsednika Republike Srbije Aleksandra Vučića, protiv lica koje je tu umrlicu pustilo i objavilo na društvenim mrežama, jer smatram da je taj varvarski čin ujedno i ozbiljno krivično delo?

Očekujem da organi MUP-a i Ministarstvo pravde budu jako efikasni, jer ako se to dešava predsedniku Republike, onda se može sutra dešavati svakome od nas. Bez obzira koliko to neozbiljno nekada moglo nekome da zvuči, ali apsolutno je uznemiravajuće, preteće, da se bilo ko pojavi na tako nečemu. Ukoliko nismo u mogućnosti da zaštitimo predsednika Republike od takvog vršenja krivičnih dela, šta onda nama običnim građanima Republike Srbije preostaje.

Ujedno bih podsetio da nismo dobili kao poslanička grupa odgovor na pitanje – da li su i kakve mere preduzete protiv lica koja su na društvenim mrežama pretela na raznorazne načine gospodinu Rističeviću, Vučićeviću i predsedniku Republike Aleksandru Vučiću? Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Komlenski.

Reč ima narodna poslanica Sonja Pavlović.

Izvolite.

SONJA PAVLOVIĆ: Pitanje za ministra Vujovića, Ministarstvo finansija.

Novi pravilnik o evidenciji PDV-a, koji treba da uđe u primenu od 1. 1. 2018. godine, velika obmana, donet je na osnovu izmena i dopuna Zakona o PDV-u iz oktobra 2015. godine. U pisanom obrazloženju Ministarstva finansija, koje su svojevremeno dobili poslanici, piše da primena tog zakona neće stvoriti troškove privredi, naročito malim i srednjim pravnim licima i da zbog toga nije potrebno obrazlagati da li pozitivne posledice donošenja zakona opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Međutim, po skromnoj proceni novi pravilnik o evidenciji PDV-a stvara dodatne troškove privredi, to je pretpostavljam poznato i ministru finansija, od najmanje 18,5 miliona evra. Shodno tome, Ministarstvo finansija trebalo bi da

odgovori na pitanje – da li je Pravilnik usklađen sa propisima EU, jer toliko stavki u vezi PDV nije zabeleženo ni u jednoj zemlji članici EU? Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti? Zašto prvo nije izvršena ozbiljna analiza efekata, pa tek nakon toga zatraženo od poslanika da se izjasne o ovom pravilniku?

Sveobuhvatno pitanje za premijerku, sve ministre u Vladi, naravno neizostavnog predsednika Srbije kao rodonačelnika ideje o „Beogradu na vodi“. Citiraću Dragoljuba Bakića, arhitektu i člana Akademije arhitekture Srbije: „Beograd na vodi“ je mesto gde se čine katastrofalne urbanističke, arhitektonske, saobraćajne, infrastrukturne, ekološke, društveno-političke, sociološke i ekonomske greške.“

Molim kolege za malo parlamentarnog bontona.

Zašto je bilo potrebno da se zbog ovog projekta ukine odrednica Generalnog urbanističkog plana koji važi do 2021. godine a koja se odnosi na centralnu zonu Beograda i predviđa da se na toj levoj obali i na desnoj obali reke Save formira glavni centar Beograda?

To se priobalje čuva još od kraja Drugog svetskog rata. Zašto je bilo potrebno da se pored 2.500 beogradskih arhitekata odnekud donese maketa za rešenja koja nisu na nivou osrednjeg studentskog rada, koja je nametnuta Urbanističkom zavodu da od te makete proizvede nakaradni prostorni plan područja posebne namene, na čijem je javnom uvidu bilo 2.000 primedbi, koje su sve odbačene.

Zašto je jednom privatniku iz prebogatog arapskog sveta data eksteritorijalnost na zemljištu od preko sto hektara, besplatni zakup na sto godina, besplatna primarna infrastruktura do granica kompleksa, koja se, inače, drugim investitorima u toj zoni naplaćuje 500-550 evra po kvadratnom metru. Ponoviću, 500-550 evra po kvadratnom metru. Zašto ne postoji master plan, po kome se gradi svaki pravi urbanistički projekat, već se sramno preduzimaču ugovorom daje pravo da u periodu od 30 godina na svih 100 hektara gradi šta hoće, gde hoće i kada hoće, a kada on to obavi – naše urbanističke službe će to naknadno pretočiti u planove?

Zašto se istovremeno ovim istim ugovorom Srbija obavezuje da do decembra 2019. godine, što je inače nemoguća misija, izradi kompletnu infrastrukturu, a to, između ostalog, podrazumeva: završetak kanalizacionog interceptora, od kog je za poslednjih 40 godina urađena polovina; završetak fabrike za prečišćavanje otpadnih voda u Velikom Selu; izradu prve linije metroa; izradu tunela ispod Terazijskog grebena od Savskog venca do Dorćola; izgradnju četiri železničke stanice u centru Beograda; proširenje i zaštitu pogona vode u Makšu. Dovoljno pitanja i zadovoljiću se i sa objedinjenom procedurom odgovora.

Pitanje za ministra Gorana Trivana, Ministarstvo za zaštitu životne sredine. Na svega 15 kilometra od centra Beograda, nedaleko od Pupinovog mosta, nalazi se Beljarica, prava oaza prirode koju zovu „beogradska Amazonija“. Tu ima dosta vrsta zaštićenih ptica, potpuno jedno posebno podneblje i područje je deo ekološke mreže od međunarodnog značaja. Zavod za zaštitu prirode je predložio da se ovaj prostor zaštititi, međutim, tu je predviđena izgradnja nove luke Beograda.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospođo Pavlović.

SONJA PAVLOVIĆ: Da li mogu samo da postavim pitanje? Jednu rečenicu.

PRESEDAVAJUĆI: Izvolite.

SONJA PAVLOVIĆ: Pitam gospodina Trivana – šta će kao prvi čovek Ministarstva za zaštitu životne sredine učiniti po tom pitanju, da li će se potruditi da ovaj prostor bude zaštićen? I zašto je kao gradske sekretar za zaštitu životne sredine dopustio da se sa dnevnog reda skine pitanje vezano za Beljaricu? Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodna poslanica mr Aleksandra Jerkov. Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem, potpredsedniče.

Pitam ministra unutrašnjih poslova Nebojšu Stefanovića – ko je zadužen za protokole saradnje između centara za socijalni rad i osoba zaduženih u Ministarstvu unutrašnjih poslova za prevenciju nasilja nad ženama? S obzirom na to da je on zadužen, da je njegov posao da koordinira rad službi u svom ministarstvu, pitam ponovo – ko je odgovoran za to što protokoli nisu ispoštovani?

Interesuje me ime i prezime osobe koja je zadužena za to. Dosta je bilo zajedničke odgovornosti. Dosta je bilo da se ministri zgražavaju nad tim šta im se dešava i šta ih je zadesilo. Njihov je posao da organizuju ove protokole i moje ponovljeno pitanje ministru Stefanoviću, od koga nećemo mi u DS odustati, jeste – koje je ime i prezime osobe zadužene za protokole saradnje između centara za socijalni rad i osoba zaduženih za prevenciju nasilja i borbu protiv nasilja nad ženama u MUP-u Republike Srbije?

U prethodnih deset dana dve žene su ubijene samo zbog toga što su žene. Ubijene su u kontrolisanim uslovima. Ubijene su pred onima čiji je posao da ih zaštite, i ubijene su na način koji zahteva ličnu odgovornost mnogih u ovoj zemlji. Zbog toga način na koji je ovo počelo da se rešava, tako da će biti krivično odgovoran jedan ili dva socijalna radnika, svakako ne može da zadovolji nikoga.

Opšte je poznato da se žrtve nasilja nalaze u jednom začaranom krugu, u kome se naravno nasilnici osećaju veoma sigurno. Jedan od načina da muče svoje

žrtve jeste upravo demonstracija te njihove velike moći, veoma često kroz pozivanje na prijatelje na visokim položajima, na političke, rodbinske, prijateljske, kumovske, poslovne veze sa onima koji se nalaze na pozicijama.

I zbog toga je naredno pitanje koje ću postaviti ministru Stefanoviću verovatno najvažnije pitanje u životu na koje će morati da odgovori, a to je – koje su njegove privatne, lične, poslovne, prijateljske ili političke veze sa porodicom koja je nastradala kada je pre dve nedelje jedan bračni partner u Centru za socijalni rad ubio majku troje dece?

Na to pitanje ministar Stefanović je dužan da odgovori građanima zbog toga što, pod jedan, nema pravo da ima ni prijateljske, ni poslovne, ni političke, ni privatne veze sa bilo kim ko u Centru za socijalni rad ubije svoju bivšu partnerku i majku troje dece.

Drugo pitanje njemu jeste – da li je spreman da se izuzme iz istrage koja će se voditi, a koja treba da da odgovore na dva izuzetno važna pitanja: prvo – šta se desilo u Centru za socijalni rad kada je ubijena majka troje dece, a ubio ju je njen bivši partner, već ranije osuđivan za nasilje u porodici i, pod dva – koje su okolnosti pod kojima je ubica pronađen mrtav? To su dva pitanja na koja istraga mora dati odgovor i zbog toga je ključno da Nebojša Stefanović izuzme sebe iz istrage, zbog mogućeg sukoba interesa u kom se nalazi.

Poslednje pitanje koje upućujem je direktoru Centra za socijalni rad na Novom Beogradu – da li ga je bilo ko ko se nalazi na nekoj javnoj funkciji ili neko ko je blizak nekome ko se nalazi na nekoj javnoj funkciji zvao i vršio pritisak na njega da omogući ubici viđanje sa decom u momentu kada se on spremao da izvrši krivično delo?

To su stvari na koje i ministar Stefanović i direktor Centra za socijalni rad na Novom Beogradu moraju da daju odgovore i mi iz Demokratske stranke nećemo odustati dok oni to ne budu učinili.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani građani Srbije, pretpostavljam da je od velikog interesa javnosti da postavimo pitanje predsedniku Narodne skupštine Republike Srbije, Maji Gojković – kako se to moglo dogoditi da za, evo, skoro godinu dana od kada je Poslanička grupa Dveri počela da traži, što po Poslovniku, član 209. i 210, ima pravo, posebne sednice na aktuelnu temu, nije zakazana jedna jedina posebna sednica na aktuelnu temu?

Naime, član 209. Poslovnika o radu Narodne skupštine jasno kaže: „Predsednik Narodne skupštine, na predlog poslaničke grupe, najmanje jedanput u mesecu određuje dan kada će pojedini ministri u Vladi odgovarati na poslanička pitanja u vezi s nekom aktuelnom temom.“

Poštovani predsedavajući, nama su onemogućeni osnovni poslovnički mehanizmi da možemo u Domu Narodne skupštine da postavimo bilo koju aktuelnu temu.

Verovali ili ne, poštovani građani Srbije, za godinu dana ovog novog saziva Narodne skupštine Republike Srbije u ovom domu se nije raspravljalo ni na jednu jedinu aktuelnu temu. Samo je Poslanička grupa Dveri postavila 10 takvih pitanja, odnosno tema, i do sada smo morali imati za ovih godinu dana svih 10 na dnevnom redu, zato što po Poslovniku najmanje jednom mesečno predsednik Skupštine mora da sazove takvu sednicu i mora da obezbedi prisustvo ministara koji će odgovarati na poslanička pitanja.

Evo kojih je to 10 tema do sada bilo postavljeno: bezbednosna i ekonomsko-socijalna situacija u Srbiji u vezi sa migrantskom krizom – nikada se nije našla na dnevnom redu; međunarodni pritisci na državne organe Republike Srbije u vezi sa pregovorima i situacijom na Kosovu i Metohiji – nikada se nije našla na dnevnom redu; nerešeni bezbednosni problemi u vezi sa agentima stranih obaveštajnih službi, atentatima na visoke državne službenike – nikada se nije našlo na dnevnom redu; ugroženost ekonomske, prehrambene i zdravstvene bezbednosti građana Srbije protivzakonitim uvozom i prometom genetski modifikovane hrane i semena – nikada se nije našlo na dnevnom redu; povlašćeni dugoročni zakup oranica u Srbiji od strane nemačke mesne industrije „Tenis“ – nikada se nije našlo na dnevnom redu; odnosi Srbije i NATO-a, a u okviru teme bismo svakako postavili pitanje ministru vojnom, a ja ga to i ovom prilikom pitam – kako se to desilo da više desetina pripadnika Vojske Srbije učestvuje na NATO vežbama na granicama Rusije? Srbija nikada nije bila protiv Rusije u svojoj istoriji, a danas šaljemo naše vojnike na NATO vojne vežbe na samim granicama sa Rusijom.

Sedma tačka bi bila prodaja poljoprivrednog zemljišta stranim državljanima od 1. septembra 2017. godine – nikada se nije našlo na dnevnom redu, a na mesec dana smo do primene ove katastrofalne odluke Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom. Pod osam – ukidanje privremene suspenzije obaveznog služenja vojnog roka, evo, i ministar Vulin to nešto pominje ovih dana. Dalje, neprimenjivanje i ugrožavanje ćirilice kao zvaničnog pisma Republike Srbije, i problem bele kuge, rast mortaliteta i emigracija radno sposobnog stanovništva iz Srbije. To je deset više nego aktuelnih tema.

Obaveza predsednika Narodne skupštine Republike Srbije jeste da ih stavi na dnevni red, da pozove ministre, da imamo pravo kao poslanici da postavljamo pitanja. Kada je poslednji put u Narodnoj skupštini Republike Srbije bio poslednji četvrtak u mesecu, kada Vlada dolazi da odgovara na poslanička pitanja?

Kada su ministri u Vladi Republike Srbije podneli svoje tromesečne izveštaje o radu i došli na sednice nadležnih skupštinskih odbora da odgovaraju za svoj rad?

To je suština onoga što predsednik Narodne skupštine Republike Srbije, Maja Gojković, izbegava. Izbegava da Narodna skupština vrši jednu od svojih najvažnijih uloga, a to je kontrolna i nadzorna uloga nad radom izvršne vlasti, kontrola rada Vlade, kontrola rada ministara. Ovde nema kontrole Vlade i nema kontrole rada ministara, jer ministri neće da podnesu izveštaj o radu, Vlada neće da dođe da odgovara na pitanja poslanika, predsednik Skupštine neće da sazove posebne sednice na aktuelnu temu. Ovde je doveden u pitanje osnovni parlamentarizam, osnovna demokratija i osnovna sloboda govora.

Danas želite da ukinete Narodnu skupštinu Republike Srbije i da se ovde ne razgovara ni na jednu aktuelnu temu, već samo na teme koje vi namećete kao vladajuća većina, da opozicija nema pravo da nametne ni jednu jedinu temu za godinu dana rada Narodne skupštine Republike Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Obradoviću.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovane kolege poslanici, postavljam pitanje premijeru Ani Brnabić i predsedniku Republike Aleksandru Vučiću, a odnosi se na izvoz „Fijatovih“ automobila na rusko tržište.

Dakle, od dolaska SNS na vlast, od 2012. godine, prošlo je punih pet godina i ušli ste u šestu godinu, a Srbija i njeni građani i danas plaćaju cenu neispunjenih obećanja i nesposobnosti, ja bih rekao, da se država vodi na pravi način. To možemo da vidimo danas na mnogim primerima, a jedan od njih jeste upravo i „Fijat“, koji je aktuelan u prethodnim danima. Upravo bih želeo da postavim pitanje u skladu sa dešavanjima u automobilskoj industriji „Fijat“ u Srbiji.

Premijer je po svom ustaljenom običaju 2013. godine, premijer Vučić, odnosno tada je bio prvi potpredsednik Vlade, obećao da će Srbija izvoziti 10.000 „Fijatovih“ automobila na rusko tržište, bez carine. Citiraću izjavu: „Fijat automobili Srbija će do kraja godine izvesti u Rusiju prvi kontigent od 10.000 novih modela 'fijata 500 L' proizvedenih u fabrici u Kragujevcu. Tu kvotu smatramo samo početkom i nadamo se da ćemo je povećavati u budućnosti.“

Naravno, premijeru Vučiću, dok je bio premijer, nije smetalo da svake naredne godine ponavlja tu izjavu iz 2013. godine, to obećanje, pa čak i 25. maja ove godine u kampanji za predsednika Republike Srbije, kada je u Kragujevcu prisustvovao promociji novog, restilizovanog modela „fijata 500L“, kada je slavodobitno govorio o pozitivnim rezultatima po srpsku ekonomiju koje stvara

„Fijat“, da poslovanje te kompanije čini 3% bruto društvenog proizvoda Republike Srbije i gotovo 8% ukupnog izvoza Republike Srbije.

Pozvao je građane tada da kupuju „Fijatove“ automobile, naveo da očekuje da pitanje izvoza na rusko tržište bude rešeno pre kraja ove godine. Mi smo danas u 2017. godini. Dakle, od 2013. godine svake godine slušamo jedno te isto obećanje, da je ispunjeno to obećanje, verovatno danas ne bismo imali radnike na ulici i ne bi trebalo radnici da upozoravaju državu kako treba da se domaćinski posluje, i kako treba da se razgovara sa ozbiljnim kompanijama kao što je „Fijat“.

S obzirom na to da je izostao dijalog između rukovodstva i Vlade Republike Srbije radnici su morali sami da izađu na ulice i da na neki način primoraju aktuelno rukovodstvo Republike Srbije, koje je očigledno u prethodnim godinama, umesto da dogovara saradnju i razvoj saradnje sa investitorima, bilo zauzeto organizovanjem izbora svake godine i izbornih kampanja, i svake godine trošilo više od šest meseci na izbore, kao i novce i vreme, a paralelno s time se ništa nije dešavalo da se stvore uslovi za privredni razvoj u Srbiji.

Takođe, gospodin Putin je izjavio da postoji ta mogućnost kada je 2014. godine posetio Srbiju. Moje pitanje je – zašto tog izvoza u Rusiju nema? Šta je doprinelo tome da Vladimir Putin promeni mišljenje i kakva je uloga u tome Aleksandra Vučića?

Paralelno s time ministri i premijer daju nekakve izjave koje nisu odgovorne, kao što je rekla gospođa Brnabić da iza štrajka u „Fijatu“ stoji politički interes i nečija ozbiljno loša namera, ili gospodin Đorđević, koji je rekao da radnici „Fijata“ u stvari treba da pokažu malo više ljubavi prema Srbiji. Ja mislim da su oni neodgovorni sa svojim izjavama, a ne radnici koji samo traže bolje uslove rada. Takođe, ekonomska politika se pokazala kao vrlo pogubna i pored toga što imamo probleme sa „Fijatom“, da ne govorim o svim onim preduzećima koje je ova vlast za poslednjih pet godina ugasila, počev od „Prve petoletke“, FAP-a iz Priboja, IMT-a, „14. oktobra“ i svih drugih fabrika.

Drugo pitanje se odnosi na premijera Vučića, a to je vezano za kontraverze koje prate svaku njegovu posetu Americi, gde je on otišao tamo da podnosi nekakve izveštaje i vidimo sada dokumente koji su izašli u javnost, pisanje određenih kongresmena, pojedinih, za odgovor na neka pitanja na koja nije odgovorio.

Evo, jedno od tih pitanja na koje treba da odgovori građanima Srbije, a ne američkoj administraciji, a to je u vezi izveštaja da mala grupa ljudi predvođena predsednikovim bratom Andrejom Vučićem i četvoricom njegovih bliskih prijatelja Nikolom Petrovićem, Zvonkom Veselinovićem, Slavišom Kokezom i Nenadom Kovačem nastavlja da rukovodi svim infrastrukturnim i

javnim projektima. Dakle, citirao sam ono što treba da odgovori predsednik Vučić građanima Srbije a ne Američkoj ambasadi.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

MILORAD MIRČIĆ: Ispred Poslaničke grupe SRS postavljam pitanje ministru odbrane gospodinu Vulinu i vrhovnom komandantu Vojske Srbije gospodinu Aleksandru Vučiću, koji je istovremeno i predsednik Srbije – koji su to razlozi odlučili da se Vojska Srbije uključi u vežbe NATO pakta koje se održavaju od 17. do 22. jula na prostoru Bugarske, Rumunije i Mađarske? Da li je to u sklopu vojne saradnje, u periodu kada smo svedoci da se NATO snage koncentrišu na granicama Ruske Federacije, kada konkretno za ove vojne vežbe na teritoriji Rumunije glavnokomandujući NATO snaga general Ben Hodžiz, glavni za NATO snage u Evropi, kaže da su vežbe u Rumuniji direktno usmerene protiv Ruske Federacije?

Da li je razlog ovakve odluke možda u promeni i u zaokretu politike koju u novije vreme vodi vlast, a ogleda se u činjenici da je prva poseta novoizabranog predsednika Srbije upravo poseta Americi? Da li se možda nešto novo dešava u sprovođenju politike vladajuće koalicije kada napušta takozvanu poziciju neutralnosti, poziciju sedenja na dve stolice, pa se okreće jednoj stolici koja označava dominantnost američke politike? Da li je možda razlog u činjenici da se na taj način još jednom po ko zna koji put dodvori NATO snagama i Americi, posle one sramne inspekcije u Nišu koja je sprovedena od strane Američke ambasade? Ništa nije moglo da bude sramnije nego upravo učešće u ovakvim vežbama, gde sam general NATO snaga kaže da su to vežbe priprema za eventualni napad na Rusku Federaciju.

Možda je to razlog što je razgovor sa potpredsednikom Amerike koji je obavio predsednik Srbije ostao tajna za javnost Srbije. Možda tu leži neki razlog. U svakom slučaju, moramo da dobijemo jasan odgovor ne u smislu da pokažemo koliko smo mi napredovali kada je u pitanju spremnost naše vojske ili koliko smo dobri, odnosno bolji od pripadnika NATO snaga, to je već potrošena fraza koja ne zadovoljava nikog u ovoj Srbiji, nego da se jasno kaže, ako je to zaokret u politici koju vodi vlast ove države, onda da se zna, da građani znaju šta ih u budućnosti očekuje, da se ne nadamo ničemu što bi bilo blagonaklonost od strane Ruske Federacije, jer svedoci smo da, evo, već mesecima čekamo isporuku naoružanja i sredstava za Vojsku Srbije od strane Ruske Federacije.

Kako sad u ovom trenutku da tumačimo to što je Vojska Srbija angažovana u ovakvim vežbama, a sa druge strane očekujemo da nam po veoma povoljnim uslovima Rusija pomogne da ojačamo tehnički i taktički Vojsku Srbije? Mi iz SRS jednostavno želimo odgovor, i od vrhovnog komandanta i od ministra odbrane.

Ono što bih želeo da postavim kao drugo pitanje, to je pitanje koje se odnosi na guvernera NBS. Kojim sredstvima, čijim novcem je plaćeno blindirano putničko vozilo „audi A8“ za potrebe NBS, navodno za prevoz guvernera NBS, u visini od 500.000 evra kada radnici u Kragujevcu štrajkuju, kada se u „Goši“ radnici odlučuju na štrajk gladu, kada u Srbiji vlada beda, nemaština? Kojim novcem i čijem novcem je finansiran ovakav luksuz NBS? Posle masažera za noge, evo još jednog velikog troška, velike avanture guvernera Narodne banke Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Mirčiću.

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče, pitanje postavljam Ministarstvu pravde.

Ovih je dana propali NATO prašinarski predsednički kandidat Vuk Jeremić, u narodu poznat pod nazivom Vuk Potomak, autorskim tekstom u „Vašington postu“, a koji je u aprilu gospodnje 2017. godine na izborima dobio svega 5,7% glasova, još jednom, po ko zna koji put, pokazao da mu se sva politika svodi na neviđenu mržnju prema predsedniku države Aleksandru Vučiću i svojoj zemlji Republici Srbiji.

Poštovani narodni poslanici, nedopustivo je i duboko nepatriotski čin da gospodin Jeremić blati Republiku Srbiju, njezinog predsednika Aleksandra Vučića pred susret sa potpredsednikom SAD-a Majkom Pensom. Građani Republike Srbije šokirani su tim necivilizacijskim, nepatriotskim i nedemokratskim činom prema Republici Srbiji i njenom predsedniku.

Ali nije ovo prvi put. Vuk Jeremić je 2016. godine EU lagao da se Aleksandar Vučić tajno sastao sa Vladimirom Vladimirovičem Putinom i prikazao bivšeg predsednika Republike Srbije, uvaženog gospodina Nikolića, kao opasnog ruskog čoveka.

Gospodin Jeremić je 2008. godine podvalio domaćoj srpskoj javnosti Misiju Euleks na KiM i time relativizovao suverenitet i teritorijalni integritet Republike Srbije na KiM.

Idemo dalje. Kada je 2008. godine ilegalno proglašena takozvana nezavisnost KiM, Jeremićeva diplomatija nije preduzela nikakve efektne akcije protiv takozvane nezavisnosti KiM, iako je Narodna skupština Republike Srbije odluku o takozvanoj nezavisnosti KiM proglasila neustavnom. Svi akti Jeremićeve diplomatije su u najmanju ruku relativizovali suverenitet Srbije na KiM.

Jeremić je propustio da u ime Republike Srbije, čiji suverenitet i teritorijalni integritet garantuje Povelja UN, pred Međunarodnim sudom pravde podnese tužbu protiv svake države pojedinačno koja je priznala takozvanu nezavisnost KiM na našoj teritoriji. Gospodin Jeremić je propustio da zahteva

hitno sazivanje sednice Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija zbog kršenja Povelje UN. Njegova se diplomatija, praktično, odrekla sredstava zaštite suvereniteta i teritorijalnog integriteta sopstvene zemlje.

Srpski ambasador u Rusiji Stanimir Vukićević dao je izjavu kojom je umalo obesmislio svaku akciju srpske diplomatije protiv nezavisnosti KiM: „Mi ne nameravamo da se nađemo u samoizolaciji, takav korak ka raskidanju diplomatskih odnosa bio bi neprirodan“.

Ovo je bio diplomatski ispad koji su mnogi tumačili kao sugestiju saveznicima Rusiji, kao stalnoj članici Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, da Srbija, unatoč ranije čvrstom dogovoru, odustaje od korišćenja odgovarajućih sredstava međunarodnog prava i zaštite svog suvereniteta i teritorijalnog integriteta.

Gospodin Jeremić je pred OEBS-om takozvano proglašenje nezavisnosti KiM nazvao presedanom, čime je pokazao nepoznavanje značaja izjave koju daje u svojstvu šefa diplomatije. Gospodin Jeremić je apelovao na OEBS pozivajući se na poštovanje Rezolucije UN 1244 umesto na Završni akt iz Helsinkija iz 1975. godine kojim je OEBS eksplicitno utvrdio da pokrajine Republike Srbije nemaju pravo na sticanje nezavisnosti.

Gospodin Jeremić je nesporno pitanje suvereniteta Republike Srbije pred Generalnim sekretarijatom Generalne skupštine UN prvi put učinio spornim Predlogom rezolucije kojom se traži mišljenje Međunarodnog suda pravde o legalnosti jednostrane nezavisnosti KiM.

Jeremić i gospodin Tadić su pristali da Generalnoj skupštini UN podnesu kompromisni predlog Rezolucije o KiM. Oni su, dame i gospodo i poštovani građani, prihvatili da se iz predloga rezolucije kojom se traži mišljenje Međunarodnog suda pravde izbaciti stav zasnovan na međunarodnom pravu: „Jednostrana secesija ne može biti prihvatljiv čin za rešavanje teritorijalnih pitanja“, već su prihvatili da se Međunarodni sud pravde izjasni „da je odluka privremenih institucija o jednostranom proglašenju nezavisnosti u skladu sa međunarodnim pravom“. Time je gospodin Jeremić, u narodu poznat kao Vuk Potomak, relativizovao suverenitet Republike Srbije na KiM.

S tim u vezi postavljam pitanje Ministarstvu pravde – ima li elemenata krivičnog dela i antidržavnog čina u Jeremićevim nastupima i misli li tužilaštvo analizirati ove njegove antipatriotske i antidržavne nastupe i poduzeti odgovarajuće mere? Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Prelazimo na tačke 1–3. dnevnog reda – **IZBOR ČLANOVA ODBORA AGENCIJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE, PREDLOG ODLUKE O IZBORU ČLANOVA FISKALNOG SAVETA i PREDLOG ODLUKE O IZBORU ZAŠTITNIKA GRAĐANA (zajednički jedinstveni pretres – nastavak).**

Prelazimo na listu.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Konačno da malo pričamo o dnevnom redu. Moram da pokažem sada radi javnosti kakva se skandalozna kampanja vodi protiv predloženog kandidata za Zaštitnika građana, gospodina Pašalića.

Mislím da je ovo veoma važno, da javnost vidi do kojih granica bestidnosti to ide. Ovo je NIN. To su ovi što vam kažu da je Srbija Aušvic. Ko ima ovakav naslov, pa kaže – zaštitnik vlasti ili građana, neka Sandra Petrušić je pisala tekst. Prosto je neverovatno, u drugom nedeljniku koji danas izlazi, u „Vremenu“ isti naslov – Zaštitnik građana ili zaštitnik vlasti, samo što je pisala neka Zora Drčelić. Kada pročitate tekst, vidite da je suština teksta apsolutno ista.

Verovatno su rekli ovoj Petrušićki da to malo skрати, da prilagodi prelomu, ali suština je da je isti centar napisao i jedan i drugi tekst u dva nedeljnika. Čak ni naslov nisu promenili, što je najbolji pokazatelj kakva se bestidna kampanja vodi protiv čoveka koji je, inače, bio sudija, izabran kao sudija u vreme prethodne vlasti.

Ako ćemo da gledamo neku biografiju, pošto ovde sada, a 2007. godine je izabran gospodin Janković, stalno pitate za biografiju gospodina Pašalića, a kakva je to bila biografija gospodina Jankovića pre 2007. godine? Na osnovu čega ste njega izabrali da bude Zaštitnik građana? Iz kog ste budžaka njega izvukli? Gde je on to bio poznat u životu pa ste ga izvukli da bude Zaštitnik građana?

Gospodin Pašalić makar ima biografiju sudije, u vaše vreme je bio izabran za sudiju, čak je bio i predsednik Apelacionog prekršajnog suda. Nećete mi valjda reći da nije imao neku biografiju koja ga kandiduje za ovakvo mesto? Ali ovo je najgore moguće licemerje koje inače ovih dana preovladava. Zašto? Zato što će jedan deo nevladinog sektora u Srbiji izgubiti svoju poziciju u toj četvrtoj grani vlasti.

Ja inače hoću da glasam za gospodina Pašalića i molim ga jednu stvar – da potpuno rasformira prethodni kabinet, u potpunosti, jer je to bilo sedište političke partije gospodina Jankovića. On je tu formirao političku partiju.

To isto radi gospodin Šabić, koji kao Poverenik za informacije od javnog značaja danas daje politički intervju, govori kako opozicija treba da nastupi na izborima za gradonačelnika Beograda. Izvini, prijatelju, podnesi ostavku, nemoj da zloupotrebljavaš funkciju i platu koju ti dajemo, idi kandiduj se za gradonačelnika i budi lider opozicije.

A zašto govorimo o licemerju koje, inače, danas preovladava? Danas imamo veliku brigu za radnike „Fijata“. Taj „Fijat“ nije dovela sadašnja vlast, to

ste vi doveli taj „Fijat“. Vi ste ga doveli, potpisali ugovor koji ste zamaskirali da niko ne može da vidi, i vi danas pričate o tome da je Srbija Aušvic, radni logor. Te iste koji pričaju da je Srbija radni logor, Aušvic, ja ih pitam, pošto je njihov vlasnik *Ringier Axel Springer*, koji je nemačko-švajcarski konzorcijum – da li su oni nacisti koji su uveli radni logor i zašto onda oni ne štrajkuju pošto im je gazda strani investitor?

Na kraju krajeva, ovakvim naslovima i ovim što vi radite vi terate investitore. Koji će investitor da dođe danas u Srbiju kada vidi ovakvu naslovnu stranu i kada vi kažete da su svi investitoru koji ovde dođu nacisti otprilike? A vi ste prvi počeli da ih dovodite, vi ste uveli taj koncept subvencija, a danas ste odjednom svi veliki samoupravljači, danas biste voleli da vratite Kardelja, danas ste za to i podržavate parole – fabrike radnicima.

A gde ste bili da podržite radnike u Novom Pazaru kada je onaj mučenik ručao sopstveni prst, odsekao prst i ručao prst, ili onaj njegov drugi kolega što je zakovao ruku za letvicu i kada su se radnici tamo vezivali za mostove?! Pa vi ste im upropastili te fabrike i vi ste sve moguće fabrike zatvorili. Za razliku od vas, gospodin Vučić otvara fabrike, i to je ključna razlika.

Suština cele priče je u tome što najveći vaši donatori iz nevladinog sektora gube poziciju u četvrtoj grani vlasti. I meni je jako drago zbog toga. Apsolutno podržavam da se ti ljudi koji su zloupotrebljavali sve te političke funkcije, odnosno funkcije nezavisnih tela, konačno maknu iz države. Nisu oni nikakav korektiv vlasti.

Danas imamo naslovnu stranu ovog nedeljnika, kaže – krv na rukama sistema, vezano za ubistvo, tragediju koja se dogodila u Centru za socijalni rad u Rakovici. Pa taj sistem ste vi stvorili. Pa vi ste nam takve centre za socijalni rad ostavili, da rade po tom principu. Ja vas ne razumem, vi sada kritikujete sami sebe, odjednom ste sada za fabrike radnicima. Apsolutno licemerje vlada danas.

Cela poenta priče, dragi gledaoci, svi vi koji gledate ovaj program, jeste da se uruši privredni sistem ove zemlje, da svaki investitor ode iz Srbije. To je cela suština priče danas, jer je Srbija pozitivna, danas Srbija ima plus 3% rasta, za razliku od vas kada smo imali minus, za razliku od vas kada ste uzimali kredite da dajete plate i penzije, mi danas to ne radimo, mi dajemo iz realnih izvora.

Hoćete to da urušite, hoćete ponovo da se vratite na onaj puni astal i da, naravno, nastavite dalje da čerupate Srbiju. E, nećemo vam dati. I borićemo se do kraja upravo protiv ovakvog licemerja. Ne pada nam na pamet da vam to dozvolimo. Za razliku od vas, koji uzimate Fiskalni savet kako vam padne na pamet za kritiku, mi prihvatamo svaku kritiku Fiskalnog saveta.

Moram da priznam da mi nije baš ni svejedno što će isti ljudi biti u Fiskalnom savetu, jer njihova kritika zna da zaboli žestoko, ali neka, glasaću za

njih baš zato što imaju konstruktivnu kritiku i zato što su ljudi racionalni i zato što se ne vladaju mržnjom, nego zato što žele nešto da doprinesu ovoj zemlji i glasaću, naravno, za ceo Fiskalni savet.

Glasaću, svakako i za gospodina Pašalića samo iz jednog jedinog razloga, najveći razlog je što ga oni ne podnose. To je ključni razlog. I zato što verujem da će rasformirati kabinet Saše Jankovića. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Reč ima narodna poslanica Tatjana Macura.

Izvolite.

TATJANA MACURA: Poštovana predsedavajuća, želim da ukažem na povredu Poslovnika. Član 106. stav 1. glasi: „Govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretes.“

Mi danas govorimo o izboru članova za Fiskalni savet, izboru članova za Agenciju za borbu protiv korupcije i za izbor novog zaštitnika građana. Prethodni govornik je šest minuta i 30 sekundi govorio o naslovnim stranama nedeljnika NIN, o tome šta piše u nekim drugim nedeljnicima, kakvi su tekstovi, da li su im bogougodni ili nisu.

Ja mislim da to danas nije tema na dnevnom redu. A u skladu sa tim, danas je dan za poslanička pitanja i mogli su, poslanička grupa da se dogovore da sva ta pitanja koja postavljaju zloupotrebljavajući raspravu koja je na dnevnom redu, mogli su da postave u trenutku kada je bio termin za postavljanje političkih pitanja.

Molila bih vas da dalje pratite raspravu, kako bismo ostali na temi koja je na dnevnom redu. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Izražavam svoj stav da nisam povredila član 106. stav 1, kako ste vi rekli. Poslanik Đukanović je duboko bio u temi. Žao mi je što niste razumeli ili ga niste pažljivo slušali, a ostavljam Poslaničkom klubu SNS da odluči o tome da li će se konsultovati sa vama o načinu njihovog rada, u to se neću mešati. Zahvaljujem.

Ako želite da glasamo o tome... Hvala lepo.

Prenebregnuću dobacivanja „bre“ itd. iz vašeg poslaničkog kluba. Ne znam jeste li meni to uputili.

Vi, poslaniče koji se okrećete. Misllila sam da ste iz Novog Sada. „Bre“ je za druge delove države.

Ne znam, meni ili drugim poslanicima prekoputa? To ću prenebregnuti, ne ulazi u povredu Poslovnika i simpatično mi je.

Branimir Jovanović.

Izvolite. Samo, molim vas, prijavite se. Ne samo na listi nego i fizički.

BRANIMIR JOVANOVIĆ: Poštovana predsednice, dame i gospodo narodni poslanici, u svom izlaganju govoriću o izboru Zaštitnika građana. Smatram da rasprava o Zaštitniku građana u ovom trenutku izaziva posebnu pažnju, iz dva razloga. Prvo, što je ova institucija kod nas još uvek u povoju, za razliku od, recimo, Švedske, koju smo već navodili kao primer, gde je osnovana pre skoro dva veka, ili zemalja Evrope, gde je osnovana nakon Drugog svetskog rata. Ova institucija kod nas živi deset godina, ali se još uvek u ovom segmentu ne možemo porediti sa razvijenim evropskim demokratijama.

Drugo, zašto ova tema izaziva pažnju jeste što je sigurno u prethodnom periodu svrstana u jedan politički kontekst, što, naravno, ne bi trebalo da bude u praksi. Ne smemo nikada zaboraviti ulogu Zaštitnika građana. Njegova uloga je da obavlja kontrolu nad primenom zakona i drugih propisa od strane državnih organa, pre svega uprave i javnih službi i da štiti prava građana. Dakle, to je institucija koja prevashodno štiti građane od nepravilnog rada uprave.

Demokratija ne sme samo da se svede na ljudska prava, ali bez ljudskih prava nema demokratije. Upravo su ljudska prava jedan od najvažnijih pokazatelja principa ustavnosti, a institucija Ombudsmana je institucija koja je direktno povezana sa ostvarivanjem zaštite ljudskih prava.

Od budućeg Zaštitnika građana očekujem da se rukovodi činjenicom da smo mu poverili ulogu kontrolora javne vlasti u interesu zaštite čoveka i njegovih prava. Doduše, u skladu sa zakonom. On nema velika pravna ovlašćenja u odnosu na upravu i ne može da donosi neke meritorne odluke, ali njegova uloga je pretežno otkrivajuća, upozoravajuća ili vaspitna. Zbog toga očekujem od njega da svojim autoritetom i radom doprinese osnaživanju jedne ovakve institucije, da bi ona postala skladna dopuna institucionalnih i pravnih mehanizama zaštite prava čoveka.

Ne mogu da ne spomenem nemačku teoretičarku politike Hanu Arent, koja je govorila da je za pravilno funkcionisanje sistema podele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku neophodno i uvođenje pojma, takozvanog, polja javnog. Pod tim je podrazumevala bitnu korektivnu ulogu u društvu javnog mnjenja. A Zaštitnik građana treba upravo da bude personifikacija tog javnog mnjenja. Kao što sam već rekao, on nema pravna ovlašćenja, ali njegovo najmoćnije oružje, njegova najveća snaga treba da bude upravo to obraćanje javnosti i izražavanje javnog stava.

Zaštitnik građana nikako ne sme da donosi svoje odluke u skladu sa nekim političkim premisama. Ne sme da bude stranački opredeljen i građani treba da budu jednaki pred njim, bez obzira na svoja politička uverenja. Zato je i bitno što se bira na mandat koji traje pet godina i koji je duži od mandata saziva koji ga bira na tu funkciju, jer to na taj način umanjuje njegovu zavisnost od trenutke skupštinske većine. Sa druge strane, ovaj predstavnički dom treba da

bude najsnažnija podrška radu Zaštitnika građana i treba uvek da šalje poruku da se borimo za principe prava i principe pravičnosti.

Navešću primer da se u Velikoj Britaniji ovakva jedna institucija, koju neki zovu Ombudsman, neki Zaštitnik građana, zove Komesar parlamenta za upravu, i to samo pokazuje kolika je povezanost parlamenta i zaštitnika građana. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodna poslanica Branka Stamenković.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Hvala.

Kada je 2012. godine SNS preuzela vlast u Srbiji, Agencija za borbu protiv korupcije je bila u povoju. Bila je to mlada agencija koja je tek u nastajanju, ali je imala jedan vrlo važan zadatak, a to je da zavede red u ponašanju među javnim funkcionerima, koji su mahom političari.

Umesto da joj se u tom poslu pomogne, nažalost, kada se osvrnem unazad i pogledam šta se sa Agencijom dešavalo od 2012. godine naovamo, mogu samo da zaključim da se njoj više saplitala noga nego što joj se pomagalo, i to uglavnom preko upravnog odbora o kom ovde danas raspravljamo.

Kada je SNS došla na vlast 2012. godine, Upravni odbor Agencije imao je devet članova, kao što to zakon i propisuje. Da li znate koliko Upravni odbor Agencije ima danas, pet godina kasnije? Dva člana. Agencija je blokirana, ne može da donosi odluke zato što je za sve odluke potrebno da glasa bar pet članova, a oni imaju samo dva.

Kako smo došli do ovoga? Agencija je od samog početka upozoravala da zakonski okvir unutar koga radi treba poboljšati i da ga pre svega treba osloboditi političkog uticaja koji je ugrađen, nažalost, u taj prvi zakon o Agenciji koji je donet. Kako je ugrađen u nju taj politički uticaj? Pa upravo preko članova Upravnog odbora.

Kao što rekoh, njih ima devet. Od tih devet, tri člana Upravnog odbora predlažu politička tela, a preostalih šest nezavisna i regulatorna tela i državni organi. Šta mislite, ova dva člana trenutno koja postoje u Upravnom odboru Agencije, od kog predlagača potiču? Da li od ova tri politička ili ovih šest nezavisnih? Pa naravno da je od tri politička.

Ono što može da se primeti unazad kada se pogleda šta se dešavalo sa Upravnim odborom jeste da se, kada god bi istekao mandat ili bi podneo ostavku neko od članova Upravnog odbora kog je predložilo neko političko telo, Narodna skupština bi po hitnom, najhitnijem mogućem postupku izabrala novog člana.

Evo, recimo, imamo primer. Jednog člana Upravnog odbora predlaže Vlada Republike Srbije. U martu 2015. godine ostali smo bez tog člana u Agenciji. Da li znate kada je novi izabran? Odmah u martu, istog meseca. Kada je reč o članu Upravnog odbora koga predlaže Administrativni odbor Narodne skupštine – u novembru prošle godine ostali smo bez tog člana, već u decembru

imali smo novog. Što se tiče trećeg člana Upravnog odbora, koga predlaže političko telo, njega predlaže predsednik Republike Srbije – 7. jula je novi predsednik Srbije predložio člana, evo nas, desetak dana kasnije, po hitnom, najhitnijem postupku već raspravljamo o tome.

S druge strane, kada je reč o preostalim šest predlagača, imate situaciju da član koga su predložili zajedničkim dogovorom Zaštitnik građana i Poverenik za informacije od javnog značaja, u Narodnu skupštinu je stigao 1. aprila 2015. godine. Mi još uvek o tome nismo raspravljali. Više od dve godine ne raspravljamo i ne postavljamo tog člana.

Dalje, Udruženje novinara, oni jesu imali problema da se dogovore izvesno vreme koga da predlože za člana, ali od 9. avgusta prošle godine, znači bezmalo godinu dana, u ovoj Narodnoj skupštini stoji njihov predlog i čeka da dođe na dnevni red. Znači, godinu dana je taj njihov član mogao da radi u Upravnom odboru i sada ne bismo bili u situaciji da imamo samo dva člana, i to politički izabrana.

Dalje, Vrhovni kasacioni sud 4. januara ove godine dao je svoj predlog. Šta smo čekali do jula? Državna revizorska institucija 9. marta je predložila svog člana. Zašto smo čekali do jula da o tome raspravljamo? Socijalno-ekonomski savet 6. juna.

Kada pogledate ovo, vidite da se na jedan vrlo perfidan način, politički, vladajuća većina meša u rad Agencije za borbu protiv korupcije. Za to je, pre svega, od svih institucija najodgovornija upravo ova Narodna skupština, koja postavlja članove Upravnog odbora, kojoj Agencija podnosi izveštaj i koja treba da prati njihov rad.

A drugi problem koji imamo jeste da novi zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije čami čekajući da dođe na dnevni red u Skupštini, a u njemu su predviđene mnoge važne izmene, između ostalog da se konačno rešimo ove sumanute kumulacije funkcija koje iznova dolaze na Administrativni odbor Narodne skupštine. Kada taj novi zakon usvojimo, to više neće moći. Jedan funkcioner će moći da obavlja samo jednu funkciju.

Apelujem da ubuduće ne dozvolimo, kao Narodna skupština, da ijedan predlog novog člana Upravnog odbora mesecima ili godinama čeka u Narodnoj skupštini nego da nam to bude po hitnom postupku, da ne dozvolimo da Upravni odbor Agencije spadne na dva člana, i to isključivo politički izabrana, i da u njoj danas uopšte nema predstavnika nezavisnih tela i mesecima unazad. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Sednica koja je u toku je isključivo skupštinska stvar, stvar Skupštine i narodnih poslanika. Izbori svih ljudi, čije su biografije pred nama, nemaju veze ni sa Vladom, ni sa predsednikom, osim sa predlagačima, ni sa drugim nezavisnim telima, imaju veze isključivo, sa narodnim poslanicima, ukoliko imamo svest o tome šta znači biti narodni poslanik i šta znači imati integritet narodnog poslanika.

Zašto je zakonom i Ustavom predviđeno da ovako biramo ljude? Zato da bude dijaloga o tome koga biramo. To je ključna ideja izbora i Zaštitnika građana i članova Fiskalnog saveta i Agencije za borbu protiv korupcije – da ne bude stranačka, partijska stvar. I na tome je ova sednica propala.

Vlast je rešila da od svega napravi stranačku stvar, da sve bude stranačka tema. Rešili ste da je Kosovo stranačka tema – ne treba vam niko. Rešili ste da su evropske integracije stranačka tema – ne treba vam niko. Sad ste rešili da su izbori u nezavisnim institucijama i regulatornim telima stranačka, partijska stvar – ne treba vam niko. Nije to dobro ni po koga. Šteta je zajednička.

Znam da je neodoljivo, Poljska je...

Ja vas molim da za svu ovu vrstu dobacivanja (kako ste vi) zatražite reč, ja sam vrlo raspoložena za replike i vrlo maštovita u odgovorima, a zakona koji treba da izgrade konsenzus i dijalog ne bi bilo da nisam iste ovakve razgovore vodila sa članovima svoje stranke.

Većinska Srbija ne trpi dijalog. Nije to vaš monopol, samo ste usavršili poruku – sve u Srbiji je stranačka stvar, od Kosova i Evrope, preko svih izbora o kojima Skupština treba da odlučuje.

Zašto je to problem? Zato što, ako ovu sednicu zamislite kao sednicu oko jednog astala za kojim se pravi dobra država i dobro društvo, onda su tri noge tog astala: zakonodavna, izvršna i sudska vlast. Četvrta noga je prostor javnog dijaloga, prostor institucionalnog dijaloga, prostor medijskog dijaloga, prostor koji vi ne želite. I zato imamo sto na tri noge za kojim ćemo pokušati da gradimo vladavinu prava i da gradimo dobru državu i dobro društvo.

Neće da valja. Ja mogu samo da izrazim srdačno žaljenje, jer je šteta zajednička. Mogu da izrazim žaljenje zbog svih ljudi koje ćete birati danas, i ovo je prvi put da neće biti konsenzusnog glasanja oko Zaštitnika građana, oko članova Fiskalnog saveta, ovo je prvi put da smo otišli daleko korak unazad od teškog vremena kada smo pravili polukorak, mali korak i još manji korak da se stranački naprave mostovi i da razumemo šta je zajednička korist svih stranaka u Srbiji.

Nećete dijalog, hoćete zidove, hoćete bedeme. Od toga nikakvog dobra nikome ne može da bude, uključujući institucije za koje se zalažete. Zašto to želite? To je već pitanje stila, stava, pogleda na svet, želje da se sve ono što bi trebalo da bude deo javnog dijaloga u Srbiji drži u pokornosti a ne u disciplini.

Pokornost zahteva poslušnost, poslušnost zahteva strah, a dijalog zahteva disciplinu, volju, napor da se u dijalogu učestvuje.

Meni je žao da se kroz dva smešna primera može pokazati koliko ne želite dijalog. Prvi je rad institucija ove skupštine, od Odbora koji povlači tuđe predloge, do papira koji je stigao u Skupštinu koji je potpisao generalni sekretar predsednika Srbije u kojem on traži hitan postupak. Aman, ljudi, nemojte to da radite. Ako volite, izvolite, već smo gledali 90-ih, gledamo sada u Poljskoj, gledamo u Turskoj, ako baš volite da ponovite tuđe greške na zajedničku štetu, ne postoji niko, nažalost, ko može da vas spreči. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolegice Čomić.

Reč ima Maja Gojković.

Izvolite, gospođo Gojković.

MAJA GOJKOVIĆ: Hvala, gospodine potpredsedniče.

Pažljivo sam slušala poslanicu, iako sam želela potpuno u drugom duhu da diskutujem, koja je držala govor pre mene i da sam zlonameran poslanik, naravno da bih podigla Poslovnik uvis i rekla „povreda Poslovnika“ i zamolila da se isključivo držimo teme. Ali nisam, političar sam i potpuno razumem šta poslanici žele da kažu kada diskutuju o temi, ali na svoj način.

I ne govore jednostavnim rečnikom – Saša Janković je bio loš Zaštitnik građana, a gospodin Pašalić će biti dobar. Tako bi govorili u nekoj osnovnoj školi, a u Parlamentu se govori ovako kako je govorio poslanik Vladimir Đukanović ili poslanica koja je govorila pre mene.

Ali naravno da nisam zlonamerna i da razumem da se u ovom domu često izađe iz okvira teme pa se ne govori o kvalitetu prošlih i sadašnjih poslanika, nego se na neki širi način pokušava objasniti zašto smo za ili zašto smo protiv.

Nije me mnogo ubedila poslanica u svoje argumente. Ubedila bi me da zastupa političku opciju koja je radila ili će raditi jednoga dana, ako zadobije poverenje građana, baš na ovakav način kako je ona govorila, znači nestranački i u duhu Socijalističkog saveza radnog naroda, ukidajući politiku, pokušavajući da se stvori jedan opštenarodni konsenzus gde neće biti glasanja, gde neće biti izbora, gde se neće određivati koja će politička opcija imati koliko poverenja građana u ovom parlamentu pa zastupati interese građana koji su glasali. Znači, ako je suština da u budućnosti, kada DS jednog dana pobedi, bože moj, jednog dana će se možda to i desiti, ukinemo partije i radimo u duhu Socijalističkog saveza radnog naroda, znači svi se dogovaramo o svemu.

Naravno, ja sam uvek za kompromis kada su u pitanju velike teme, i onda kada je ona rekla po pitanju Kosova i Metohije. Upravo je predsednik Aleksandar Vučić rekao da će na jesen pozvati sve političke partije da razgovaramo o toj veoma važnoj temi. Nadam se da će se Gordana Čomić

odazvati tom pozivu ili uticati na vrh svoje političke stranke da, u duhu njene diskusije o važnosti postizanja konsenzusa za velika pitanja, uzmu i učešće. Jer ako ne uzmete učešće, znači vi to ni nećete, osim za govornicom u Parlamentu kada treba kritikovati Srpsku naprednu stranku i naše koalicione partnere.

Elem, da se vratim na nekoliko teza koje ovde provejavaju već dva dana da je pitanje Zaštitnika građana stranačka tema. Naravno da jeste stranačka tema. Ja ne vidim ovde ama baš nikog ko nije pripadnik neke političke stranke i uopšte u Srbiji u poslednje vreme zbog političke nemoći nekih stranaka koje imaju sve manji i manji značaj i uticaj u Srbiji pokušava se da se provuče nešto što građanima treba da bude prihvatljivije, a to je da se ukinu političke stranke i da ništa više ne bude politička i stranačka tema. Pa ne znam onda šta da bude? Da bude tema dobrovoljnog pevačkog društva, ili ne znam ni ja čega? Da, ovo je važna politička tema za Srbiju.

Da li je važno da mi imamo funkcije Zaštitnika građana ili Poverenika za informacije od javnog značaja, ili da imamo ova ili ona tela, o tome možemo da diskutujemo. To je postalo pitanje svih pitanja otkako je Saša Janković duboko uplovio, bivši Zaštitnik građana, doskorašnji, odnosno propali kandidat za predsednika Republike Srbije, iako to među članicama EU i nije baš tako.

Mene je interesovalo, pošto ja ne znam ime ni jednog jedinog zaštitnika građana u zemljama našeg okruženja ili u zemljama članica Evrope, zašto oni nisu takve neke „pop star“ zvezde kakav je postao Saša Janković i zašto to kod njih nije pitanje svih pitanja, pa čak uopšte i nemaju Zaštitnika građana u svom sistemu, na primer, članica EU koja ima visok politički uticaj u EU, kao što je Republika Italija, uopšte i nema takvu instituciju.

Znači, nije to pitanje opstanka Republike Srbije i da mi sad govorimo kako ili imati ili umreti, jer, prosto, građani Republike Srbije neće moći da ostvaruju svoja građanska i ljudska prava ako nemamo to. Imamo, nismo ukinuli i očigledno ova vladajuća većina i ne razmišlja o tako nečemu. I nemojmo da žalimo za Sašom Jankovićem, sad ovde neke ode radosti ili žal za njegovim delovanjem, kad smo mi svi svesni da to nije bilo baš tako dobro kako bi jedan Zaštitnik građana trebalo da radi. Ajde prvih pet godina, bože moj, svi smo ovde glasali da mu se produži mandat, ali nemojmo da govorimo da on nije bio politička ličnost i ranije.

Ovde se prećutkuje činjenica da je Saša Janković radio u Ministarstvu sporta, a ministar je u to vreme bio Zoran Anđelković Baki, mislim, poznatiji u javnosti, zato i govorim njegov nadimak, koji je ranije vodio i Privremeno izvršno veće na Kosovu i Metohiji. Saša Janković je za vreme Slobodana Miloševića bio jedan od političara i radio je u Ministarstvu sporta. Nemojte samo da mi kažete da je bio vrhunski sportista pa je po stručnosti primljen kod Zorana Anđelkovića Bakija, nego se, naravno, u ministarstva primaju kao pomoćnici ili

zamenici samo one ličnosti koje su politički profilisane. Dakle, on je bio političar. Jednom političar, uvek političar. Tako da nije izdržao da mu prođe i drugi mandat. Drugi mandat je potpuno posvetio polju politike i na kraju nije izdržao i počeo je da vodi zadnje dve-tri godine izbornu kampanju za predsednika Republike.

Ja molim kandidata Pašalića, za koga ćemo danas glasati i iskreno se nadam da ćemo ga izabrati pošto vidimo da nema ko da štiti prava građana, po diskusijama nekih uvaženih poslanika, da bude drastično drugačiji od Saše Jankovića; da se ne bavi politikom, da njegovi izveštaji budu samo u okviru nadležnosti koje ima Zaštitnik građana, definisane određenim pozitivnim propisima, odnosno zakonima, i da ne dođe ni slučajno pod uticaj bilo kojih političkih struktura, kao i da nam omogući da o njegovim izveštajima mi i diskutujemo, a ne da ovde komentarišemo političke pamflete šta se sviđa Saši Jankoviću a šta se ne sviđa u državi i koji politički potezi mu se sviđaju ili ne sviđaju, pošto je to protivno zakonu. U zakonu nigde nema da Zaštitnik građana vodi politiku i kritikuje političke poteze rada Vlade Republike Srbije.

E, tu je greška Saše Jankovića. E tu se sapleo, u svojoj ambiciji da postane veliki političar, a postao je prosto rok zvezda, veća zvezda od Gorana Bregovića. Više se pričalo o Saši Jankoviću u poslednjih godinu dana nego o Novaku Đokoviću, Goranu Bregoviću i Emiru Kusturici zajedno. I to smo mi doživeli.

Evo vi mi recite kako se zove Zaštitnik građana u Francuskoj. Kako se zove Zaštitnik građana u Nemačkoj, kako se zove Zaštitnik građana u bilo kojoj državi Evrope? Znači, to su ljudi profesionalci koji se bave, tamo gde uopšte i postoji, u Italiji ne mogu da kažem kako se zove kad nemaju Zaštitnika građana.

Molim vas. Ovde se govorilo nešto i o radu Parlamenta. Ponovo neistina. Mi smo 2014. i 2015. godine raspravljali prvi put. Za vreme vladavine DS-a, dok su vodili ovaj parlament, nije se raspravljalo u plenumu o izveštajima Zaštitnika građana. Kad ste to raspravljali? Ajde pokažite mi tu sednicu. Ovde su sedeli svi, i on i Šabić i onda su napravili nekakav skandal, nekakvu predstavu. Kao uvređeni su, pa izlaze, pa ulaze, pa bože moj, trčim za njima, izvinjavam se... Žao mi je što sam se izvinila onda, a nisam ni znala da se izvinjavam političkoj konkurenciji i onima koji se kandiduju za predsednika države i sada za gradonačelnika Beograda. Ja sam šokirana danas. Radni dan mi počinje tako što Poverenik Šabić daje intervju kako će se kandidovati za gradonačelnika Beograda i priča o politici. Pa gde je tu moral?

Šabić, je l' tako? Nije Švabić? Izvinjavam se gospodinu Šabiću, sigurno ću mu upamtiti prezime. Duboko mu se izvinjavam, jer me je prošli put kritikovao zato što sam iznela nivo njegove plate. To je pitanje svih pitanja, ne smete da kažete kolika je apanaža za ovako važan posao. Ali on mora...

Da, da, to su teme, uvaženi poslanici Krsiću.

Da ne sme ovde... Meni je Zaštitnik građana, sad ima titulu bivši zaštitnik građana a ne predsednik partije, to je sad isto jedan novitet u našem javnom životu, rekao – ko sam ja da uopšte govorim o njegovom radu. Neverovatno, zamislite, bivši Zaštitnik građana, predsednik jedne političke opozicione stranke, bivši kandidat za predsednika države – hvala bogu, građani Srbije nisu pogrešili pa ga nisu izabrali – ne da poslaniku Narodne skupštine Republike Srbije da kaže svoj stav o tome kako je on bio loš Zaštitnik građana i moja očekivanja da novoizabrani budući bude bolji od njega.

Uzmite novine, kaže – ko je ona uopšte da diskutuje. Ja sam predstavnik naroda, predstavnik građana Srbije, glasali su za mene. Za njega i za budućeg poverenika glasaju predstavnici građana Srbije u Parlamentu Republike Srbije. I mi smo izvan njihove moći. Zato što ih mi biramo, mi ih i kritikujemo. I mi smo raspravljali o njihovim izveštajima i mi smo glasali jednoglasno za njihov izveštaj. Doduše, opozicija kaže da će glasati, pa izađe i ne glasa. Pravo opozicije...

Ali da se razumemo, baš mi kritičari, izglasali smo izveštaj Saše Jankovića i Šabića i nismo hteli za političke pamflete iduće godine da glasamo. Diskutovali smo u odborima. I nemojte ovde da se provlači teza da nismo diskutovali. Diskutovali smo u odborima. Nisu dobili ocenu i zaključke. Sa kakvim zaključcima mi da izađemo pred plenum? Da kritikujemo njihove političke ideje, njihova kandidovanja? Nismo hteli. Time smo im učinili veliku uslugu.

I treća teza, isto neverovatna i smešna. Kaže – hitnost postupka. Kakva crna hitnost postupka. Saša Janković je na početku svoje izborne kampanje u februaru dao ostavku. Doduše, baš je uzeo taj period da bi platu primao još nekoliko meseci, da bi se vozio državnim resursima u izbornoj kampanji za predsednika države i nema ušteđevinu, da.

I molim kandidata za Zaštitnika građana da ako ima namere jednog dana posle pet godina da se kandiduje za predsednika države da ne koristi državne resurse, da ne koristi zaposlene u njegovom kabinetu, da ne koristi vozilo i da ne uzima platu, nego da bude toliko korektan, da da na vreme ostavku, da omogući nama da ga razrešimo i da ne koristi državno vozilo. Da ne koristi državno vozilo u izbornoj kampanji, da se ne vozi do ćoška gde je autobus, pa uđe u autobus, pa ode na nekakav miting i više – ova vlast koristi državne resurse.

Aleksandar Vučić je išao kolima na miting ovaj i onaj, i onda opet autobusom dođe do svog automobila i vrati se nazad. Takvog zaštitnika građana ja neću. 'Oću Zaštitnika građana poštenog čoveka, koji stoji iza svojih reči a ne bavi se politikom ili politikantstvom. Hitnost postupka. Smešno. Od februara do kraja jula. Pa šta može sporije od ovoga?

I, dobila sam juče jedno pitanje, neću iz korektnosti prema državi da kažem ko mi je postavio pitanje – da li možete ovo v.d. stanje nekako do oktobra da održite? Zato što je verovatno ovaj v.d. dosta podoban nekim političkim krugovima, ali niko ne pita da li je podoban građanima Srbije koje treba da štiti. Onda sam morala nekako da objasnim, Parlament se drži zakonskih okvira, do 5. avgusta moramo da izaberemo novog zaštitnika građana. Pretpostavljam da je tako i u njihovim državama. Pretpostavljam, ili smo mi kolonija, pa se koloniji postavljaju uslovi i takva bezvezna pitanja – je li možete v.d. stanje malo da produžite? A da smo produžili v.d. stanje, opet bi došli i rekli bi – a što ste produžili v.d. stanje?

Takva se pitanja postavljaju koloniji, a ne suverenoj državi kao što je Srbija. Ne možemo da produžimo v.d. stanje. Nisam mogla juče da budem na tom ingenioznom sastanku, pa moram sada da odgovorim. Moramo da se pridržavamo zakona koje smo doneli. Mi smo Parlament i moramo da izaberemo novog zaštitnika građana, jer građani prosto vaze za funkcijom Zaštitnika građana i ne znaju sada šta će bez te funkcije. Preporučujem to i Republici Italiji da nekako razmisli o tome da uvede ovu funkciju, jer je sada nemaju.

I, kao ilustraciju, hvala Balši Božoviću, evo blizu smo tog konsenzusa, dijaloga, vidim da me podržavate, kaže to je stranačka tema, partijska stvar. Stvarno partije treba ukinuti, izgleda, svima će biti bolje. Ne znam šta ćemo onda imati? Ulicu, verovatno. Partijska stvar, pa Demokratska stranka je predložila Sašu Jankovića. Mi se pridržavamo potpuno iste zakonske procedure i to govorim zbog javnosti, ne govorim zbog onih koji maliciozno govore, a znaju da je procedura takva. Poslanički klubovi, grupe predlažu kandidate. Svi se predloženi kandidati, predlozi nalaze pred Odborom za ustavna pitanja i zakonodavstvo koji određuje jednog, a onda mi – gledajte te počasti, političari, ja sam ponosna što sam političar, da vam kažem, i ne razumem tu tendenciju pokušaja ukidanja politike i partija, ja sam ponosna na to i mislim da radim dobru stvar za građane što podržavam da postoji stranački život, višestranački život u ovoj državi.

Demokratska stranka je predložila Sašu Jankovića, po proceduru i po zakonu, 2007. godine. Opet su partije 2012. godine ovde izabrale Sašu Jankovića. Ko da ga izabere, ne razumem? I opet mi ovde kao predstavnici građana Srbije savršenijeg načina nemamo od parlamentarnog života, nije još pronađeno u savremenoj civilizaciji, biraćemo ili nećemo birati predloženog kandidata Pašalića. I to je to, ne znam kakve su ovo diskusije.

To oko hitnosti postupka, pa nije ovo zakon, pa da se ulažu amandmani. Eto, posle šest meseci smo predložili, došli do svih predloga poslaničke grupe, imali smo pred Odborom više, tri ili četiri kandidata. Imali smo i partijske kandidate, jedan od kandidata predsednik je Gradskog odbora „Dosta je bilo“, ili

odborničke grupe. Nije to ništa loše, ja vas neću kritikovati zbog toga. On se verovatno posle toga, da ga mi izaberemo, ne bi bavio više politikom i to je to. Jer, kažem, Saša Janković je radio u Ministarstvu.

Šabić? Pa Šabić, eto primera zašto ne treba kritikovati Poslaničku grupu Dosta je bilo, Rodoljub Šabić je bio političar, bio je ministar za državnu upravu i lokalnu samoupravu u Vladi 2001. godine, čovek ima iskustava i tri godine je bio, 2003. godine. Eto, taman se sistem zavukao i ojačao.

Znači, ja ne vidim taj problem zašto su Saša Janković i Rodoljub Šabić kao političari mogli da budu kandidati, izabrani, a sada neko ko nije političar, nego je sudija, ne može. On ispunjava sve uslove. Daće ostavku, nema sukoba funkcija. Pa ne može da bude Zaštitnik ako je sudija, a nije član nijedne partije. Napravili smo jedan veliki korak. Evo, i to je dijalog i to je rušenje zidova i bedema, uvažena poslanice. Jer smo napravili korak napred, nemamo više bivše ministre, nemamo više političare, nemamo državne službenike Šabića i Jankovića, nego imamo jednu vanstranačku ličnost.

Znači, takvi zaštitnici, poverenici kao što su Janković i Šabić jesu političari koji odlaze u prošlost Srbije i time je Srbija napravila izuzetno veliki korak.

Ja se nadam da ćemo mi danas izabrati Zaštitnika, izvinjavam se ostalima kojima nisam posvetila dovoljno pažnje, ali nije ni plenum mnogo govorio o ostalim kandidatima za važne funkcije, i da će uskoro izaći sa izveštajem svoga rada, a ne tuđeg rada i nerada i tuđeg bavljenja politikom, i mi ćemo sigurno njihove izveštaje rada raspravljati u plenumu, iako su oni naše uvažene kolege koji su nekada bili vlast, a sada opozicija, što svi moraju da probaju i to je dobro, biti na vlasti i biti u opoziciji, da znaš kako funkcioniše i jedna i druga strana, mi ćemo to raspravljati kao što smo raspravljali i pre dve godine ovde u plenumu o njihovim izveštajima.

A nemojte mi zameriti, želim samo moju ličnu poruku da pošaljem, da ne dovodim moje uvažene kolege iz Poslaničkog kluba kome pripadam, Srpskoj naprednoj stranci, Rodoljubu Šabiću – molim vas da date ostavku na mesto Poverenika i da danas krenete u kampanju za gradonačelnika Beograda, više će vas poštovati građani Beograda. Hvala. (Aplauz.)

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, gospođo Gojković.

Reč ima narodna poslanica Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Današnji dnevni red, odnosno dnevni red ove sednice najbolje pokazuje kakav je odnos vladajuće većine prema institucijama sistema.

Prvo ste nam skratili vreme rasprave zato što ste spojili ove tačke, a mislimo da ova institucija, svaka pojedinačno, zaslužuje posebnu raspravu. To je s jedne strane.

S druge strane, vi ste zapravo pokazali da nema nikakve razlike po život građana Srbije, generalno u Srbiji, da li imamo ove institucije ili nemamo. Jer mi već mesecima nemamo ni Zaštitnika građana, a nemamo ni Agenciju za borbu protiv korupcije. I šta se dešava? Ništa. I to je ono što opet vraća na ranije godine, kada smo mi srpski radikali tvrdili da ove takozvane institucije nemaju smisla, nemaju svrhu, da nam nisu potrebne i da ne moramo da ispunjavamo baš sve što nam iz Evropske unije zatraže. A i oni sami, kao što i malopre čusmo, nemaju te institucije koje traže od nas.

Stav Srpske radikalne stranke o tome da li se može izabrati neko ko nema veze sa politikom i sa vladajućim strankama na bilo koju funkciju je jasan – naravno da je to nemoguće. Kako bi moglo da se desi da vladajuća većina predloži nekoga za koga zna da je bar blizak ili da ima simpatije prema nekoj drugoj stranci? To nije moguće. I zato ova demagoška priča i juče i danas oko toga da li je neko nezavisan ili nije uopšte nema svrhe i nema smisla.

Šta je bitno kad se biraju ljudi na ove funkcije? Bitno je da ispunjavaju uslove, da imaju stručnu sposobnost i da su moralni ljudi. A kojoj partiji pripadaju i da li simpatišu ovu ili onu partiju to je apsolutno nevažno, jer je, ponavljamo, nemoguće iznedriti nekoga koga će podržati vladajuća većina a da on podržava neku drugu partiju iz političkih razloga.

Bilo je ovde demagoških priča vezano za velike plate ovih funkcionera. To takođe želimo da potcrtamo, zato što, kada se pričalo o Saši Jankoviću u vreme kada je on bio uveliko političar, a političar je još iz vremena kada je bio Zaštitnik građana, kao što će biti i Pašalić, tada su iz vladajuće koalicije pričali o njegovoj plati od tri hiljade evra itd. Mi smo tada govorili – u pravu ste, smanjite te plate, da bi bila manja plata i vašem budućem zaštitniku.

I govorili smo i ponavljamo – u Srbiji niko ne može imati veću platu od predsednika države i od predsednika Vlade. Vi ne možete nezavisnost kupovati velikim platama, kolege narodni poslanici. Dakle, nezavisnost zavisi od moralnih kvaliteta onih koje predlažete, a nismo sigurni da ste to ovaj put uradili, kao ni u ovim prethodnim periodima i kao ni oni pre vas.

Kada je u pitanju Fiskalni savet, ovde je juče neko rekao da Fiskalni savet nije produžena ruka MMF-a, Evropske banke, Svetske banke i tako dalje. Mi tvrdimo da jeste. Daćemo vrlo jednostavan primer gde ćemo to da objasnimo.

Kada je Aleksandar Vučić svojevremeno u onoj kampanji dok još nije bio vlast tvrdio da neće smanjiti plate i penzije, i poverovali mu ljudi, a on čim je došao na vlast smanjio penzije i ni dan-danji ih nije vratio na onaj period koji je bio pre nego što ih je ukrao, tada je MMF rekao da moraju u Srbiji da se smanje

plate i penzije. Čim je došao na vlast, Vučić ih je poslušao. U ovoj sad kampanji, za ove predsedničke izbore Vučić je tvrdio da će odmah, najdalje negde do novembra da se povećaju plate i penzije, da imamo nekih para, ne znamo šta ćemo od njih i da ima uslova za ta povećanja.

Šta se desilo? Izašao Fiskalni savet i rekao – ne, ne, nema šanse da se povećaju penzije i plate, moguće je u budžetu za 2018. godinu da se o tome razgovara. Pojavi se MMF, došli na razgovor i kažu – nema povećanja plata i penzija. Kaže Brnabićka, kaže Vujović, kao da Vučić ništa nije ni rekao – nema povećanja, moći ćemo o tome da razgovaramo tek kada budemo govorili o narednom budžetu. Znači, dokaz da je Fiskalni savet produžena ruka MMF-a u Srbiji.

Dobro, oni nas nekada i otrezne. Priča Vučić da ćemo vrlo brzo imati prosečnu platu od petsto evra, jer je sad četiristo i ne znam koliko. Bogami, ovi iz Fiskalnog saveta kažu – trebalo bi najmanje pet godina da protekne pre nego što stignemo taj nivo prosečnih zarada.

Kada je u pitanju Agencija za borbu protiv korupcije, kako to zvuči, znate, sada građani kad čuju i kada nas slušaju, juče i danas, misle – blago nama, ovi krenuli da se bore protiv korupcije. A podsetiću samo da je jedan od direktora Agencije za borbu protiv korupcije završio sa krivičnom prijavom zbog korupcionaške afere u vezi nekog stana.

Drugi direktor te agencije danas je sudija Ustavnog suda Republike Srbije, a znalo se da će dobro da napreduje jer je na dan kada je izabrana na tu nezavisnu funkciju rekla medijima da je zadovoljna zato što ima podršku Aleksandra Vučića, što je apsolutno nedopustivo. Ona ne sme bar to da kaže. Ako je predsednik nekog nezavisnog tela, ne sme joj biti važno šta Vučić misli o njoj, nego Vučiću mora biti važno da se ponaša da mu ona ne nađe neku falinku, nedostatak u ponašanju, mislim na njegov posao. I ovde ste pokazali da ne poštuju institucije.

Predloži vam predsednik države kandidate, vi ne stavljate na dnevni red, čekate da prođu izbori, da dođe novi predsednik države pa da onda njegovog kandidata postavite. Predloži vam Zaštitnik građana kandidata, na Odboru se odluči da se prihvata taj predlog Zaštitnika građana i Poverenika za informacije od javnog značaja i nedelju dana posle toga na Odboru stavljate van snage tu odluku i kažete – ne može biti taj predlog zato što Saša Janković više nije Zaštitnik građana.

Pa bio je tada. Odnosno nije bio ni kada ste prvi put prihvatili taj njegov predlog. Ali ne bi trebalo valjda da je bitno ko je predsednik, ko je zaštitnik, valjda govorimo o funkcijama. Jer zakon kaže da ta institucija predlaže, a nebitno je valjda koje je ime i prezime. Ali to je vama mnogo daleko.

Što se tiče Zaštitnika građana – da nije žalosno, bilo bi smešno – na naše primedbe na Odboru kada smo govorili da je nedopustivo da na ovakvu funkciju može da dođe neko ko je studirao 13 godina sa prosekom šest i nešto još uvek nismo dobili odgovor koji se to profesor drznuo da mu da sedmicu i pokvari taj vajni prosek od šest i onda je juče rečeno nekoliko puta da uopšte nije važno koliko je neko studirao, koji je prosek. Pa zamislite vi kakve su to poruke mladim ljudima koji studiraju ili koji se spremaju da studiraju.

Dragi mladi ljudi u Srbiji, veoma je važno da studirate, veoma je važno da završite fakultete, da ih završite na vreme, da vodite računa o proseku, jer će vas posle neko pitati, kao što mi sada pitamo Pašalića, kako je mogao upisati magisterijum, završiti, kako je mogao upisati doktorat sa prosekom šest. Ko mu je to, moliću lepo, dao? Postoje propisi koji kažu da mora biti 8,5 prosek da bi se upisale i završile ove dalje akademske titule. Sve nam je sumnjivo u ovom slučaju.

Bilo je primedbi, glasali ste za Sašu Jankovića i hvalili ga, najviše se sećam kako ga je Jorgovanka Tabaković hvalila kada ste o njemu pričali 2012. godine. Ali podsetiću vas, gospodo, da vam je i Pašalić vezan za Demokratsku stranku. Zar mislite da bi mogao biti izabran za sudiju u vreme akcije „Sablja“ 2003. godine da nije bio blizak nama? Dakle običan preletačević, biće blizak i nekom sledećem.

Ne valjaju vam predlozi i nećemo glasati za njih. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, gospođo Radeta.

Reč ima narodni poslanik Srbslav Filipović.

Izvolite, kolega.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Kada čujem ovo jao, pretpostavljam da je to žaljenje za ovih 213 osoba uhapšenih prethodnih dana i 385 kilograma narkotika, kao i veće količine oružja i municije koju je zaplenilo Ministarstvo unutrašnjih poslova na čelu sa dr Nebojšom Stefanovićem. I hoću ovom prilikom da pohvalim rad i ministra Stefanovića i Ministarstvo unutrašnjih poslova. Na taj način Srbija se bori protiv i korupcije i kriminala u svojoj državi.

Ali da se vratimo na temu dnevnog reda. Imamo tri tačke objedinjene u jednu, a najviše se govorilo o Zaštitniku građana, tačnije o izboru novog Zaštitnika građana i predlogu koji je podnela naša poslanička grupa sa svojim koalicionim partnerima, gospodinu Pašaliću.

Ali čini mi se, dok sam slušao prethodnu govornicu, kao da sam čuo gospodina Jankovića. Međutim, okrenem glavu na tu stranu gde sedi moja prethodnica i vidim da nije Janković, i ostao sam prilično zbunjen, zato što su te reči koje su odatle došle praktično reči gospodina Jankovića. I kultura dobacivanja, naravno, to je kultura te političke grupe. Naravno, gospodina

Jankovića, uvažena prethodnica poznaje još iz vremena JUL-a. Oni su tada bili najveći prijatelji, izuzetno dobri drugari i verovatno ih od tada vezuju neki emotivni politički i drugi interesi.

Ali hoću da vam kažem da je, pre svega, nama kao građanima, onima koji su podržali našu političku stranku, našu koaliciju i predsednika Aleksandra Vučića, danas možda i potrebna zaštita nezavisnih institucija. Jer pojedini ljudi koji sebe smatraju elitom, a to ću vrlo praktično da vam pokažem na koji način oni sebe smatraju elitom, kažu da su u SNS-u zle ubice, svinjske hunte i tako dalje, i to ni manje ni više nego gospodin Srđan Dragojević. Čuveni reditelj je preko 60% građana Srbije na svom Tviter nalogu nazvao zlim ubicama, svinjskim huntama, huntama kretena i idiota, pred kojima će on i njegova supruga, ako pobeđe na izborima svinjske hunte, otići iz te i takve države.

Treba da ga bude sramota, neko ko se predstavlja elitom da koristi takav rečnik i da tako naziva svoje građane. Da li ih je bilo 5% ili 60%, potpuno je svejedno; to je nedopustivo u jednoj državi koja sebe smatra demokratskom, a pogotovo za one ljude koji sebe smatraju demokratama. I to im je strašno smešno. Njima je smešna i naslovnica NIN-a, njima je smešno i „Vreme“, u kome je, kako su rekli – krv na rukama sistema. Njima je sve to smešno, zato što su oni tim impresionirani. Njih impresionira Dahau, Aušvic, Mathauzen. Oni su time oduševljeni. Čak su to i kačili na svoje govornice danas u Skupštini Srbije. Takođe, nazivali su nas zverima i raznoraznim drugim pogrdnim imenima.

Moja prethodnica je govorila i meni dobacivala nešto na račun jedne političke opcije, a predsednik njihovog gradskog odbora bio je oduševljen nakon prethodnih lokalnih izbora pravljenjem koalicije sa tom strankom na opštini Stari grad. Time još jedanput pokazuju svoju političku neprincipijelnost i nedoslednost.

E sad, naravno, hoću još da nastavim na temu ovih naslovnih strana, i to je vezano za Zaštitnika građana. Jer Zaštitnik građana treba da štiti narod, treba da štiti građane koje god da su političke opcije, da li su glasali za SNS ili neku drugu političku stranku potpuno je svejedno. To je opcija koja mora biti iznad svih stranaka u tom smislu da ih štiti, da štiti od mogućih zloupotreba od strane vlasti ali i od onih koji pokušavaju da izvrgnu ruglu sve ovo što mi ovde radimo.

Jedan od tih velikih intelektualaca elitista je rekao da naslovna strana NIN-a nije povredila žrtve Holokausta. To je skandal, to je izivljavanje nad tim žrtvama. To je bezobrazluk. Takvi ljudi zaslužuju osudu javnosti u svakom mogućem smislu. Žarko Jokanović takođe kaže – nije uvreda NIN, koji detektuje zlo vlasti. Pazite kakve su to reči. Kakvi su to monstrumi koji mogu 60-70% svog naroda da nazivaju monstrumima, zlikovcima i svinjskim huntama? To je nedopustivo u jednom normalnom i civilizovanom svetu.

Na Odboru za ustavna pitanja i zakonodavstvo imali smo raspravu na temu više kandidata. Ja sam juče rekao da se, naravno, ne slažem sa tim da neko ko je u ovom momentu član političke stranke može na nepristrasan i objektivan način da štiti interese građana. Ne mogu ja kao član SNS-a da sad budem Zaštitnik građana potpuno nepristrasno i objektivno, a pripadam jednoj političkoj opciji. Izadi iz političke stranke, pa onda da razgovaramo o tome da li možeš i kako.

Ali svi oni koji su predlagali druge kandidate jesu zapravo oni ljudi koji su duboko u sebi i tog dana podržavali onaj način na koji je Saša Janković bio „Zaštitnik građana“. Kažem pod znacima navoda. On nije štitio građane, on je štitio tajkune, štitio političku klasu, političku mafiju. On je te ljude štitio.

Svaki put kada bi se dogodilo neko hapšenje ljudi koji su optuženi za korupciju, za kriminal, oglase nam se obično ti elitisti, oglase se Šabić, Janković i drugi. Pazite, jedna opcija ide dotle da je toliko zaljubljena u prezime Janković pa predloži još jednog Janković. Pa nakon Jankovića je uvek neki Janković.

E, Srbiji više Janković ne treba. Srbiji su potrebne zaista nezavisne institucije koje će na objektivan način, činjenicama i da kritikuju vlast, jer kritika vlasti je zdrava i u svakoj demokratiji normalna stvar, zato što vas kritika čini boljim.

U tom smislu potpuno podržavam ljude koji su predloženi da budu u Fiskalnom savetu, jer su oni neretko svojim kritikama doprinosili da danas Srbija ekonomski i finansijski bude ovde gde je: da javne finansije budu stabilne, da država ide napred, da imamo 3% rasta, da se radujemo rastu, a ne da se radujemo minusu.

Jer ovde se neki raduju kada je Srbija u minusu, pa kače naslovnu stranu da je Srbija radni logor pa se na taj način trude da oteraju investitore, a samo iz golog političkog interesa se čini takav bezobrazluk da bi oni na jeftinoj, najgoroj mogućoj demagogiji pokušali da se negde vrata i opet uzjašu na grbaču građana Srbije. E pa to više neće moći! Više nećete moći da jašete građane Srbije! Nikada više, ni posle jednih izbora građani Srbije i njihova leđa neće biti sedlo za vas.

To boli tu gospodu, one koji tako cinično aplaudiraju, boli ih 55 fabrika, boli ih 150.000 novih radnih mesta, sve ih to boli, jer još imamo minus onih 250.000 koje su oni svojom stručnošću, pameću, obrazovanjem ostavili na ulici. Oni pričaju o radnicima. O kojim radnicima? O „Fijatu“, o političkoj zloupotrebi štrajka u „Fijatu“?

O tome govore. Nemojte, molim vas. Hajde da budemo pristojni, toliko civilizovani kad kritikujemo da se oslonimo na neke činjenice, pa da kažemo Srbija ima rast 3%, jeste, tačno je, da smo mi na vlasti imali bismo 4%, tačno, uradili bismo to, to i to, bilo bi 5%, 6%, 10%, ne bi bilo 55 fabrika za tri godine, bilo bi 75. Ali ne, da su oni na vlasti bilo bi ne 55 fabrika za tri godine nego 110

ugašeno za tri godine, kao što je to bilo, gledali smo 12 godina te stručnjake. Ko god je dolazio on je kod njih bio stručnjak i ekspert.

Koleginica Gojković, koja je govorila pre mene, iz naše poslaničke grupe, govorila je i o tome kako se zapravo danas umesto političara građanima svesno s te strane podmeću ljudi koji navodno nisu političari. Kažem navodno jer su ili bivši pa su sad rešili da malo budu kao nezavisni, dok se primaju pare iz stranih ambasada, dok se SMS poruke šalju – nalazimo se tu i tu, ispred određenih političkih opcija, pa idemo zajedno na miting...

E, to su ti njihovi nezavisni, nepristrasni i objektivni elitisti. Samoproглаšeni elitisti. Oni su sami sebi dali pravo da se proglase za elitu. A šta su svi ostali? Za njih su građani koji su protiv njih, a 90% građana u Srbiji je protiv takvih, dakle, ostali su za njih svinjske hunte.

E pa dragi građani Srbije, da završim ovo svoje izlaganje, oni koji su vas nazvali svinjskim huntama, oni koji se cinično smeju na 55 fabrika, onima kojima je smešno 150.000 radnih mesta, onima kojima je smešno da neko od nula dinara plate mesečno dođe na platu od 300-400 evra, oni kojima je smešno sve ovo o čemu smo mi govorili, oni kojima je smešno da neko prima novac iz određenih stranih ambasada da bi radio protiv interesa svojih građana, nemojte više takvim ljudima dati ni 5%, ni 4%, već 0%. Ti ljudi treba da ostanu kod svojih kuća, oni kojima nisu ruke u medu, oni koji su krivi da idu u zatvore.

Jer, kao što juče rekoh, za kraj, onaj ko laže, a lažu ih svaki dan, taj verovatno krade; onaj ko verovatno krade taj će verovatno na kraju i otići u zatvor i u politički zaborav. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku, Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Ne bih o ovoj papazjaniji, ali moram da kažem da ćete vi danas glasati za kandidata za Zaštitnika građana a da niko nije video dokaz da je on diplomirani pravnik, da ima 10 godina iskustva i da je državljanin Srbije. I, od četiri kandidata troje nije imalo te dokaze na Odboru. Sad ja pitam – da li može neko da zamisli da se može zaposliti u neki državni organ a da ne dostavi bar dokaz da je državljanin Srbije?

Rečeno je na Odboru – to se podrazumeva. Mi ne volimo da podrazumevamo. Kandidat Poslaničke grupe SRS Ekaterina Marinković je imala kompletnu dokumentaciju i mi smo predlagali da se ostale kandidature odbace kao neuredne i da ona bude jedini kandidat. Ispunjava sve uslove, a u svom obraćanju Odboru pokazala je da je zaista neko ko bi mogao obavljati tu funkciju, a koliko važnu ili nevažnu zavisi od odnosa vlasti prema toj funkciji. Mi mislimo, ako već postoji, da treba da je obavlja neko ozbiljan i odgovoran. I upravo takav kandidat je kandidat SRS-a Ekaterina Marinković, za koju, za njeno

izlaganje i njen odnos prema toj funkciji niko na Odboru nije imao primedbu osim ovog koji je rekao da su njen jedini problem godine.

Žena koja ima 38 godina, koja ima više od 10 godina iskustva, 10 je potrebno, koja je završila Pravni fakultet sa solidnim prosekom – imala je problem, eto, godine. Šta znači taj problem? Je li to mnogo ili malo nismo baš razumeli, ali javnost treba da zna da smo imali najboljeg kandidata, a to je Ekaterina Marinković....

(Predsedavajući: Vladimir Marinković: Vreme.)

I biće jednog dana Zaštitnik građana. Hvala na pitanju.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala na diskusiji.

Narodni poslanik Srbislav Filipović, povreda Poslovnika.

Izvolite.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Povređen je član 107. Poslovnika: „Govornik na sednici Narodne skupštine je dužan da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine.“

Smatram da ste povredili ovaj član iz razloga što ja nisam ni pomenuo uvaženu koleginicu. Dali ste joj pravo na repliku, a ona je izrekla neke stvari koje su vezane za Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo. O tome smo tamo diskutovali pa je tamo trebalo da se replicira na tu temu, a ne ovde.

Verovatno je zakasnila ta replika sa Odbora, ali da odgovorim samo u dve rečenice. Nisu problem nečije godine ili samo godine. Zaštitnik građana mora da bude i sa određenim životnim iskustvom da bi mogao da sagleda...

PREDSEDNIK: Poslaniče, replicirate.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: ...Činjenice i stvari malo šire, pa iz tih razloga...

PREDSEDNIK: Ukazali ste na povredu. Ulazite u repliku. Hvala.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Samo da završim, ako može.

PREDSEDNIK: Ako replicirate, ne možete da završite.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Nisam rekao to što je kolegunica rekla.

PREDSEDNIK: Javite se na repliku.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Evo, replika.

PREDSEDNIK: Ne može sada. To je zloupotreba. Znači, vaša je greška. Mogli ste da tražite repliku, možda biste dobili, nisam sigurna. Ne možemo da glasamo o nepostojećoj povredi.

Reč ima narodni poslanik Tatjana Macura.

TATJANA MACURA: Neću se osvrnuti na romansiranu biografiju Zaštitnika građana, već sada izvesno izabranog Zaštitnika građana, i neću se osvrutati na to što smo imali najmanje dva kandidata koji su daleko kvalifikovaniji od onoga koga predlaže vladajuća većina.

Osvrnuću se na poslednja dva godišnja izveštaja nezavisne institucije zaštitnika građana u kojima se dosledno preporučuju određene mere koje Vlada i određena ministarstva dosledno ignorišu. U oba izveštaja se govori o tome da su zakoni doneti u manjkavoj, prebrzoj, odnosno hitnoj proceduri, da su međusobno neusklađeni, da su rešenja nedovoljno jasna stručnjacima, a kamoli svima onima na koje se norme odnose, da je primena neujednačena, selektivna, a sudska praksa koja proistekne iz njihove primene nepoznata, što sve zajedno dovodi do toga da se građani suštinski, što se pravne sigurnosti tiče, osećaju nesigurno.

Osim što se o godišnjem izveštaju dosledno ne raspravlja u Narodnoj skupštini, dosledno Vlada i ministarstva ne primenjuju preporuke Zaštitnika građana. Mnoge mere koje su preporučene u izveštajima Zaštitnika građana da su bile primenjene možda ne bi došlo do toga da imamo dva nesrećna slučaja ubistva ispred centara za socijalni rad, na Novom Beogradu i u Rakovici.

Hteli mi to da priznamo ili ne, odgovornost na doslednom ignorisanju preporuka Zaštitnika građana nije na Zaštitniku građana, već je na Vladi, odnosno na svim vladama unazad pet godina, i na ministarstvima koja preporuke nisu hteli da prihvate. A kada između svih tih propusta dosledno ignorišete dobronamerne preporuke, nažalost, desi se to što se desi.

Preporuke koje su Vlada i određena ministarstva dosledno ignorisali jesu sledeće. Izdvojila sam samo one koje se tiču dva nesrećna slučaja ispred centara za socijalni rad. Naime, prva preporuka je bila Vladi – preporučeno je da se pripremi nacrt zakona o zabrani fizičkog kažnjavanja dece. Da je Skupština primila predlog zakona o zabrani fizičkog kažnjavanja dece i uz paralelnu upotrebu ostalih zakona koji su na snazi, šta mislite, da li bi otac koji je pred očima svoje troje dece, a koji je bio sankcionisan zbog toga što je zlostavljao jedno od svoje troje dece, uopšte imao priliku da ih i u kontrolisanim uslovima vidi?

Vladi je preporučeno da intenzivira aktivnosti kako bi se proces zaštite dece od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja učinio efikasnim i funkcionalnim. Isti komentar kao za prethodnu preporuku.

Ministarstvo kulture i informisanja i Regulatorno telo za elektronske medije treba da preduzimaju mere u slučajevima kršenja medijskih zakona i prava deteta u medijima. Šta mislite da su ove preporuke dosledno saslušali, iz izveštaja u izveštaj, Ministarstvo kulture i REM, da li bismo na svim nacionalnim frekvencijama danas slušali o svim detaljima gnusnih zločina koji su se dogodili ispred centara za socijalni rad? Da li biste na naslovnim stranama dobili sve podatke o maloletnom licu koje je ubijeno, sve sa slikom?

Ministarstvo pravde treba da pripremi nacrt zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, čime bi se unapredio položaj osetljivih grupa, a pre svega žrtava nasilja u porodici, žena i dece. Mi smo u novembru usvojili Zakon o sprečavanju nasilja

u porodici i kao jednu vrstu nasilja prepoznali ekonomsko nasilje. Na koji način možete pomoći žrtvi koja nema dovoljna materijalna sredstva da sebi omogući adekvatnu pravnu pomoć, da se zaštiti od sistema koji je ignoriše?

Vlada da obezbedi i postupanje po preporukama o obukama za sticanje znanja i kompetencija za prevenciju, suzbijanje i zaštitu žena od nasilja u porodici i partnerskim odnosima. Mi ovim prethodno usvojenim zakonom nismo čak regulisali ni da svaka policijska stanica ima obavezu da ima najmanje jednog policijskog službenika.

I žao mi je što danas ovde nije gospodin Pašalić, znam da nema obavezu da bude, ali bi makar moralno morao da sasluša. Mi jednostavno nemamo poverenje u vladajuću koaliciju, koja dosledno ignoriše sve preporuke koje...

(Predsednik: Vreme ste potrošili.)

Samo da završim rečenicu.

(Predsednik: Da. Izvolite samo.)

Dosledno ignoriše sve preporuke Zaštitnika građana, koje su u krajnjem slučaju dobronamerne. Mi jednostavno nemamo poverenja u vašeg kandidata.

PREDSEDNIK: Hvala, hvala poslanice.

Sledeći govornik Jelena Žarić Kovačević.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, ja ću se danas u svom izlaganju osvrnuti na institut Zaštitnika građana. Jako je važno što je to danas na dnevnom redu, ne samo što će se i formalno prekinuti sa zloupotrebama te funkcije već i zbog izbora novog Zaštitnika građana, čiji će zadatak biti da u skladu sa važećim propisima postavi ili vrati ovaj institut na mesto gde je i pripadao, što se vidi iz samog njegovog naziva.

Ono kako ću ja započeti svoje izlaganje jesu odredbe koje se odnose na samog Zaštitnika građana koje kažu da je on dužan da postupa u okviru Ustava, zakona, drugih propisa, ratifikovanih međunarodnih ugovora i opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava. On posebnu pažnju posvećuje zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina, prava deteta, prava osoba sa invaliditetom, prava lica lišenih slobode i ravnopravnosti polova. Zaštitnik građana je nezavisan u svom radu.

Sa razlogom sam započela na ovaj način svoje izlaganje, jer smatram da ove odredbe moraju biti dostupne i moraju se ponavljati kako bi svi ljudi znali ko je u stvari zadužen da štiti njihova prava, ali sa druge strane to ukazuje i na ono što bih ja očekivala i što će građani očekivati od budućeg Zaštitnika građana, a pritom te odredbe čine samo jedan okvir tog instituta.

Kao član Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo ukazala bih takođe i na član koji se nalazi u Zakonu o Zaštitniku građana a koji kaže da nadležni

odbor, u ovom slučaju Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo, može zakazati sednicu, što je i učinjeno, ali znači da nije bilo obavezno. Dakle može zakazati sednicu na kojoj će se kandidati predstaviti. Kandidati ne samo da su se predstavili, već su i odgovarali na pitanja kako poslanika koji su članovi tog odbora, tako i poslanika koji nisu članovi tog odbora ali su predstavnici poslaničkih grupa na čiji predlog su ti kandidati uopšte i došli kao predlog za izbor za Zaštitnika građana.

Što se tiče zakonske procedure, Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo je učinio sve onako kako je bilo po zakonu. Tako da su te neke primedbe koje su iznete ovde na skupštini u prethodnom danu i na samom Odboru za ustavna pitanja i zakonodavstvo apsolutno neosnovane – o održavanju tog odbora ili izjašnjavanju kandidata o tome kako će se oni ponašati ukoliko budu izabrani za Zaštitnika građana.

Što se tiče kandidata koga ću ja podržati, to će biti gospodin Pašalić, ne samo zato što sam ja deo poslaničke grupe koja je dala predlog da gospodin Pašalić bude kandidat za izbor za Zaštitnika građana, već i kao advokat sa određenim iskustvom smatram da mogu da komentarišem izbor Zaštitnika građana, i to u sledećem smislu: iz njegove opširne biografije može se zaključiti i o njegovom dosadašnjem uspešnom i posvećenom radu, ali se može pretpostaviti i da će on vršiti tu funkciju efikasno i u interesu građana. Sa druge strane, ako imamo nekoga ko je bio na čelu Višeg prekršajnog suda ili Prekršajnog apelacionog suda, kao čoveka sa položenim pravosudnim ispitom i, što bi se reklo, kao čoveka iz prakse, ja verujem u njegove organizacione sposobnosti i da će na najbolji mogući način uposliti i svoje zamenike i celu službu u cilju delotvornijeg rada.

Institut Zaštitnika građana je relativno mlad, ali ako uzmemo u obzir ranije ponašanje Zaštitnika građana i ako izvršimo detaljnu analizu o tome kako je postupao Zaštitnik građana, možemo doći do zaključaka kako se neke stvari ne bi smele ponoviti.

Ako znamo činjenicu da je prethodni zaštitnik građana selektivno birao skupove koje će nadgledati, pa je tako rešio da se pojavi na protestu „Ne davimo Beograd“ i na taj način se lično uključio u proteste pod simbolom „Žute patke“, možemo zaključiti da je institucija Zaštitnika građana ozbiljno kompromitovana i u tom smislu od svakog sledećeg Zaštitnika građana očekujem da se takvo ponašanje ne ponovi.

Zaštitnik građana je tu da bi štitio prava svih građana, a ne da bi određenim grupacijama bio privržen u cilju građenja svoje političke karijere i na taj način postupao protivno zakonu. U skladu sa tim i nezavisnost u radu Zaštitnika građana je stavljena pod znak pitanja. Funkcija Zaštitnika građana je

ispolitzovana, a vrhunac zloupotrebe te funkcije u političke svrhe dostignut je kandidaturom Zaštitnika građana za predsednika Republike Srbije.

Dalje, jedan banalan primer kome ne moramo poklanjati mnogo pažnje, ali zamislite samo Zaštitnika građana koji za svoja službena vozila traži posebne oznake, odnosno posebne nalepnice koje će značiti da policija neće smeti da zaustavlja Zaštitnika građana. I ne samo to, nego je policija dužna da, u slučaju da na raskrsnici bude gužva ili da dođe do zastoja, Zaštitnik građana ima prvenstvo prolaza, pa čak su dužni da mu pruže pomoć u parkiranju.

O čemu se ovde radi? Da li se ovde radi o obavljanju posla Zaštitnika građana? Šta je to Zaštitnik građana imao u planu da prevozi svojim službenim automobilima pa je tražio propusnice te vrste da policija ne sme da izvrši kontrolu?

Tu se postavljaju pitanja da li je možda to koristilo građanima. Ja ću odgovoriti da nije, ne. Postavlja se pitanje da li je to pomoglo da Zaštitnik građana kvalitetnije obavlja svoj posao? Takođe ću odgovoriti – ne. I mi ovako možemo ovim primerima iz zloupotrebe u zloupotrebu, ali ovde ću završiti, zbog vremena, i reći ću samo na kraju da budućem Zaštitniku građana želim da ima snage da zaštiti prava građana, da očuva nezavisnost te institucije...

(Balša Božović: Šta gledaš?)

... Da se nikada više ne dozvoli da se ta institucija zloupotrebljava u političke svrhe i da se ne dozvoli zloupotreba institucije radi zadovoljenja ličnih potreba i pribavljanja privilegija.

PREDSEDNIK: Poslaniče Božoviću, nemojte dobacivati kao u kafani – šta gledaš i slično. To je neprimereno jednom narodnom poslaniku.

(Balša Božović: Mršti se nešto.)

Je l' vama smeta da se neko mršti?

(Balša Božović: Smeta, što se mršti.)

Pa onda nemojte dolaziti na sednice. Nemojte biti kontrolor mrštenja, ovoga i onoga. Sada je opravdanje da kao u kafani vičete – šta gledaš, šta gledaš.

(Balša Božović: Nema potrebe za ovim.)

Ima potrebe. Ima zaista potrebe, tu sam da vodim računa o dostojanstvu Parlamenta, pa kafanski rečnik ne dozvoljavam ovde.

Zahvaljujem poslanici.

Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. stavovi 2. i 3. Poslovnika, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18.00 časova, zbog potrebe da Skupština pristupi glasanju i izabere predložene kandidate.

Pošto su se stekli uslovi, predlažem da konstatujem potvrđivanje mandata narodnim poslanicima u Narodnoj skupštini, za upražnjena poslanička mesta kako bismo omogućili njihovo učešće u radu Narodne skupštine.

Uručena vam je Odluka Republičke izborne komisije o dodeli mandata narodnih poslanika radi popune upraznjenih poslaničkih mesta u Narodnoj skupštini.

Takođe, uručen vam je Izveštaj Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja Narodne skupštine, koji je utvrdio da su se stekli uslovi za potvrđivanje mandata narodnim poslanicima sa predlogom da Narodna skupština, shodno članu 27. stav 5. Zakona o izboru narodnih poslanika, konstatuje potvrđivanje mandata narodnim poslanicima, i to: mr Dejanu Radenkoviću, izabranog sa Izborne liste Ivica Dačić – SPS, Dragan Marković Palma – JS i Ružici Nikolić, izabranog sa Izborne liste dr Vojislav Šešelj – SRS.

Na osnovu Odluke RIK-a i Izveštaja i Predloga odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja Narodne skupštine, a shodno članu 27. stav 5. Zakona o izboru narodnih poslanika, konstatujem potvrđivanje mandata narodnim poslanicima mr Dejanu Radenkoviću i Ružici Nikolić.

Čestitam narodnim poslanicima.

Molim vas da, saglasno članu 17. Zakona o Narodnoj skupštini, pristupite polaganju zakletve.

(Predsednik čita tekst zakletve, a narodni poslanici ponavljaju.)

„ZAKLINJEM SE DA ĆU DUŽNOST NARODNOG POSLANIKA OBAVLJATI PREDANO, POŠTENO, SAVESNO I VERNO USTAVU, BRANITI LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA I GRAĐANSKE SLOBODE I PO NAJBOLJEM ZNANJU I UMEĆU SLUŽITI GRAĐANIMA SRBIJE, ISTINI I PRAVDI!“

(Aplauz.)

Hvala. Pozivam vas da potpišete tekst zakletve i čestitam vam još jednom u svoje ime i u ime poslanika Narodne skupštine Republike Srbije. Želim vam uspešan rad. Hvala.

Nastavljamo sa radom.

Reč ima narodni poslanik Balša Božović.

Izvolite.

Molim vas, nemojte da dobacujete.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem se, predsednice.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani, ne mogu kao predstavnik građana da ne pomenem, s obzirom na to da se vodi rasprava već dva dana i pretvorila se u nešto što nije tema ovog dnevnog reda. Dakle, moram da se osvrnem kao predstavnik građana i na samom početku odam priznanje Saši Jankoviću za deset godina profesionalnog obavljanja dužnosti Zaštitnika građana. Uz sve medijske napade, koje je stoički podneo, uz sve tabloidne napade,

sačuvao je nezavisnost institucije Zaštitnika građana i deset godina ta institucija je funkcionisala zaista na takav način da smo dobijali čak i evropska priznanja.

Ono što je za nas danas veoma važno jeste da pomenemo i to da je Miloš Janković, prema našem mišljenju, najkvalifikovaniji kandidat da bude Zaštitnik građana u Srbiji, aktuelni vršilac dužnosti, zato što smatramo da je na veoma profesionalan način dosada pomagao Saši Jankoviću da se od Zaštitnika građana napravi jedna institucija u koju pre svega građani imaju poverenje.

Mislim da ne idemo u dobrom pravcu, s obzirom na to da niste želeli da se konsenzusom bira Zaštitnik građana. Samim tim ste ga stavili u okviru partijske pripadnosti na jednu stranu i smatramo da to nije dobro. Smatramo da je ovo samo još jedna sahrana jedne nezavisne institucije kako biste mogli na miru da vršite teror vlasti. Ovde je samo suština u tome da li ste za vladavinu prava ili ste za teror vlasti. To je suština današnje i jučerašnje rasprave, i to je ono što je danas tema ovog dnevnog reda.

Vladavina prava jeste najveća smetnja SNS u sprovođenju ovoga što građani osećaju na svojoj koži već pet godina, a to jeste teror vlasti. To je da građani više ne veruju u nezavisne institucije, to je da građani više ne veruju da su sudovi nezavisni, da postoji sudska grana vlasti uopšte kao takva koja može da se odupre pritisku izvršne vlasti.

Juče i danas su ovde sedeli predstavnici sudova, predsednik Vrhovnog kasacionog suda u Srbiji, i ono što je veoma važno jeste da držim ovde izveštaj o radu svih sudova i Vrhovnog kasacionog suda, to je ono što su i po nezavisnoj anketi i anonimnoj anketi i same sudije rekle da u najvećem broju slučajeva postoji pritisak izvršne vlasti i da sudska vlast kao grana vlasti apsolutno nije nezavisna danas u Srbiji. Iz tog razloga režim i dalje praktikuje ekstraktivne političke institucije u kojima se vodi računa o interesu samo jedne male grupice ljudi u vrhu vlasti, o njihovim ekonomskim i političkim interesima, dok su građani apsolutno na drugom mestu.

Kada su u pitanju nezavisni organi i kada je u pitanju Zaštitnik građana, tužno je kada šef najvećeg poslaničkog kluba u Skupštini Republike Srbije govori da su nezavisni organi preuzeli ulogu opozicije. Tužno je što vlast smatra opozicijom svakog ko pošteno, časno i profesionalno radi svoj posao, ko poštuje zakon, ko poštuje Ustav. Isto je tako malopre i predsednica Narodne skupštine govorila o tome kako su neki iskoristili svoje funkcije da bi postali, kako je rekla, „pop star“ u Srbiji, između ostalog i Saša Janković, Rodoljub Šabić i mnogi drugi.

Mislim da se ne radi o tome da su oni „pop star“, već je „pop star“ za vas u Srbiji svako ko pošteno i časno radi svoj posao, ko poštuje zakon, ko se zalaže za vladavinu prava, svaki sudija koji uspe da se odupre pritisku izvršne vlasti, svaki policajac koji je smenjen zato što je časno i pošteno radio svoj posao, svaki

državni službenik koji nije korumpiran, „pop star“ je u ovoj zemlji svaki građanin koji uspeva da preživi pored ovako pogubne vlasti.

Evo, ušli smo u šestu godinu te vlasti. Očigledno je da klizimo ka turskom scenariju. Očigledno je da će biti podobno i u Srbiji jednog dana otkidati glave političkim protivnicima i političkim neistomišljenicima. Očigledno je da to odgovara onima koji žele da sprovode isključivo teror vlasti, a nikako vladavinu prava.

Šta je ljubav prema Srbiji? Ljubav prema Srbiji se meri, to je predsednica Skupštine takođe pominjala, da li postoji u njoj i da li ste uspostavili u njoj vladavinu prava i vladavinu institucija, ili ste isključivo nametnuli teror jedne male nekolicine ljudi koja isključivo vodi računa o svojim političkim i ekonomski interesima.

Nije ljubav prema Srbiji visina jarbola ili desetine hiljada otvorenih mesta za stranačke aktiviste SNS, niti stenogram koji se nosi stranim ambasadama. Ljubav prema Srbiji je vladavina prava, od koje sutra zavisi da li će radnici u „Fijatu“ imati zagarantovana zakonom ispunjena svoja prava ili neki radnici sutra u nekoj drugoj fabrici ili u nekoj drugoj instituciji moći da ispune svoja radnička i ljudska prava ili ne.

Vladavina prava je mnogo više za Srbiju od puke reči. Od nje zavisi da li će se politički život dalje voditi u institucijama ili, kao što je predsednica Skupštine rekla, na ulici. To isključivo zavisi od vas, koji sve radite na tome da urušite još jednu nezavisnu instituciju i da sve u ovoj zemlji osvojite, svu vlast, svaki nezavisni organ, svaku nezavisnu instituciju.

Danas ne možemo da govorimo o vladavini prava u Srbiji. Građani danas ne mogu da ostvare svoja ljudska i građanska prava. Iz tog razloga mi nećemo glasati za vaš stranački predlog, za gospodina Pašalića. Smatramo, ne samo da nije kvalifikovan, već smatramo da je isključivo postavljen od strane uskog kruga ljudi, okruženja Aleksandra Vučića, kako bi štitio uske, ekonomske i političke interese stranke na vlasti. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala.

Pravo na repliku, Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Kratko da odgovorim uvaženom poslaniku Balši Božoviću. Nije razumeo, a i nije se trudio da razume moje izlaganje. Moram da mu ponovim.

Da, Saša Janković i Rodoljub Šabić su napravili od funkcija, koje su se jedno vreme trudili da obavljaju nezavisno, a kasnije isključivo baveći se politikom i pripremajući teren za svoje kandidature, osobe koje su zasenile, eto, ako vam se ne sviđa izraz „pop star“, onda svakako „zvezde Granda“, možda je to vama nešto prihvatljivije pa ćete prihvatiti da su oni postali popularniji u našoj

državi i od drugih koji se profesionalno bave estradnim poslom, ne misleći ništa loše ni o rok zvezdama, ni o onima koji se bave drugom vrstom muzike.

Ne, oni su davno prestali da budu nezavisni organi. Veliki je izazov pred gospodinom Pašalićem i pred nekim budućim funkcionerima, odnosno predstavnicima, kako vi to kažete, nezavisnih organa u našoj državi, da zaista profesionalno, u skladu sa zakonom i nadležnostima koje postoje u tom zakonu obavljaju svoju funkciju.

Saša Janković je to prestao davno da radi. Jedino šta mu se svidelo kada se kandidovao za predsednika Republike Srbije to je korišćenje resursa koje je još uvek imao kao Zaštitnik građana, jer je on sve do kraja izborne kampanje to i bio. Tek je dao ostavku na mesto Zaštitnika građana kada su raspisani izbori, znajući da mi nećemo moći da ga zamenimo, a naravno automobil je koristio. Ne znam u čemu se to ogleda njegova nezavisnost od državnih resursa, a da ne govorim o tome da je sve vreme sa velikim zadovoljstvom primao platu od 3.500 evra. Toliko o njegovoj nezavisnosti. Pa znate, svaki taj običan građanin ove države u čije ime...

Nemojte da trepcete – to ste mi zamerili na Tviteru; rekli ste da imam tikove – pa će vas vaši obožavaoci na društvenim mrežama kritikovati zbog nedostataka koje imate, jer smatraju da su i ti nedostaci nešto što nije dobro.

PRESEDAVAJUĆI: Vreme, hvala.

(Balša Božović: Replika!)

Gospodine Božoviću, nemate pravo na repliku, gospođa Gojković je samo dodatno pojasnila.

(Balša Božović: Kako nemam?)

Ne, vi je niste razumeli. Ništa ona nije, samo je dala dodatno razjašnjenje na ono što ste vi pitali, nije vam bilo jasno.

(Balša Božović: Ovo nema smisla stvarno.)

Idemo dalje.

Reč ima Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja sam juče rekao da je opozicija u Srbiji nejaka, da opoziciju u Srbiji danas čine jedna šminkerka, a vi znate o kome se radi, jedna ili više glumica i nekoliko skribomana na Tviteru i Fejsbuku koji objavljuju najveće moguće gadosti o Aleksandru Vučiću, o njegovoj porodici i o nama iz Srpske napredne stranke.

E, zato što ste vi slabi i nejaki, ulogu opozicije, između ostalog, mora da izigrava i Rodoljub Šabić, kršeći na taj način Ustav i zakon. Da je to tako govori i činjenica da je gospodin Šabić, koji prima platu iz budžeta Republike Srbije, u današnjem „Nedeljniku“ – ovo je „Nedeljnik“ od 20. jula 2017. godine – dao

izjavu na nekoliko stranica pod naslovom: „Opozicija ima šansu da osvoji Beograd, pitanje je samo da li će umeti da je iskoristi.“

Kaže gospodin Šabić, nezavisni stručnjak za informacije od javnog značaja – Beograd je moj grad, volim ga više od bilo kog drugog, a u njemu posebno volim kraj u kome i živim, Savamalu. Sada svi žive u Savamali. Dalje kaže – Zato me arhitektonski poduhvat u njoj veoma zanima, a ni to nije tajna, nemam za njega simpatija. Sve je to u opisu njegovog radnog mesta, sve je to u slučaju „Beograda na vodi“ od početka bilo problematično, opterećeno, najblaže rečeno, kontroverzama i kulminiralo je noćnim rušenjem u Hercegovačkoj, događajem koji je postao simbolička potvrda kraha pravne države kod nas, kaže u intervjuu za „Nedeljnik“ Rodoljub Šabić, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka, koji se pominje kao mogući kandidat opozicije za gradonačelnika Beograda.

Dakle, zato što ste vi nejak, slabi, nemate ideje. Ništa drugo ne umete da radite sem što po Tviteru i Fejsbuku...

(Predsedavajući: Hvala.)

Evo završavam ... objavljujete umrlice za Aleksandrom Vučićem, a onda Rodoljub Šabić, kao što je to radio i Saša Janković, mora da preuzima ulogu opozicije i da radi vaš posao. Time, naravno, krši Ustav i zakon.

PREDSEDAVALJUĆI: Hvala.

Povreda Poslovnika, Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Član 104, neposredno učinjena povreda Poslovnika. Smatram da ste morali da date, u skladu sa stavom 1, repliku poslaniku Balši Božoviću. Mislim da ste morali da mu date. Tu se kaže – ako se uvredljivo izrazi. Ja zaista nikog ništa nisam uvredila, ali je važno da sam izgovorila njegovo ime i prezime i, još važnije, pogrešno protumačila njegovo izlaganje.

Moram da priznam da su njegova izlaganja toliko nerazumljiva da je teško razumeti šta je on uopšte želeo da kaže, pa ste, po mom mišljenju, bili dužni da mu dozvolite da pokuša javnosti Srbije da protumači, po drugi ili treći put, šta je on u stvari hteo da kaže. Hvala.

Neću tražiti, ako vi smatrate i dalje stojite pri vašem stavu, ne želite da ispravite, ja neću tražiti...

PREDSEDAVALJUĆI: Smatram da nisam prekršio, jer nije bilo apsolutno uvredljive konotacije sa vaše strane. Hvala vam.

Balša Božović, povreda Poslovnika.

BALŠA BOŽOVIĆ: Dostojanstvo, član 107. stav 1.

Dakle, predsedavajući, evidentno je da ste prekršili Poslovnik. Niste mi dali reč, a imao sam pravo da dobijem pravo na repliku. S druge strane, dali ste

repliku gospodinu Martinoviću, koji apsolutno to nije zavredeo niti ovim Poslovnikom zaslužio.

Nemojte da od Skupštine pravite, ako već pravite od nezavisnih institucija u Srbiji i Zaštitnika građana i dozvoljavate da se na ovakav način govori o Rodoljubu Šabiću, nemojte onda i od Skupštine da pravite Glavni odbor Srpske napredne stranke. Mislim da je to zaista onako više nego...

PREDSEDAVAJUĆI: Nemojte, molim vas. Znači, ukazali ste na povredu Poslovnika, nema potrebe da pominjemo. Ovde je bila jedna kvalitetna skupštinska rasprava...

BALŠA BOŽOVIĆ: Ali sve institucije su okupirane od strane Srpske napredne stranke.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vam za ukazanu povredu, mislim da nisam prekršio Poslovnik. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

BALŠA BOŽOVIĆ: Naravno.

PREDSEDAVAJUĆI: Da. Hvala puno.

Po Poslovniku, Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Vi ste, gospodine potpredsedniče, povredili član 103, jer svaki poslanik ima pravo da usmeno ukaže na povredu Poslovnika i, u skladu sa članom 104. ima pravo, takođe, na repliku ako se pomene njegovo ime i njegova funkcija.

Poslanik Balša Božović je rekao – a predsednik poslaničke grupe i tako dalje i tako dalje, pa ja sad ne znam da li Balša Božović zna da je šef Poslaničke grupe, Poslaničkog kluba Srpske napredne stranke Aleksandar Martinović? Kada bi to saznao, češće dolazio ovde u Parlament, shvatio bi da vi niste prekršili Poslovnik i da ste po osnovu spominjanja funkcije šefa poslaničke grupe dali reč Aleksandru Martinoviću.

Neću tražiti, ovo je samo pouka poslaniku Balši Božoviću da pažljivo prati izlaganje, svoje pre svega. Znači, važno je pratiti tok misli i onoga što izgovarate. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala puno. Mada, kao što rekoste malopre, vrlo je teško pratiti, ali trudim se.

Reč ima Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem se, gospodine Marinkoviću.

Gospođa Gojković je već objasnila. Dakle, gospodin Božović je rekao – predsednik Poslaničke grupe Srpske napredne stranke je juče rekao da se Rodoljub Šabić bavi politikom.

Gospodine Božoviću, nemojte vi da branite Rodoljuba Šabića...

PRESEDAVAJUĆI: Obraćajte se meni, molim vas.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Evo, obraćam se vama, gospodine Marinkoviću.

Dakle, uloga Rodoljuba Šabića je da brani njih, jer su slabi, jer ne vrede ničemu, jer se bore za cenzus. Tako da ne treba oni da brane Rodoljuba Šabića nego da Rodoljub Šabić brani njih. On je kandidat za gradonačelnika Beograda. Nije kandidat za gradonačelnika Beograda Balša Božović, jer za njega niko živi neće da glasa, nego je Rodoljub Šabić kandidat za gradonačelnika.

Dakle, mi ovde imamo jednu paradoksalnu situaciju, koja ne postoji ni u jednoj demokratskoj državi, a to je da državni organ, Rodoljub Šabić, nije nikakvo nezavisno regulatorno telo. To sam juče pokušao da objasnim, ali izgleda da nisam uspeo. Dakle, nije nikakvo nezavisno regulatorno telo, nego je državni organ, koji vodi političku hajku protiv predsednika Republike Aleksandra Vučića, protiv Vlade Republike Srbije i protiv Srpske napredne stranke. I on za nas nije neko ko obavlja svoj posao u skladu sa Ustavom i zakonom.

Neko će da me pita – a zašto ga ne razrešimo? Iz istog razloga zašto nismo razrešili ni Sašu Jankovića. Neka on slobodno koristi državne resurse, i veliku platu, i službeni automobil, i kompjuter, i Tviter u radno vreme, i nek šeta kućice, i nek pomaže DS-u i svima ostalima, ali nećemo od njega da pravimo mučenika. Hoćemo da ga poredimo, iako koristi državne resurse, kao što smo ubedljivo poredili Sašu Jankovića, koji je dobio eminentnih 16% glasova.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima Maja Videnović, povreda Poslovnika.

MAJA VIDENOVIĆ: Jeste. Gospodine predsedavajući, ja vas molim da me saslušate pažljivo; ovog puta se obraćam vama.

Najbrutalnija zloupotreba Poslovnika, za koju ste vi odgovorni, davanje je ...

PRESEDAVAJUĆI: Navedite član.

MAJA VIDENOVIĆ: Evo, upravo, ako dozvolite, u pola rečenice, da navedem član, naravno da ću to učiniti.

PRESEDAVAJUĆI: Naravno, samo izvolite.

MAJA VIDENOVIĆ: U sticaju kršenja članova Poslovnika, te vas upozoravam i upoznajem sa članovima od 103. do 108. o načinu na koji dajete reč, po kom osnovu dajete reč...

PRESEDAVAJUĆI: Odredite se, kažite koji član, molim vas. Od 103. do 108.

MAJA VIDENOVIĆ: Pretpostavljam da znate – sticaj kršenja Poslovnika. To znači da u isto vreme, ja moram da vam odam priznanje jer ste vi

u isto vreme prekršili nekoliko članova Poslovnika. Pogledajte stenogram tačno koje sam navela, nemojte da mi trošite vreme na tako nešto.

Ono što doživljavamo ovde od člana Srpske napredne stranke, nešto što smo vrlo jasno juče najavili kako će izgledati, udar na nezavisne institucije, utišavanje svakoga ko se usudi...

PRESEDAVAJUĆI: Hvala vam na ukazivanju na povredu Poslovnika. Doživljavate jednu parlamentarnu debatu, političku debatu. Hvala vam puno.

MAJA VIDENOVIĆ: Molim vas, ja nisam završila. Insistiram da mi dozvolite da završim.

PRESEDAVAJUĆI: Ne, neću vam dozvoliti da replicirate, jednostavno, i da pričate o tome šta ovde doživljavamo. Doživljavamo jednu političku debatu, normalnu raspravu. Kako je sad vi doživljavate, ja ne znam. Hvala vam puno.

(Goran Ćirić: Molim vas, zašto to radite?)

Hvala vam puno. Idemo dalje.

Ko se još javlja po Poslovniku?

(Maja Videnović: Ja se javljam po Poslovniku. Ponovo se javljam po Poslovniku.)

Reč ima Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Molim uvaženog predsednika da obrati pažnju na član 103. i član 108. i da razmisli o tome da se u poslednjih nekoliko minuta vrši zloupotreba povrede Poslovnika, da poslanici koriste instituciju povrede Poslovnika, koja se u normalnim demokratskim sistemima vrlo retko upotrebljava, za replike i za držanje govora jer su im poslaničke grupe potrošile određeno vreme.

Molim da razmislite o tome, možda i da primenite meru ili da vratite diskusiju u svoje tokove i da nastavite da prozivate poslanike koji žele da diskutuju o temi. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Dobro. Izvolite.

Polako, doći ćete svi na red.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, povređen je čitav niz, zaista, članova Poslovnika, povređeno je dostojanstvo Narodne skupštine.

Molim vas, opomenite one koji dobacuju.

Povređen je član 27, koji kaže da predsednik Narodne skupštine predstavlja Narodnu skupštinu, saziva sednice, predsedava njima i vrši druge

poslove u skladu sa zakonom i Poslovníkom. Pa dalje kaže – predsednik Skupštine stara se o primeni ovoga poslovníka.

Pa onda član 32. kaže da predsednika Skupštine, u slučaju privremene sprečenosti ili odsutnosti, Maja Gojković je i dalje, koliko ja znam, predsednik Skupštine; nismo obavesteni o ostavci, je l' tako? Da li je podnela ostavku možda? Obavestite nas da možemo da radimo.

Dakle, Maja Gojković, ako već pričate o demokratiji...

PREDSEDAVAJUĆI: Molim vas, kakve veze sad ima...? Ne razumem.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Pa, razumećete, gospodine Marinkoviću, kada saslušate.

PREDSEDAVAJUĆI: Uopšte ne razumem vašu diskusiju. Šta sam ja kao predsedavajući? Molim vas...

NEMANJA ŠAROVIĆ: Trudite se da budete poput onih...

(Isključen mikrofón.)

PREDSEDAVAJUĆI: Samo jedan momenat.

(Nemanja Šarović: Dakle, saslušajte me, da objasnim povredu.)

Sačekajte da ja... Samo jedan momenat. Ja moram da dam pauzu ako se budete tako ponašali.

(Nemanja Šarović: Dakle saslušajte me u okviru ova dva minuta.)

Prvo vi meni omogućite da ja vama kažem, pa...

(Nemanja Šarović: Ne, vi ste meni dali reč i molim vas da mi omogućite da vam objasnim, imam pravo na to.)

Ništa. Određujem pauzu od pet minuta pa nastavljamo da radimo, pošto nemamo uslova. Poslanici dobacuju, pominju neke stvari koje nemaju nikakve veze sa Poslovníkom i povredom Poslovníka.

(Posle pauze – 13.00)

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima Aleksandar Marković, pa Milorad Mirčić.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Uvaženi predstavnici predlagača, mada nisu u ovom trenutku sa nama, verovatno nisu još došli sa pauze, dame i gospodo narodni poslanici, predsedavajući, ja se neću obazirati na sve ono što je prethodni govornik – da ne bude zabune, prethodni govornik na listi govornika – ovde pričao malopre, već ću se kratko osvrnuti na današnje predloge, između ostalog, Predlog odluke o izboru Zaštitnika građana.

I odmah na početku svog izlaganja želim da istaknem da podržavam predlog da gospodin Pašalić bude izabran na tu funkciju, koga je predložio Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo.

Nemam primedbe na obrazloženje koje prati ovaj predlog. Nemam primedbe na proceduru, nemam primedbi na sam predlog kao i biografiju

predloženog kandidata, zato što je nedvosmisleno, i u raspravi smo imali prilike da to čujemo, utvrđeno da ispunjava sve zakonom predviđene uslove, dakle uslove koje je propisao Zakon o Zaštitniku građana, kojim se ustanovljava Zaštitnik građana kao nezavisan državni organ koji štiti prava građana i kontroliše rad organa državne uprave kao i drugih organa i organizacija, preduzeća i ustanova kojima su poverena javna ovlašćenja.

Ono što želim da naglasim to je da je moje lično uverenje da će gospodin Pašalić vrlo dobro obavljati tu funkciju. Dakle profesionalno i odgovorno. Savesno, što je najvažnije. U svakom slučaju, neuporedivo će je bolje obavljati nego što je to radio prethodni, odnosno dosadašnji Zaštitnik građana, a to je Saša Janković. Dakle, sasvim je sigurno da će biti bolji, jer nije teško biti bolji.

U tom smislu pred gospodinom Pašalićem nije tako težak zadatak. Treba jedino, samo i isključivo da se pridržava Ustava i zakona, na svakom mestu i u svakom momentu. To je ono što je najvažnije. Najvažnije je da se pridržava zakona. Dakle da radi ono što gospodin Saša Janković nije radio i da ne radi sve ono što je Saša Janković radio uporno.

Jer, ako analiziramo kako je to Janković radio, iako je prethodni govornik ovde isticao neke hvalospeve o njegovom radu, pa je isticao, ne znam, očuvanje nezavisnosti i tako dalje, apsolutne besmislice, ja moram da postavim pitanje, dakle, a vi njega pitajte, predsedavajuća, a gde je on onda živeo sve ove godine, kao da nije živeo u Beogradu, kao da nije video na koji način je Saša Janković vršio tu funkciju.

Iako je Zakon o Zaštitniku građana striktno u više članova propisao da Zaštitnik građana i njegov zamenici ne mogu ni na koji način da se bave politikom, dakle citiraću član 9, koji kaže da Zaštitnik građana i zamenik Zaštitnika građana ne mogu biti članovi političkih stranaka, imamo i član 10a, koji je još bitniji: „Zaštitnik građana i zamenik Zaštitnika građana ne mogu davati izjave političke prirode“, mi smo imali čitav niz primera da je gospodin Saša Janković upravo i jedino to i radio, dakle bavio se politikom i bavio se dnevnim politikom.

Ako mene pitate, bavio se politikantstvom, bavio se napadima na SNS i Aleksandra Vučića, i to je radio sve vreme. To je radio na vrlo perfidan način, tako što je koristio svoj položaj, dakle svoju funkciju je zloupotrebjavao. A koristio je i to, gospođo predsedavajuća, što su neki u ovoj zemlji napravili od njega neku vrstu zaštićenog belog medveda, pa je jedno vreme bio u Srbiji najveći mogući greh, dakle najveći mogući skandal bi ispao ako bi se neko drznuo da nešto kaže o Zaštitniku građana, da ukaže na to kako čovek krši zakon, kako se ne pridržava zakona. Odmah bi, momentalno, bio stavljen na stub srama, kako, tobože, ugrožava demokratiju, kako, tobože, ugrožava, ne znam, ljudska prava, slobode, kako koči evropske integracije, civilizacijske tekovine itd.

Pokušali su od njega da naprave zaštićenog belog medveda, o kome ne smeš ništa da kažeš, pa ni onda kada je stvar istinita, pa ni onda kada ga uhvatimo u svesnom kršenju zakona. A setimo se njegovih napada i na Vojsku Srbije i na Ministarstvo odbrane. Čitavu kampanju je mesecima vodio protiv Vojske Srbije, protiv Vojne policije, VBA i tako dalje. To je bilo 2014. i 2015. godine. Toga se prethodni govornik ne seća, kao da je živeo negde drugde. Možda je tad bio negde u inostranstvu, na Maldivima. Je l' tako, gospodine Vujoviću? A ne, on zimuje na Maldivima.

Sećamo se kada je umeo da zloupotrebi službeni položaj, o čemu je, ja mislim i kolega Marijan Rističević govorio, kada je bahato uzurpirao i parking mesta i službena vozila, i ne samo službena vozila već i privatna vozila, o čemu je štampa nebrojano puta pisala.

Neću ovom prilikom, predsedavajuća, da pokrećem aferu „Pištolj“ i čitavu tu priču iz njegove mladosti, koja svakom pristojnom građaninu Srbije izaziva mučan osećaj. Ali prekoračenje ovlašćenja, kršenje zakona, bavljenje dnevnom politikom, uz pomenutu bahatost, a sve uz astronomsku platu koju je primao, e to su momenti koji su obeležili njegovo vršenje funkcije i jedini momenti koji su obeležili njegovo vršenje funkcije.

Dozvoliću sebi da napravim jednu šalu – tako je Zaštitnik građana Saša Janković postao zaštitnik „građanina“ Saše Jankovića. I to je jedino po čemu je, nažalost, postao poznat. Na sreću, građani Srbije su, žargonski rečeno, „provalili“ to pa je na izborima prošao kako je prošao. Prošao je vrlo neslavno, o čemu je i šef naše poslaničke grupe malopre govorio.

Iz svih ovih razloga želim gospodinu Pašaliću da poručim da je potrebno da radi sve ono što Saša Janković nije radio, a da upravo ne radi sve ono što je Saša Janković jedino radio, i mislim da je to uspešan recept. Zahvaljujem.

PREDSEDNİK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: U suštini, ove tri tačke dnevnog reda su kadrovska pitanja i u nekim drugim okolnostima i uslovima to bi bila možda rutina. Ali ovde se dodatno iskomplikovala stvar zato što se kroz ova kadrovska pitanja i kadrovska rešenja ogleda politika i bivše i sadašnje vlasti.

Šta je zajedničko i za jednu i za drugu? Zajedničko je – čovek koji je bio na funkciji Zaštitnika građana. I jedni i drugi sad, sa istim žarom i istom žestinom, pričaju i pozitivno i negativno o istoj ličnosti. A ni jedni ni drugi nisu imali direktnog uticaja u izboru te ličnosti na tu funkciju.

I samo još jednom da skrenemo pažnju javnosti Srbije – više puta smo ukazivali na štetnost postupaka Saše Jankovića. Mi srpski radikali nismo to radili zato što imamo nešto za ili protiv imena i prezimena, nego da se spreče pogubne

posledice za nas koji živimo u Srbiji. I u jednom trenutku čak je i sadašnji predsednik Srbije, Aleksandar Vučić, shvatio kolika može biti potencijalna opasnost i krenuo je žestoko, pre svega u politički obračun protiv Zaštitnika građana.

Međutim, šta se desilo? Naočigled javnosti, ambasador Amerike, Skot, a ne Skat, održao je sastanak sa Aleksandrom Vučićem i posle toga su svi hvalospevi, sve pohvale išle na račun Saše Jankovića. I sada smo svedoci, kada više ne postoji potreba od strane Amerike, odnosno američkog ambasadora za takvom ličnošću kao što je Saša Janković, sada je slobodno napadati ga, sada je slobodno udarati svim raspoloživim političkim sredstvima na tu ličnost. To je potpuno jasno.

I ova predstava, ova farsa koju vi pravite, nemojte da mislite da je neće prozreti građani Srbije, a pogotovo oni koji žive na teritoriji grada Beograda. Vi jedni druge prozivate kako biste koristili pravo na repliku, kako biste imali što više prostora ne biste li zabeležili što bolje rezultate na beogradskim izborima. Ali i to je viđeno.

Ono što je veoma bitno i značajno, iskoristiti ovaj trenutak, to je na primeru Saše Jankovića ukazati kakva je sudbina svih onih koji misle da službenici Američke ambasade u njih imaju neograničeno poverenje. Imaju dok su od koristi, imaju dok služe cilju Amerike u Srbiji. Kada ih iskoriste, kada im više nisu potrebni, onda ih bace kao toalet-papir. Evo, imali smo priliku da vidimo.

Saša Janković je kao Zaštitnik građana po proceni američkih službi bio izuzetna ličnost da pokuša da objedini opoziciju. Kažem „pokuša“, zato što su oni bili svesni da je nemoguće objediniti nešto što je potpuno rastureno, ali su iskoristili Sašu Jankovića kako bi eventualno izvršili dodatni pritisak na Aleksandra Vučića i Srpsku naprednu stranku dajući im do znanja da mogu ponovo vratiti one koje su nekada oni dovodili na vlast. I čitava ta zavrzlama se odvijala sve do trenutka dok se i sami Amerikanci nisu uverili da od Saše Jankovića nema nikakve koristi, nikakve vrednosti. Znali su oni da on nije neka vrednost, da je čovek koji je iskompromitovan, koji ima sumnju da je umešan u ubistvo, koji ima dosta tih kompromitujućih radnji, ali su baš takvu ličnost i tražili.

Uostalom, i vi ste svedoci, kada ste poslušni, kada ste servilni, kada ste na usluzi američkom ambasadoru Skotu, on vas hvali, on slavopojke priča o vama. A kada niste, on vas na najgori mogući način opominje.

I vidite, došli ste sada u situaciju, možda prvi put posle Saše Jankovića, da neko vodi „samostalnu kadrovsku politiku“. Iz tog razloga je Srpska radikalna stranka bila ponukana da kandiduje ženu koja je briljantno završila Pravni fakultet, koja je, kako kažu, po godinama mlada, ali relativno je to ko je mlad a

ko je star, i kako rekoše, nema dovoljno životnog iskustva, ali smo iz najboljih namera hteli da ponudimo Srbiji da na toj funkciji bude neko ko će biti nezavisan od bilo kakvog stranog uticaja.

I vi ste sad u prilici da nekim svojim kadrovskim rešenjem dovedete čoveka koji će biti na toj čelnoj funkciji. Da li je dobro vaše kadrovsko rešenje ili nije, to je sad već veliki znak pitanja, to ćemo videti u budućnosti. Ali ako bude po volji većine, biće hvaljen, biće podizan na najveći pijedestal, a ako ne bude, proći će gore nego sad što pričate o Saši Jankoviću.

Ono što je veoma interesantno to je da pokušavamo, mi srpski radikali, da vam pomognemo koliko možemo i koliko to vi uvažavate. Mi pokušavamo da vas ubedimo da prekinete sa kontinuitetom vođenja pogrešne ekonomske politike.

Jedan segment te pogrešne ekonomske politike ogleda se i u Fiskalnom savetu. Vi ste to nasledili. Tu umotvorinu je smislio Mlađan Dinkić, uz svesrdnu podršku Međunarodnog monetarnog fonda. Bio mu je potreban neko da fingira opoziciju, neko ko će biti dežurni kritičar. Zašto? Pa i on ima neka iskustva, koja su još odranije poznata. Komunisti kada su videli da njihov sistem neminovno propada oni su u svojim redovima tražili opoziciju pa su fingirali da je to opozicija.

Mlađan Dinkić je mnogo prepredeniji, mnogo vispreniji kada su u pitanju marifetluci, a pogotovo kada je u pitanju lopovluk. Ostavio vam je Fiskalni savet, koji vi u kontinuitetu birate. A šta vam je u suštini Savet? Savetodavno telo, kao što i sam naziv tog organa govori. Ali nema nikakvu ulogu. Što bi rekli, kao bogojavljenka vodica – nit pomaže nit odmaže. Ali ih držite, zato što su vam po volji, zato što određena... (Isključen mikrofoni.) Hvala.

PREDSEDNIK: Potrošili ste vreme. Hvala.

Za repliku se javio narodni poslanik Aleksandar Martinović. Pominjan je predsednik Srpske napredne stranke. Pratila sam.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem se, gospođo Gojković.

Čini mi se da gospodin Mirčić ima veoma dobre kontakte u Američkoj ambasadi, čim je pomno upoznat sa nekim sastancima sa američkim ambasadorom, ili mu je to američki ambasador, uz kafu, prepričao? Ja za taj sastanak ne znam. Ali nije to sad toliko ni bitno.

Ono što je mnogo važnije, to je da nije Aleksandar Vučić počeo da napada Sašu Jankovića, nego je Saša Janković unazad dve do tri godine počeo da izigrava opoziciju u Srbiji, da se od nekoga ko treba da kontroliše rad organa uprave u Srbiji pretvorio u političkog protivnika Aleksandra Vučića i Srpske napredne stranke. I nije mu se desilo ništa strašno.

Ovde je prethodni govornik govorio – evo, vidite šta se desilo Saši Jankoviću, to može da se desi nekom drugom, desilo mu se ovo, desilo mu se

ono. Pa nije se njemu desilo ništa strašno. Nije čoveku pala glava sa ramena. Samo je izgubio izbore, isto kao i vi. Eto, to mu se desilo.

Ali problem je u tome što se neko kandidovao za predsednika Republike, dao ostavku dva ili tri dana pred raspisivanje predsedničkih izbora, a funkcija Zaštitnika građana mu nije prestala danom podnošenja ostavke nego danom kada ga je razrešila Narodna skupština, i on je sve vreme u kampanji koristio državne resurse, službene automobile, telefone, kancelarije, novac i tako dalje.

Dakle, on nije išao u kampanju kao građanin. On je išao u kampanju kao Zaštitnik građana. I ono na šta je SNS ukazivala i na šta će uvek da ukazuje, to je da takvog primera ni u jednoj evropskoj zemlji nema. Ako mi navedete jedan takav primer, biću vam zahvalan...

(Predsednik: Vreme. Zahvaljujem.)

Ali ga nema.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Milorad Mirčić.

Želite repliku? Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Pa odmah da odgovorim preko vas, predsednice, kolegi uvaženom. Možemo mi srpski radikali da gubimo ili dobijamo izbore, ali nismo izgubili obraz. Kada to izgubi čovek, teško ga vraća. Građani Srbije će proceniti koliko je korisna ili koliko je negativna politika koju vode pojedine političke partije, ali ono što izgubite, a u narodu se zove obraz, nikada više nećete povratiti, možete da budete glasnogovornik čiji god želite.

Što se tiče informisanosti, kad-tad sve izbije na površinu. Sve ispliva, sve se vidi. Kontakti sa ambasadama, ne samo Američkom, nego i drugim, to su već obelodanjene stvari. Znaju se pojedinci koji su kontaktirali, što bismo mi ovde licitirali? Nema ja nikakvih potreba niti bilo ko od srpskih radikala da se pravdamo odakle nam informacija. Pa čitava srpska javnost je videla pred televizijskim kamerama, kada je bio u jeku taj politički sukob između Aleksandra Vučića i Saše Jankovića, da je posredovao američki ambasador, da je posle toga Aleksandar Vučić odmah dao izjavu da nema nikakvih problema u saradnji i da mu je drago što Saša Janković traži podatke koji su mu uskraćeni zbog, eventualno, vojne tajne.

Vas da podsetim, a i javnost, to je bilo kada je Bratislav Gašić bio vojni ministar. I to je bilo sve u javnosti, pred kamerama. Nema potrebe za bilo kakvim tajnim sastancima, a daleko bilo, pogotovo za nas srpske radikale. Sve radimo transparentno, javno, u javnosti iznosimo sve podatke do kojih dođemo i sve ono što znamo. Hvala.

PREDSEDNIK: Narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja razumem da neki ljudi smatraju da jedino oni imaju monopol na ono što se zove obraz. Oni su časni, oni su poštteni, oni su dosledni i onda kada su glasnogovornici Bojana Pajtića i kada su glasnogovornici Vojislava Šešelja, i sve je to super, ali ono što nije tačno u ovome što je uvaženi prethodnik govorio, to su reči Aleksandra Vučića. Aleksandar Vučić je rekao da nema ništa protiv i da je spreman da saraduje sa Sašom Jankovićem, ali podrazumevajući da Saša Janković radi svoj posao Zaštitnika građana.

Šta je posao Zaštitnika građana piše u članu 138. Ustava Republike Srbije i piše u članovima 17–23. Zakona o Zaštitniku građana: on kontroliše zakonitost rada organa državne uprave, organa koji štite imovinska prava i interese Republike Srbije i subjekte kojima su poverena javna ovlašćenja.

A ja sam vam juče, zbog nedostatka vremena u tome nisam uspeo do kraja, pročitao samo neke rečenice iz Izveštaja Zaštitnika građana za 2015. godinu, iz kojih se vidi da Zaštitnik građana potpuno suprotno Ustavu i zakonu u svom izveštaju koji podnosi Narodnoj skupštini bavi se komentarisanjem šta je rekao Aleksandar Vučić na konferenciji za novinare, šta je rekao ministar unutrašnjih poslova Nebojša Stefanović, da li su efekti Vlade Republike Srbije, koju on po Ustavu nema pravo da kontroliše, dali svoje rezultate ili nisu dali rezultate.

Dakle, Saša Janković je svesno i namerno prekršio Ustav i zakon, kandidovao se za predsednika Republike i do nogu je poražen.

Mi želimo da novi Zaštitnik građana Zoran Pašalić ne ide primerom Saše Jankovića...

(Predsednik: Vreme. Hvala.)

Da poštuje Ustav, da poštuje zakon i sve će biti u redu.

PREDSEDNİK: Hvala.

Razjasnili smo, dakle, sve šta su poslanici želeli da kažu.

Aleksandra Tomić, u svojstvu ovlašćenog predstavnika predlagača.

Nešto želite da odgovorite? Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Čisto da ne biste živeli u zabludi prethodnog uvaženog kolege koji tvrdi da je Fiskalni savet jedno čedo koje nam je ostavljeno od strane Mladana Dinkića, rekla bih samo da je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu donesen 2010. godine. Znači, ne bi se mogao doneti da nije bilo te tadašnje skupštinske većine koja je u stvari vodila finansije, i premijera koji je bio pre toga ministar finansija, i kada je ustanovljena institucija kao što je Fiskalni savet. Znači, njihov rad je počeo 2011. godine.

Možete da vidite na njihovom sajtu upravo ono o čemu govorim, suprotno onome što je bilo vaše stanovište, a to je da je jedna od prvih analiza,

17. maja, bila analiza fiskalnih efekata u odnosu na novi model decentralizacije, koju je tadašnji URS dao kao predlog. Zatim je URS radio analizu fiskalnih efekata u odnosu na izveštaje koji su rađeni do tada u smislu finansija uopšte i budžetskog odnosa, ne samo pojedinih ministarstava već i novih politika koje su se donosile, a to su, pre svega, one koje su se odnosile na povećanje plata i penzija i one koje su se odnosile na definisanje smanjenja poreza na dobit, čime se smanjuje budžetski prihod, i tada je praktično počelo gušenje institucije koja nije ni započela svoj rad.

Zašto? U svim svojim nacrtima izveštaja, koji su naravno na najtransparentniji način prikazani javnosti na konferencijama za štampu, sa sajtom, koji su još od tada imali prilike, i saopštenjima koja su dali vidi se stanje budžetskog deficita i tada urađena analiza i ocena, 30. septembra 2011. godine, koja je rekla da, ukoliko se ne smanji budžetski deficit, a on iznosi 35 milijardi dinara, i ne izvrši takvo prilagođavanje i ne usvoje tadašnje izmene i dopune Zakona o finansiranju lokalnih samouprava, da će se izvršiti racionalizacija troškova i prilagođavanje još 40 milijardi dinara, da će pod tim uslovima, ukoliko ne bude došlo do toga, doći do probijanja javnog duga iznad 45%, do povećanja budžetskog deficita 4,5% BDP-a i doći će do nekontrolisanog upravljanja budžetom, odnosno da fiskalna politika neće moći više da se kontroliše na održivi način, što se, naravno, pokazalo kasnije 2012. godine, još za vreme prethodne vlasti, znači još uvek nisu bili raspisani predsednički izbori, kod ocene budžeta za 2012. godinu, kao pad privredne aktivnosti sa 3% na 1,5%.

Znači, nije bilo MMF-a. MMF je došao, ali su otišli glavom bez obzira, jer su videli da nemaju s kim da razgovaraju. Nemaju da razgovaraju sa nekim ko želi da sprovede bilo kakve ekonomske reforme i fiskalnu konsolidaciju, da imaju posla s jednom neodgovornom vlašću koja jednostavno uopšte nije mogla da zauzda javne finansije. S jedne strane, na lokalnim budžetima su se trošili novci kako su hteli, s druge strane Republika uopšte nije imala uvid u takvo trošenje. I vi sada imate da ovde sede neki ljudi koji su se sa tri budžeta svojih lokalnih samouprava unapred zadužili i ostavili budućim kolegama da se nose sa tim problemima. I sad nam drže pridike o tome kako je sadašnje stanje mnogo gore nego u vreme dok su oni vodili te lokalne samouprave.

Znači, Fiskalni savet je jedna institucija koju, naravno, kao i sve države članice, ne samo EU, nego i zemlje u regionu treba da imaju upravo zbog toga da bi imali određene korektivne faktore u društvu i koje bi trebalo da budu neko podizanje lestvice u vođenju javnih finansija na jedan održiv način, sa novim standardima prema kojima Srbija teži da ide. Ono zbog čega treba poštovati negovanje institucija to je da ne smete da ih gušite.

S druge strane, na stranu to da li se mi slažemo sa svakom njihovom ocenom. Da li mi možemo ili da li smo u mogućnosti kao država da ispoštujemo

sve te preporuke, to je na drugu stranu, ali takva institucija treba da postoji, treba da radi ocene i mišljenja. Na kraju krajeva, imaju ustavno pravo i zakonsko pravo da rade svoj posao, a naše je da o tome ovde u saradnji sa njima raspravljamo.

Zbog toga mislim da se neopravdano vezuje za pojedine političke faktore i pojedine međunarodne finansijske organizacije njihovo delovanje i njihov rad. Oni teže da se ne bave politikom, i to se u proteklom periodu pokazalo. Od 2011. godine do danas isključivo se bave brojkama, prognozama. Zbog toga mislim da su i danas predloženi od svih relevantnih subjekata da nastave taj svoj rad. Naravno da svaka politička stranka želi da ima dobar dijalog sa određenim institucijama sa kojima čak i ne deli ista mišljenja i mislim da je u tome upravo veličina SNS koja predlaže ove kandidate i onih predlagača koji su poslali Odboru za finansije da i dalje u ovom sastavu imamo ovakav Fiskalni savet. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Ne, nije bilo ništa za repliku.

Reč ima narodni poslanik Nataša Vučković.

Imate još minut i 48 sekundi od poslaničke grupe. Da li želite?

(Da.)

NATAŠA VUČKOVIĆ: Pošto imam jako malo vremena, jer su sve moje kolege iz poslaničke grupe želele o ovoj važnoj temi da govore, želim samo da ponovim tri-četiri teze iz naših dosadašnjih nastupa.

Pre svega, celokupan način na koji većina upravlja ovom debatom u ovoj skupštini danas govori u prilog tome da većina, odnosno ova vlast ne trpi da ima kontrolu. Dakle, odnos prema nezavisnim institucijama upravo to pokazuje i prema Agenciji za borbu protiv korupcije i prema REM-u i, na kraju krajeva, sada prema načinu na koji biramo Zaštitnika građana.

Mi smo imali drugog kandidata. Rukovodili smo se time da je za to potrebna osoba koja je posvećena ljudskim pravima, koja je u stanju da neguje kulturu ljudskih prava, koja ima, na kraju krajeva, i neki kontinuitet u radu ove institucije. Mi smatramo da je to izuzetno važno, jer je to mlada institucija. Znači, postoji nekih 10 godina i Saša Janković nije sam Zaštitnik građana. Tu moramo da pravimo tu razliku. On je doprineo da se ta institucija napravi kao nezavisna, da ima procedure, da ima svoju kulturu, da ima način na koji radi, i to je nešto što treba da cenimo. Veliki je izazov za Pašalića, koji će očigledno biti izabran, da li će to umeti na taj način da nastavi.

Saša Janković kada je bio Zaštitnik građana, podsećam na Zakon o elektronskim komunikacijama kada je DS bila na vlasti bili smo u velikom sukobu povodom tog zakona, tada je rekao da je zakon protivan Ustavu i zakonu zato što Unutrašnji poslovi imaju mogućnost da imaju uvid u neke podatke građana. Mi smo tada bili sa njim u velikom sukobu. Na isti način je delovao

kada je bila Savamala, na isti način je bilo kad je bila BIA i tako dalje. To su zadaci Zaštitnika građana.

Ja pred Pašalićem samo postavljam pitanje – 'oće li biti kadar, voljan da u takvim situacijama štiti interes građana, jer mi biramo Zaštitnika građana da imaju građani u njega poverenje, a ne većina i vlast?

(Predsednik: Hvala.)

To je suština ove naše rasprave danas.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem, poslanice.

Poslanička grupa DS je potrošila vreme.

Reč ima narodni poslanik Dušica Stojković.

Izvolite.

DUŠICA STOJKOVIĆ: Poštovana predsednice, drage kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, danas ću govoriti o Predlogu odluke o izboru Zaštitnika građana, koji je podneo Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo 14. jula ove godine.

Procedura kandidovanja je protekla u skladu sa Ustavom i zakonima Republike Srbije, pre svega mislim na Zakon o Zaštitniku građana. Odbor je, u skladu sa stavom 4. Zakona o Zaštitniku građana, razmotrio i utvrdio predlog za izbor Zaštitnika građana. Na ovoj sednici pomenutog odbora doneta je odluka da se predlog gospodina Zorana Pašalića za kandidata za Zaštitnika građana uputi Narodnoj skupštini na razmatranje, i mi, evo, već, ova dva dana o tome i raspravljamo.

Biografija gospodina Zorana Pašalića je zaista impresivna. Imamo 11 strana teksta koji je dostavljen svim poslanicima u Narodnoj skupštini. Takođe, dostavljen je i široj javnosti i svako može da se informiše i da se upozna sa bogatom radnom biografijom i iskustvom gospodina Pašalića.

Kao što sam već rekla, mi danas, pored Zaštitnika građana, takođe diskutujemo još i o reizboru članova Fiskalnog saveta, zatim članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije. U današnjem govoru ću se zapravo baviti kandidaturom Zaštitnika građana.

Kandidat za Zaštitnika građana, gospodin Zoran Pašalić, završio je Pravni fakultet u Beogradu, završio je magistarske studije na Fakultetu organizacionih nauka. Takođe, trenutno je na doktorskim studijama i ima bogato radno iskustvo. Počeo je od advokatske kancelarije, preko Prekršajnog suda u Beogradu, došao je do funkcije predsednika Višeg prekršajnog suda i od 31. oktobra 2017. godine je imenovan za predsednika Prekršajnog apelacionog suda. Znači, zaista bogata radna biografija na preko 11 strana.

Neću navoditi sve detalje iz njegove biografije. Apolutno ima moju podršku i podršku SNS-a i svih onih poslaničkih grupa koje su potpisale i predložile njegovu kandidaturu.

Ono što želim da kažem, gospodin Pašalić je bio rukovodilac brojnih projekata. Sve vreme se permanentno usavršavao u oblasti pravnih nauka. Međutim, ja neću kao moji prethodnici, koji su hvalili gospodina Sašu Jankovića kada je on izabran 2007. godine, koristiti isuviše pohvale, nego ću pratiti njegov rad kao narodni poslanik i ceniću na osnovu njegovih dela, jer dela uvek više govore od reči na osnovu kojih možemo da sudimo o nekom funkcioneru i nekom izabranom i postavljenom licu.

Kandidatu za Zaštitnika građana Zoranu Pašaliću želim da poručim sledeće: da ne bude lažni zaštitnik građana. Prethodni Zaštitnik građana gospodin Saša Janković je radio sve suprotno Zakonu o Zaštitniku građana. To govore činjenice. Čovek je sve vreme, puna dva mandata koristio svoje, da tako kažem, pravo koje nije pisalo u zakonu, bavio se politikom; takoreći, bavio se politikantstvom, jer to nije prava politika. Prava politika je politika kada vi izađete pred građane, kada imate svoj program, kada kažete koja je to nova politička ideja kojom želite da se bavite, a ovo je jedno prosto politikantstvo.

Takođe, taj lažni zaštitnik građana podneo je ostavku tek u onom trenutku kada je skupio sredstva za svoju ličnu kampanju, kada je okupio svoje sponzore, kada je okupio stare relikte DOS-a, one otpatke koji su ostali od DOS-a, i tada se odvažio da izađe na izbore i prihvati kandidaturu na predsedničkim izborima.

Iako je bio lažni zaštitnik građana, ovaj zaštitnik građana je primao pravu platu. Ta prava plata je iznosila celih 370.000 dinara. Šta je za tako visoke novce taj zaštitnik građana radio? Šta je radio u radno vreme? Kako je izgledao njegov radni dan?

Lažni zaštitnik građana za vreme radnog vremena je tvitovao, šetao svoje kuće, vozio bicikl, koristio državne resurse za svoju ličnu predsedničku kampanju. Takođe, koristio je, kao što je gospodin Martinović rekao, svoje službene automobile, sekretarice, gorivo, telefone, štampače, neke državne resurse koji se plaćaju iz budžeta Republike Srbije.

Da li je radio u interesu građana, kako svaki ombudsman u svetu radi? Pa nije. Da li je štitio njihova prava? Da li su građani koji su mu se obraćali za pomoć zadovoljni njegovim radom? Pa nisu. Da jesu, dobio bi više od tričavih 14-15%, koliko je već dobio na predsedničkim izborima.

Njegovu politiku Zaštitnika građana građani Srbije su na vreme prepoznali. Ne možete vi tako lako prevariti srpskog domaćina da vam da svoj glas. Ne možete ga tako lako slagati da vam da podršku glasanjem na dan izbora zaokružujući ime na predsedničkim izborima. Pametniji su ti srpski domaćini od bilo kog takvog kandidata za predsednika Srbije. Politika lažnog zaštitnika građana doživela je fijasko na prethodnim predsedničkim izborima. Pobedila je politika Srpske napredne stranke i politika Aleksandra Vučića. Podsećam

građane Srbije, Aleksandar Vučić je osvojio 56% glasova, to je istorijska pobeda. To je pobeda koja će mnogima u opoziciji dugo, dugo vremena zaista biti nedostižna.

Sada bih želela da postavim jedno pitanje. Kako lažni zaštitnik građana može da ocenjuje zakonitost drugih organa u Republici Srbiji kad se on sam nije pridržavao zakona i Ustava Republike Srbije? Istini za volju, građani Srbije mesečno plaćaju više od tri hiljade evra da taj Zaštitnik građana štiti njihova prava, da se stara o dobroj upravi. Prethodni, lažni zaštitnik građana se samo starao o svojim ličnim interesima. Njemu je bilo važno zadovoljenje svog ličnog džepa, njemu je bilo zadovoljenje da se on bavi svojom predsedničkom kandidaturom iako još izbori nisu bili raspisani. Bavio se javnim nastupima u medijima širom Srbije, napadajući Aleksandra Vučića i njegove najbliže saradnike. Zaključak se nameće sam, bio je preplaćen za svoj nerad. Jasno je da nije štiti građane koji su mu se obraćali za pomoć. Štitio je isključivo sebe, svoj džep i svoje bolesne političke ambicije.

Danas smo na sednici Administrativnog odbora doneli Odluku o kodeksu ponašanja narodnih poslanika, o granicama dozvoljenosti komentaranja sudskih odluka, te ja neću govoriti o aferi „Pištolj“ i neću govoriti o tome, neću postavljati pitanje kako je ubijen Predrag Gojković, odakle barutne čestice na rukama dotičnog, neću koristiti te detalje, ali ono što ću reći to je, zamoliću nadležne organe Republike Srbije da ispituju ovaj slučaj, zarad istine i zarad šire javnosti, da nas informišu dokle se sa tim slučajem došlo.

Evo, privodim kraju svoje izlaganje. Zaista želim da kažem da poštujem ulogu institucije koju Zaštitnik građana ima u Republici Srbiji. Zaštitnik građana je, po zakonu, nezavisan i samostalan državni organ, zadužen da štiti i unapređuje poštovanja slobode i prava. On uživa imunitet koji mu omogućava nezavisnost i samostalnost u svom radu. Podsećam vas, Ombudsman je institucija koju je usvojio Švedski parlament davne 1809. godine, u cilju kontrole izvršne vlasti. Sama reč „ombudsman“ potiče iz švedskog jezika i označava osobu koja ima sluha za svoj narod. Da li je prethodnik imao sluha za svoj narod?

Danas je Ombudsman inokosni državni organ koji se stara i unapređuje ljudska prava i slobode. Podsećanja radi, Republika Srbija je u svoj pravni poredak još 2005. godine donela Zakon o zaštiti građana. Postojanje ove institucije utvrđeno je Ustavom Republike Srbije iz 2006. godine, a Zaštitnika građana Narodna skupština Republike Srbije je usvojila, odnosno Saša Janković je stupio na dužnost 23. jula 2007. godine. Imao je još jedan mandat, koji mu je Skupština usvojila 2012. godine.

Ono što želim da kažem, zaista, još jednom ponavljam, poštujem nezavisnost institucije, važno je da jedna takva institucija postoji u Republici

Srbiji, ali da li i sadašnji v.d., isto neki Janković, Miloš Janković, i dalje radi svoj posao? Da li on radi posao za koji je plaćen budžetskim novcem Republike Srbije? Taj Miloš Janković ne reaguje na napise jednog tabloida koji već danima, nedeljama iznosi najgnusnije laži i neistine o predsedniku Aleksandru Vučiću.

Zašto taj vršilac dužnosti ne reaguje u ovakvom slučaju? Zašto ne vodi računa za svoj posao, zašto nije odgovoran za svoj posao, za koji je debelo plaćen? Zašto jednostavno čovek, koji se isto preziva Janković, a trenutno je na funkciji vršioca dužnosti, ne reaguje kako bi se ovaj javašluk zaustavio?

Znate, vama se na Tviteru pojavi umrlica predsednika Republike Srbije gospodina Aleksandra Vučića i v.d. Zaštitnika građana ne reaguje. Neću sada citirati brojne neregularnosti o kojima je pričao moj kolega Martinović, koji su to sve slučajevi kada nezavisni organi Republike Srbije nisu reagovali. Ima još mnogo slučajeva, mogu navesti još brojna pitanja. Zašto se Miloš Janković v.d. Zaštitnika građana nije ogradio od političkog delovanja njegovog prethodnika, tako da ima tu još dosta pitanja, ali ne bih sada, daću prilike i ostalim narodnim poslanicima da se uključe u diskusiju.

Želim sledeće da kažem. Pojave koje nam se dešavaju na srpskoj političkoj sceni moramo javno osuditi. Imamo današnji broj „Blica“, koji je preneo izjavu iz „Nedeljnika“ – ne mogu vam reći ko mi je od političara sugerisao da se kandidujem za gradonačelnika, Rodoljub Šabić, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka, izjavio je da su do njega dolazili predlozi za kandidaturu za gradonačelnika Beograda, ali nije jasno rekao da o njima nije ozbiljno razmišljao.

Znači, da li vama institucija nezavisnog državnog organa omogućava da se vi kandidujete, bilo da su to gradski izbori, lokalni izbori, predsednički izbori, da li vi tu funkciju koristite da štitite interese građana? Da li postupate u skladu sa Zakonom koji jasno propisuje vaše nadležnosti ili se vi bavite politikom? Prosto, gospodo, Šabiću, Jankoviću, odlučite se. Vi primete platu iz budžeta Republike Srbije da obavljate svoj posao a ne da se bavite politikom. To je moje viđenje Zaštitnika građana.

Na samom kraju želim da kažem da ću u danu za glasanje svoju podršku dati Zoranu Pašaliću za Zaštitnika građana. Takođe, glasaću i za reizbor dosadašnjih članova Fiskalnog saveta. Podržaću i predlog kandidata Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, jer ovu kandidaturu su već do sada podržali i SNS, SPS, JS, PUPS, SVM i mnogi drugi. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolegice Stojković.

Reč ima narodni poslanik Marko Parezanović.

Izvolite, kolega.

MARKO PAREZANOVIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, Srbija danas, posle skoro 10 godina treba da dobije Zaštitnika građana. Zaštitnika prava građana koji treba prava građana da štiti nezavisno i samostalno u skladu sa Ustavom i zakonima. Dakle, posle skoro 10 godina treba da dobijemo Zaštitnika građana umesto zaštitnika DOS-a.

Govorilo se dosta o nezavisnosti i samostalnosti Zaštitnika prava građana i ja o tome mogu da govorim na osnovu nekog dosadašnjeg iskustva. Prethodi Zaštitnik građana Saša Janković, ako se ne varam, izabran je 2007. godine uz podršku bivšeg režima, a svoj mandat je završio kao predsednički kandidat tog istog bivšeg režima. I onda neko nama kaže da nismo spremni da trpimo kontrolu.

Zapravo, sama ta kandidatura Saše Jankovića predstavlja ruganje građanima Srbije, ruganje nezavisnim institucijama i, na kraju krajeva, ruganje Ustavu i zakonu koji najoštrije zabranjuje Zaštitniku građana da se bavi politikom. A to negde pokazuje i sam princip rada bivše vlasti. Sa jedne strane spremni ste da se pozivate na institucije i zakone, a ako vam je to u interesu prekršićete svaki zakon i zloupotrebite svaku instituciju, da se pozivate na demokratiju i ljudska prava, al' ako se osetite politički ugroženim bićete spremni da vešate na trgovima, da palite ovu skupštinu, da linčujete ljude.

Saša Janković je simbol rada bivšeg režima. Niste ga preterano branili, ali tu mogu i da vas razumem, jer iskoristio je vašu infrastrukturu da bude predsednički kandidat, a kasnije napravio svoju partiju. Ipak, govorilo se o dužini studiranja, a meni se čini da smo negde u oktobru prošle godine svi zajednički zauzeli stav da dužina studiranja ne može da bude jedini kriterijum. Kada smo produžavali rok za završetak studija starim studentima, opozicija je bila najglasnija u tome da to ne može biti kriterijum i da treba taj rok da se produži.

Ja znam jednog predsednika, jedne stranke koji je bio i bivši ministar odbrane, poznat po vračarskim pašnjacima, koji je studirao 13 godina, pa je možda i to bio razlog takvog stava opozicije. Kakav je bio student gospodin Zoran Pašalić, iskreno, ne znam, ali imam informaciju da kao student nije imao pištolj i da iz tog pištolja u njegovom stanu nije ubijen čovek.

Šta očekujem od novog zaštitnika građana? Očekujem da mu svi građani budu jednaki, da na društvenim mrežama ne blokira građane koje bi istovremeno trebalo da štiti, očekujem da razdvoji ono što se zovu prava građana i ljudska i manjinska prava sa politikom, da se to nikada ne spaja i da to danas bude standard.

Kao što je uvaženi kolega Neđo Jovanović juče rekao, kontrola ovog parlamenta, kontrola rada Vlade, predsednika Srbije, to nije posao Zaštitnika građana, i to nije posao nigde u našem okruženju, to se ne dešava nigde u EU. Dakle, očekujem da institucija Zaštitnika građana vrati svoj ugled koji je izgubila

u prethodnom periodu i, da budem potpuno iskren, ne znam previše o gospodinu Zoranu Pašaliću i o njemu ću suditi isključivo na osnovu njegovog rada, baš kao što to sada radim kada je u pitanju i prethodni zaštitnik građana.

Kada je u pitanju Fiskalni savet, ono što je tragično danas u našoj zemlji to je što je gotovo nemoguće bilo gde čuti argumentovanu kritiku, dakle, možete videti u medijima umrlice predsednika Srbije, umrlice za živim čovekom, konstantne laži o njegovoj porodici, o njegovom bratu, o njegovoj deci, na dnevnom nivou izmišljene afere, a konstruktivnu i argumentovanu kritiku ne možete čuti nigde. I tu mislim da je Fiskalni savet imao svoju ulogu i da se iz njihovih kritika uvek mogla videti dobra namera i želja da Vlada radi sve bolje.

Fiskalni savet je umeo i da pohvali i da kritikuje, i za nas je bio uvek takav da smo ga poštovali. Za razliku od opozicije, koja kada Fiskalni savet kritikuje vlast, onda je Fiskalni savet najbolji, kada Fiskalni savet pohvali, onda on ne valja, a svi treba da se zapitamo kako smo došli do toga da Fiskalni savet bude branik argumentovanim kritikama a da nigde u civilnom društvu, u nevladinim organizacijama, na kraju krajeva i u opoziciji, ne možemo čuti argumentovanu kritiku.

Dakle, podržaću sve predloge sa željom da ove institucije u narednom periodu rade bolje i rade pre svega u korist građana, a ne u svoju ličnu korist. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodna poslanica Vesna Ivković.

Izvolite.

VESNA IVKOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovane kolege i kolegice poslanici, Zaštitnik građana je nezavisan državni organ koji štiti prava građana i kontroliše rad organa državne uprave.

Institucija Zaštitnika građana ustanovljena je Ustavom Republike Srbije. Ustavom je predviđeno da se o Ombudsmanu donosi poseban zakon. Ombudsman uživa imunitet kao narodni poslanik, bira ga i razrešava Narodna skupština.

Sve procedure koje u zaštiti prava građana sprovodi ovaj nezavisni organ uređene su Zakonom o Zaštitniku građana. Ustanovljavanjem ove institucije građani su verovali da će moći da zaštite svoja prava koja nisu mogli pred državnim organima, što se u praksi do sada nije pokazalo tako. Jer ombudsman reaguje u slučajevima kada postoje propusti u radu ili nesavestan rad organa javne vlasti, odnosno javne uprave pred kojima građani ostvaruju svoja prava.

Ono što je bitno za rad ovako važnog nezavisnog organa jesu principi kojih se Ombudsman mora pridržavati u svom radu; to su zakonski i moralni principi utvrđeni i našim i međunarodnim propisima, odnosno na nivou međunarodne asocijacije ombudsmana.

Podsetila bih na najvažnije principe na kojima se mora zasnivati rad Zaštitnika građana, a to su: nezavisnost, neutralnost, nepristrasnost, politička nesvrstanost, poverljivost i drugi.

Ombudsman ne sme da ima nijedan drugi položaj, niti da bude u bilo kojoj organizaciji koja bi dovodila u pitanje nezavisnost i objektivnost. Ne sme da bude član ni jedne partije, sa takvom praksom već imamo negativna iskustva. Građani moraju biti jednaki u ostvarivanju svojih prava, a ne da to zavisi od političke ili neke druge pripadnosti.

Zakonska obaveza Ombudsmana jeste da na zakonom definisan način i po ustanovljenim procedurama štiti prava građana u sledećim oblastima: ljudska prava, prava pripadnika nacionalnih manjina, prava deteta, prava osoba sa invaliditetom, prava lica lišenih slobode, rodna ravnopravnost, savetodavna pomoć i drugo.

Verujem da će novi Zaštitnik građana ubuduće imati manje posla, jer ova kao i prethodna Vlada čine sve da modernizuju i kadrovski opreme sve javne službe i državne organe pred kojima građani ostvaruju svoja prava. Dobro upravu moraju da karakterišu: poštovanje dostojanstva stranke, etičnost, savesnost, stručnost, nepristrasnost, delotvornost. Samo ovakva uprava vraća dostojanstvo građanima koji imaju ustavno i zakonsko pravo da na najbolji i najjednostavniji način ostvaruju svoja prava pri državnim organima.

Koliko su velika ovlašćenja Zaštitnika građana govori i činjenica da on ima diskreciono pravo da odlučuje da li će i kako da postupa u pogledu pojedinih ili kolektivnih slučajeva. Ombudsman može da inicira postupak na osnovu neposrednog uvida ili svog direktnog saznanja. Ombudsman ima pristup svim informacijama i svim licima u organizaciji, kako je dozvoljeno po zakonu.

Garant autoriteta Ombudsmana među građanima jeste njegova politička neutralnost; toga je dužan da se drži kako bi svi građani...

U danu za glasanje Poslanička grupa Socijalističke partije Srbije podržaće sve predloge. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice.

Reč ima narodna poslanica Vera Jovanović.

Izvolite.

VERA JOVANOVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, drage kolege narodni poslanici, uvaženi građani Srbije, na dnevnom redu današnje rasprave nalaze se predlozi kandidata za članstvo Odbora za borbu protiv korupcije, kandidata za izbor članova Fiskalnog saveta, kao i Predlog odluke Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo za izbor kandidata za Zaštitnika građana.

Na osnovu biografija koje se nalaze uz date nam predloge moramo se složiti da se radi o stručnim i kompetentnim ljudima, a o njima govori njihov dosadašnji rad i iskustvo.

Danas ću govoriti o Predlogu odluke Odbora za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava za izbor kandidata za članove Fiskalnog saveta.

Fiskalni savet je nezavisni državni organ, odgovoran Narodnoj skupštini Srbije. Funkcionisanje Fiskalnog saveta određeno je Zakonom o budžetskom sistemu. Misija Fiskalnog saveta je kredibilitet fiskalne politike sa aspekta poštovanja utvrđenih fiskalnih pravila, da obezbedi javnost i odgovornost u vođenju fiskalne politike.

Da bi ispunio postavljene ciljeve, Fiskalni savet proverava makroekonomske i fiskalne pretpostavke korišćene za izradu vladinih dokumenata, daje nezavisnu i kredibilnu ocenu ekonomske politike, procenjuje u kojoj meri je Vlada poštovala fiskalna pravila koja je utvrdila, kao i ostale nadležnosti.

Odbor za finansije je na osnovu člana 55. Poslovnika Narodne skupštine, polazeći od navedenih predloga, za predsednika predložio dosadašnjeg predsednika prof. dr Pavla Petrovića, kao i dosadašnje članove ...

PREDSEDAVAJUĆI: Privedite kraju, ističe vam vreme.

VERA JOVANOVIĆ: ... Pavla Petrovića, kao i dosadašnje članove prof. dr Vladimira Vučkovića i mr Nikolu Altiparmakova.

Fiskalni savet je svojom kritikom, pre svega konstruktivnim predlozima pružio značajan doprinos uspešnoj ekonomskoj politici Vlade Republike Srbije. Predlozi Fiskalnog saveta išli su u pravcu smanjenja javnog duga i kontrolisane inflacije. S obzirom na to da je svojim radom pokazao da deluje kao tim stručnih pojedinca, ne treba ga menjati. Pozivam svoje kolege poslanike da u danu za glasanje prihvate ove članove. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Muamer Zukorlić.

Izvolite.

MUAMER ZUKORLIĆ: Dame i gospodo, nema sumnje da je institucija Zaštitnika građana veoma važna za zaštitu ljudskih i manjinskih prava. Sećam se, tada kada je uspostavljena ova institucija, vest o tome među pripadnicima bošnjačke zajednice u Srbiji primljena je sa velikom radošću, ali je, nažalost, ubrzo usledilo razočaranje s obzirom na to kako se ponašao Zaštitnik građana, u to doba Saša Janković, prema problemima sa kojima se suočavala bošnjačka nacionalna zajednica.

Imamo nekoliko veoma izrazitih primera kršenja prava ove zajednice i brutalne zloupotrebe vlasti, tada Vlade i vlasti DS, gde je Saša Janković kao

Zaštitnik građana prećutno, odnosno nečinjenjem zapravo podržavao takvo ponašanje režima prema pripadnicima bošnjačke nacionalne zajednice.

Tada je izvršena agresija prema Islamskoj zajednici, cepana zajednica zloupotrebom vlasti na svim nivoima, od Ministarstva vera do zloupotrebe policije i drugih segmenata vlasti. Kada su se pripadnici ove zajednice obraćali Zaštitniku građana, nije preduzeo ništa da zaštiti pravo građana. Otimana je imovina Islamske zajednice, isterano je više od 90 veroučitelja Islamske zajednice, a sve to suprotno zakonu i zloupotrebom vlasti, ali tada Zaštitnik građana ne reaguje i time podržava kršenje prava tih građana.

Ono što je predstavljalo vrhunac zloupotrebe vlasti jeste 2010. godine zloupotreba preko 1.500 pripadnika Žandarmerije koji su bili na lokaciji Hadžet, inače stratištu Bošnjaka gde je preko 2.000 pripadnika bošnjačke nacionalne zajednice 1945. i 1946. godine streljano, gde se nalaze masovne grobnice. Kada je lokalna samouprava u Novom Pazaru odlučila da podigne objekat na tom stratištu građani su se tome suprotstavili, a tadašnja vlast je uputila preko 1.500 pripadnika specijalnih jedinica, koji su upotrebili silu, dakle došlo je do nasilja, razbijanja glava i tada Zaštitnik građana nije reagovao.

Nažalost, lokalne vlasti su to shvatile kao zeleno svetlo i mi danas imamo, svega pre nekoliko dana početi su radovi na izgradnji zgrade hitne službe na istoj lokaciji, gde su pronađeni skeletni ostaci masovnih grobnica, što zapravo predstavlja i dalje posledicu takvog odnosa prema pravima pripadnika ove nacionalne zajednice.

Imamo takođe i permanentnu zloupotrebu vlasti u pogledu opstrukcija akreditacija Internacionalnog univerziteta, takođe iz vremena vlade Demokratske stranke, uz prećutni blagoslov Ombudsmana, odnosno Zaštitnika građana.

Dakle, kakvog smo Zaštitnika imali najbolje znamo mi koji smo na svojoj koži osetili „nezavisnost“, odnosno veoma veliku pristrasnost Zaštitnika građana. Zato nam treba Zaštitnik građana koji će biti na strani građana u slučajevima zloupotrebe vlasti. Kakav je ovaj koji je predložen, to možemo znati tek kada mu damo priliku. Ovog prethodnog smo upoznali i videli kakav je.

Ovome bi trebalo dati šansu, a shodno tome kako će se ponašati u slučaju obnašanja ove funkcije, onda ćemo suditi o njemu i izjašnjavati se o tome kako vrši ovu svoju funkciju. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodna poslanica Dijana Vukomanović.

Izvolite, koleginice.

DIJANA VUKOMANOVIĆ: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, poštovani gosti, poštovani građani i građanke Republike Srbije, premda danas u Skupštini razgovaramo o jednom tehničkom kadrovskom pitanju i nesumnjivo je za sve nas da znamo da će predloženi kandidati uz podršku

vladajuće koalicije biti izabrani, to je rutina, jer kad su rutinski sa 157 glasova izabrali Anu Brnabić i ostale ministre za staru-novu vladu, tako će uspeti i u ovom slučaju.

Međutim, mi se danas bavimo jednom izuzetno ozbiljnom oblašću, oblašću ljudskih prava i sloboda i zato me čudi što umesto da pričaju o kvalitetima kandidata koje su predložili, jer su ti predlozi došli iz vladajuće koalicije, predstavnici SNS-a i njihovih koalicionih partnera se obrušavaju na bivšeg Zaštitnika građana i na aktuelnog Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, gospodina Šabića.

Šta to govori? Govori da niste ništa naučili. Na onaj način na koji je aktuelni predsednik Aleksandar Vučić, po svom ličnom priznanju, rekao da nije razumeo šta se dešavalo u Evropi i svetu u vreme pada Berlinskog zida, ali ja vas uporno podsećam, ne samo Berlinski zid, vojnopolitički zid, Sovjetski blok je upravo pao i završio u kolapsu zbog problema nedovoljne zaštite ljudskih prava i sloboda, i ekonomskih i političkih, i tu grešku vi ponavljate upravo danas.

Danas smo mogli da čujemo neuobičajenu lekciju predsednice Skupštine Maje Gojković, koja je ne samo, da tako kažem, dala političke packe gospodinu Šabiću i gospodinu Jankoviću, nego isto i budućem, kandidatu Zoranu Pašaliću, pa mu je rekla u stvari, u prenesenom ili bukvalnom značenju, da zaboravi bilo kakve političke ambicije, da je on, eto tako, po volji vladajuće većine. To je neuobičajeno.

Mi ne moramo da znamo imena Ombudsmana čak ni u Srbiji, ako ne znamo u okruženju ili ako ljudi u EU i u evropskim zemljama ne znaju imena Zaštitnika građana. To je dobro za demokratiju. Pa čak imate zemalja gde se ne zna ni ime predsednika. Eno uzmite Holandiju ili neke druge zemlje, predsednika države ljudi ne znaju, zato što imaju poverenja da će onaj ko je dobio većinu postupati po Ustavu. Ovde to nije slučaj. Vi non-stop udarate packe iz oblasti ljudskih prava i sloboda. Na udaru su mediji, nekad su na udaru građani, nekad seljaci, zavisi kako se ko buni.

To nije dobro. To nije Srbija. Podsećam vas da je čak i u vreme Titove Jugoslavije, da tako kažem, i Republike Srbije bio veliki standard zaštite ljudskih i manjinskih prava. Evo, i gospodin Zukorlić je podsetio na neke nemile slučajeve.

Prema tome, ja vam kažem da Srbija propušta šansu da bude šampion ljudskih prava. Na kraju krajeva, 600.000 građana koji su glasali za Sašu Jankovića rekli su da je on uradio vrlo dobar posao. Prema tome, ja vas sad podsećam na onu čuvenu rečenicu koju su rekli u vreme donošenja Sretenjskog ustava – taj francuski rasad u srpskoj šumi neće se dobro primiti, ali klica i seme ljudskih prava i sloboda to se vrlo dobro primilo na srpsko tle i vi ne možete s vašim političkim otrovnim pesticidom da ga zatrete.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodna poslanica Dubravka Filipovski.

Izvolite.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Hvala, predsedavajući.

Kolege i kolegice narodni poslanici, mi smo ova dva dana raspravljali o tri veoma važna predloga za funkcionisanje tri nezavisne institucije. Ja sa ovim što je rečeno za ova dva dana mogu da se složim delom, a sa nečim ne. Iskoristiću ovih svojih pet minuta da kažem svoj utisak, da nam je 10 godina i dva mandata trebalo da u pravni sistem uspostavimo temelje institucije Zaštitnika građana.

Sve bi bilo u redu da prethodni Zaštitnik građana Saša Janković nije počeo da koristi svoju funkciju u političke svrhe, pripremajući se i koristeći svoju funkciju za kandidaturu za predsednika države. I svima onima koji su danas i juče osporavali kandidaturu Zorana Pašalića za Zaštitnika građana i podršku poslaničke većine tim povodom želim da kažem da smo mi 2012. godine u ovom visokom domu imali apsolutni konsenzus svih političkih stranaka i poslaničkih grupa, znači i pozicije i opozicije, i svih nevladinih organizacija i da je on bio jedinstven slučaj u tome što je zloupotrebio funkciju Zaštitnika građana, što je politizovao i što je dozvolio svojim postupanjem da se izgubi sinergija koja je postojala u društvu tim povodom.

Ne znam kada ćemo imati takvu situaciju ponovo, ali je više nego jasno da smo olako izgubili i da smo jedina zemlja u kojoj se Zaštitnik građana sa svoje funkcije kandidovao za predsednika države, koristeći državne resurse za svoju političku karijeru.

Zakon jasno propisuje nadležnosti Zaštitnika građana. Ova institucija mora da bude nezavisna, posao Zaštitnika građana je da prepozna kada su ljudska prava ugrožena i da reaguje zbog toga. Zaštitnik građana mora da bude visokomoralna ličnost, kao i da ima odgovorno i profesionalno postupanje u skladu sa mandatom i nadležnostima koje nosi jedna tako značajna funkcija.

Veoma je važno da budući Zaštitnik građana saraduje sa Parlamentom Srbije, da saraduje sa nevladinim organizacijama, da bude u kontaktu sa građanima Srbije. Sve one koji su u svojoj diskusiji na neki način okrivili volju većine za podršku novom Zaštitniku građana uz odsustvo dijaloga želim da podsetim da su propisima jasno i precizno definisani uslovi i postupak za izbor Zaštitnika građana i da su voljom većine u ovom visokom domu izabrani i uvaženi revizor Sretenović, koji ovde sedi, i prethodni Zaštitnik građana i Poverenica.

Međutim, ovde se radi o nečemu drugom. Ovde se radi o jednom besmislenom pokušaju osporavanja legitimiteta većine da predloži kandidata za Zaštitnika građana i što je, po meni, još takođe na neki način nečuveno,

osporavanju biografije kandidata Zaštitnika građana koga je predložila većina. Znae, kada nekom ne možete ništa drugo da nađete i da mu osporite bilo šta u njegovoj biografiji, u njegovom minulom radu, onda mu prebrojavate koliko je puta polagao neki ispit, koliko je godina studirao, izvlačeći to na veoma ružan način iz konteksta, ne uzimajući u obzir životne okolnosti za to.

Ono što je nesumnjivo to je da kandidata većine za Zaštitnika građana, gospodina Pašalića, karakteriše bogato radno iskustvo, stručnost i rezultati koje je imao u dosadašnjem radu. Takođe, veoma je važno da ovu instituciju treba ojačati, da je treba depolitizovati i možda najbolje govori šta znači argumentovana i konstruktivna kritika koja postaje pokretač određenih promena a to je upravo i predlog za predsednika Fiskalnog saveta. Zbog toga ću u Danu za glasanje podržati sva ova tri predloga.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala puno.

Reč ima narodni poslanik Dragan Vesović.

Izvolite, kolega Vesoviću.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Zbog malo vremena govoriću o dve od ove tri teme. Naravno, najviše vremena uzela je svima nama ovih dana priča o Zaštitniku građana. Malopre je predsednica Skupštine vrlo lepo nešto rekla i meni se to svidelo. Kaže – da smo u prvom razredu, naš govor bi počeo: „Janković je bio loš Zaštitnik građana, a Pašalić će biti bolji.“

Potpuno se slažem, Janković je bio loš. Ja bih uz to „loš“ dodao još nekoliko atributa – „jako loš“, „užasno loš“, ali se sa drugim delom ne mogu složiti. Ne mogu se složiti, jer da li će Pašalić biti bolji ili gori mene kao narodnog poslanika treba da opredeli nešto što se zove njegovom biografijom.

Čuo sam, vi ste pokušavali da branite, da pričate... Po zakonu od neka četiri uslova koje bi on kao kandidat za Zaštitnika građana trebalo da ispuni, on, po svemu sudeći, ispunjava samo prvi – da je završio pravni fakultet. Ali to njegovo završavanje pravnog fakulteta je nešto što mene nikako ne može da fascinira. Osoba koja je studirala 13 godina i nakon 13 godina studiranja imala prosečnu ocenu 6,73, pa se onda jedno sedam godina bavila radom u advokatskoj kancelariji, pa relativno kasno položila ispit i ušla u pravnu struku, pa se onda u toj pravnoj struci bavila pitanjem rada u prekršajnim organima, uz dužno poštovanje svih onih sudija koji tamo rade.

Neki eminentni profesori pravnog fakulteta meni su objašnjavali da su prekršajni sudovi, kaže – relikv komunističke; oni su uvedeni u ono doba kada je policijskoj represiji koja je sprovedena na stanovništvu trebalo dati brzi sudski legitimitet, pa su mi čak pojasnili da će Evropska unija, kojoj toliko težite, da stavi pred nas zahtev da se ti prekršajni sudovi i ukinu. Dakle, ni taj segment njegovog rada nije nešto što će mene da fascinira.

Ali jedna druga stvar u celoj priči meni smeta i najviše me boli. Recite mi, a ja taj odgovor nisam čuo, svi su pričali – kako je moguće u zemlji Srbiji i po starom zakonu o visokom školstvu i po novom zakonu o visokom školstvu da osoba koja je imala srednju ocenu 6,73 upiše postdiplomske studije? Ja znam da se uvek tražila minimalna ocena osam. Kako je dotični gospodin magistrirao? Kako je moguće da je sa 6,73 upisao postdiplomske studije? Nisam dobio odgovor, ali bih voleo to da vidim. Da li je to razlog što je napravio otklon, pa umesto magisterijuma na pravnom fakultetu otišao da magistrira na FON-u?

Meni priča nije jasna. Po onome kako sam ja u razgovoru sa, ponavljam, eminentnim profesorima pravnog fakulteta, saznao sam – to je, bogami, protivzakonito. Kako će Zaštitnik građana da bude onaj ko je uradio nešto što nije u skladu sa zakonom? Zato ja za takvog Zaštitnika građana neću glasati. On ne može da bude moj zaštitnik građana, bez obzira što je onaj prethodni bio nikakav.

Ali i za tog prethodnog malopre sam čuo jednu priču. Tačno je, on je podneo ostavku na mesto Zaštitnika građana neposredno pošto se kandidovao za predsednika države, ali mi smo, gospodo iz vlasti, i mi smo, gospodo iz opozicije, kao narodni poslanici imali prilike da ga razrešimo odmah, da sazovemo sednicu i da ne dozvolimo da u kampanji koristi državna sredstva kao nešto što je njegovo. Nažalost, politička procena je bila da to ne treba raditi, tako da ću se ja setiti ovde moga profesora koji je govorio – neka mene meni, trebaću ja sebi.

Nijedan ni drugi neće biti moj Zaštitnik građana, ja o njima ne mogu da mislim dobro.

I taman sam pomislio da ovaj loš prosek predstavlja trend koji SNS zastupa, jer ja dosta često sa rezignacijom govorim o ovome, jer to je loša poruka studentima, ali kada sam dobio izuzetan predlog od predsednika države gospodina Aleksandra Vučića da za kandidata u Agenciji za borbu protiv korupcije bude predložen mlad doktor Stanković Miloš, ja sam video jednu briljantnu biografiju: sa 23 godine završio je pravni fakultet sa prosečnom ocenom 9,55, a osam godina nakon toga doktorirao.

I sve je to bilo briljantno i zaista sam rekao – izuzetan primer. Međutim, uzmem ja i počnem da gledam njegovo radno iskustvo iz biografije i neke stvari meni počnu da padaju u oči. Kaže – 2008. godine izabran je u zvanje saradnika u nastavi za užu Građevinskopravnu naučnu oblast, predmet Nasledno pravo. Pa 2009. godine je proizveden u zvanje asistenta za užu Građevinskopravnu oblast, predmet Nasledno pravo. Pa mu obnovljeno 2012. godine zvanje asistenta za predmet Nasledno pravo. I onda, odjednom, 2016. godine biramo ga za docenta za užu naučnu oblast Pravna istorija, predmeti Uporedna pravna tradicija i Retorika.

Meni to nije bilo jasno i zovnem opet one malopre pomenute profesore fakulteta i pitam kako je to moguće. Kažu – Veso, to nije moguće, to je protivzakonito, on nije mogao da bude izabran za to. Ali ja kažem – kako, čovek izuzetan student, briljantan, nagrade na govorništvu? Šta se dešavalo? I dobijem objašnjenje – u pitanju je bila samovolja bivšeg predsednika RIK-a, gospodina Dejana Đurđevića, koji je profesor na tom fakultetu i koji je, prema onome što su meni rekli ti profesori, doslovno rekao ovom izuzetnom mladom čoveku: „Momče, kupi prnje i idi sa moje katedre!“

(Čuju se glasni komentari u sali.)

Da li je moguće da je tako urađeno? Da li je moguće da mi hoćemo da ovakvog mladog čoveka izgubimo? Koji je inače i doktorirao na temi Ugovor o nasleđivanju između supružnika, koji je ceo život, sve svoje znanje, energiju, briljantno školovanje posvetio jednoj oblasti, a da onda nečija samovolja, pa makar to opet bio bivši predsednik RIK-a ispred Srpske napredne stranke... Meni je žao, on je asistent na tom predmetu. Kažu da je gospodin Stanković bio asistent profesora Antića, profesor Antić je otišao za ambasadora u Lisabon, došlo je do toga, i onda se tražilo rešenje...

Nemojmo da nam ovakve stvari izmiču kontroli. Vi ste u prilici, kao vlast, da to ne dozvolite, da to sprečite. Meni ne smeta što je on bio 51. potpisani koji je podržao gospodina Aleksandra Vučića, to je njegovo pravo, to je njegovo mišljenje, on je meni briljantan i ja ću za njega da glasam. Ali ova stvar ozbiljno postavlja pitanje da li on može da radi u Agenciji za borbu protiv korupcije, jer nije uspeo da se izbori za svoje radno pravo a kako će se onda boriti sa drugim pošastima koje će ga, nažalost, na tom mestu sretati. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Povreda Poslovnika, Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Zahvaljujem. U pitanju je član 107 – govornik je na sednici Narodne skupštine dužan da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine.

Mene je začudilo što vi niste reagovali i ispravili jednu od poslanica koja je iznosila netačan podatak, pretpostavljam iz neznanja, kada je navela primer Kraljevine Holandije kao dobro uređene države, države u kojoj se poštuju demokratska prava i vladavina prava i zaštićuju se ljudska prava na pravi način, te da građani Holandije ne znaju ko je njihov predsednik. Naravno da ne znaju ko je njihov predsednik zato što je Holandija – Kraljevina Holandija. I oni znaju ko je kralj Holandije, a predsednika nemaju.

Hvala vam. Mislim da smo dužni da to ispravimo.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo, povreda Poslovnika.

SRĐAN NOGO: Ukazao bih na povredu člana 103. Poslovnika, koji u stavu 1. precizira da narodni poslanik može ukazati na povredu Poslovnika neposredno po učinjenoj povredi.

U svojstvu poslanika iz klupe za poslanike javila se predsednica Parlamenta za reč sa željom da ukaže na povredu Poslovnika. Da li se posebna pravila primenjuju na predsednika Parlamenta i da li za nju ne važi ovaj poslovnik nego ima neki poseban? Jer ja nisam čuo do sada da je neki poslanik mogao da ukaže na povredu Poslovnika koja je učinjena ranije. Pre nje je govorio gospodin Dragan Vesović, a koliko sam razumeo, Dragan Vesović nije taj poslanik, jer je on muškarac, a ovde se radilo o nekom poslaniku ženskog pola koji je učinio povredu Poslovnika.

Tako da vas molim, nama iz opozicije se ne dozvoljava da ukažemo na povredu Poslovnika u takvim slučajevima, ali očigledno poslanicima vladajuće većine i konkretno predsednici se izlazi u susret.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Smatram da nisam povredio Poslovnik. Imali smo jedno dobro razjašnjenje u skladu sa Poslovnikom.

Još jednom povreda Poslovnika, reč ima Maja Gojković.

MAJA GOJKOVIĆ: Zahvaljujem.

Treba dobro proučiti član 103. i znati kada se neki poslanik javio. Javila sam se dok je govorio poslanik Vesović, a vi ste verovatno postupili ne želeći da ga prekinete pa odmah meni da date reč i ja vam se zahvaljujem na tome.

Ali uvaženi poslanik zaista ne može da izbriše činjenicu da je poslanica Vukomanović rekla da je Holandija republika, a ona je kraljevina, te želim opet da ponovim da je Holandija kraljevina i da nema predsednika države pa je normalno da građani Holandije ne znaju ko je predsednik države kad ga nemaju.

Prema tome, molim da me ne edukujete kako se koristi Poslovnik. Holandija je kraljevina, pa šta da radimo. Je l' tako?

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Gospodin Orlić se isto javio, tako da sam propustio da mu dam reč.

Koleginice Vukomanović, nema replike kada je u pitanju povreda Poslovnika. Jedno razjašnjenje je bilo.

Idemo dalje.

Reč ima Đorđe Vukadinović.

Izvolite, kolega, prijavite se.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Hvala. U ovo malo vremena što je ostalo poslaničkoj grupi, ja bih pokušao da se vratim na temu ove naše dvodnevne sesije, koja kao da je samo spoljašnji povod da bi se onda u vezi sa tim pričalo o svemu i svačemu.

Mislim da je ton tome dala skupštinska većina, a to se pogotovo videlo danas, sa jednom dozom agresije i netrpeljivosti koja je natprosečna čak i za naše

standarde ovde u Skupštini, a navikli smo na svašta. Posebno je, izgleda, to izraženo u trenucima kada nema argumenata. Jer, što je manje argumenata, to je više uvreda za opoziciju i to je više pričanja van teme. Naravno, to važi i obrnuto.

Kao što rekoh, ima nas raznih. Nismo svi cvećke, ni sa jedne ni sa druge strane, kao što ni kandidati naši nisu uvek jednako savršeni, ali u ovom slučaju je ipak odgovornost na parlamentarnoj većini. Zato je vaša odgovornost, drage kolege, kao što bi bila odgovornost predsednika Parlamenta da, recimo, upozori na atmosferu i da nam obezbedi tišinu, da se može nešto čuti u ovoj sali, a vi to ne činite.

Elem, odgovornost je skupštinske većine da gleda koga predlaže i da onda bude spremna da istrpi konsekvence tog svog predloga.

Mi smo ovde videli da se ubedljivo najviše vremena potrošilo na kritiku rada bivšeg Zaštitnika građana, i to iz dva razloga. Prvi je zato što ga se jednim delom, izgleda, plaše, zaziru od njega ove kolege iz vladajuće većine, a s druge strane zato što nemaju mnogo toga dobrog da kažu o svom kandidatu.

Mene čudi nešto drugo, što nisu više vremena posvetili opravdanim pohvalama drugim kandidatima koji su mogli, koji su ovde predloženi, nego su se ustremili samo na Zaštitnika građana, i to na gospodina Jankovića. On je sada politička figura. Bilo je šta je bilo, vi ste glasali za njega, nisam ja glasao za njega.

S druge strane, predložili ste čoveka koji je, kao što smo čuli, studirao 13 godina i ima prosek 6,73 ili 6,75. Dakle, to je relevantna činjenica. Da ne govorimo o tom članstvu u upravnim odborima Crvene Zvezde i Partizana. Ja sam siguran, a to je poenta, drage kolege, da biste vi iz svojih redova mogli naći bolje kandidate, a sigurno ste mogli, i među poslanicima i među članovima Odbora za pravosuđe.

Dakle, nije u redu da se na ovaj način blamira institucija Skupštine koja sada treba, i vi, pa onda posredno i mi svi kao Parlament da izglasamo takav predlog.

Nije slučajno predsednik Vučić, koji, naravno, zna šta radi... On je položio i čovek ima prosek 9,55. On je mogao da nađe nekog isto tako, nekog Indijanca pa da kaže – ali on je strašno talentovan, on je genije i radiće dobro svoj posao. Ali on to nije uradio, prepustio je vama da se blamirate.

Poslednji put vas molim, apelujem, povucite svoj predlog, a onda poentirajte na ovim drugim predlozima koji su kvalitetni više ili manje i mi onda tu nećemo imati bogzna šta da prigovorimo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Vladimir Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Uvaženi predsedavajući, član 107. Poslovnika.

Ovo je zaista skandal i neverovatno da niste reagovali. Upravo je malopredašnji govornik rekao da su ovde kandidati koji se predlažu Indijanci. Na šta to liči? On koji je menjao naciju, on nekome to prigovara! On traži prosek? Koliki je prosek bio Jankoviću? Šta je znao o Jankoviću 2007. godine kada ga tako podržava?

Zaista vas molim, ovakve stvari morate da prekinete. Insistiram i tražim da mu date opomenu, jer niko nema prava da tako vređa ljude. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Đukanoviću.

S obzirom na to da je bila jako velika graja u sali, moguće je da sam propustio, da nisam čuo. Izvinjavam se. Naravno da nećemo dozvoljavati takvu vrstu izražavanja. Tako da nisam prekršio Poslovnik.

Da li hoćete da se Narodna skupština izjasni? (Ne.) Hvala.

Idemo dalje, reč ima Miladin Ševarlić. Nije tu.

Momo Čolaković. Nije tu.

Ivan Kostić?

Reč ima Jahja Fehratović.

Izvolite.

JAHJA FEHRATOVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, posebnu pažnju današnje objedinjene rasprave izaziva predlog izbora Zaštitnika građana. S tim u vezi, ovo izlaganje ću posvetiti ovoj tački dnevnog reda.

Na zvaničnoj internet prezentaciji ovog organa države našli smo definiciju u čijem se prvom delu kaže – Zaštitnik građana je nezavisan i samostalan državni organ zadužen da štiti i unapređuje poštovanje sloboda i prava. U posebne sektore na vrhu lestvice navodi se zaštita prava pripadnika manjinskih naroda i nacionalnih manjina, pri čemu se navodi da u okviru više odeljenja postoji odeljenje zaštite prava pripadnika nacionalnih manjina.

Analizirajući rad prethodnog Zaštitnika građana, prema ovoj definiciji utvrđujemo da je bio sušta suprotnost istoj. Kao Zaštitnik građana Saša Janković nije bio ni nezavisan ni samostalan državni organ. To su ponajbolje osetili pripadnici bošnjačkog naroda i njihove institucije za vreme vlasti DS-a i režima Borisa Tadića, u sprezi sa lokalnom vlašću SDA i SDP Sulejmana Ugljanina i Rasima Ljajića u sandžačkim gradovima.

Izloženi brutalnom kršenju Ustava i zakona od strane državnih i lokalnih režima tog perioda, Bošnjaci su se mnogo puta obraćali Jankoviću tražeći od njega da radi svoj posao, međutim, vrlo često su dobijali izgovor da je nemoćan, da nije nadležan, da ne može i tako dalje, a sve se odnosilo na aspekte zaštite prava i sloboda građana koji su u opsegu njegovog posla.

Kako se ponašao Zaštitnik građana u slučajevima Islamske zajednice internacionalnog kurioziteta čuli smo od kolege Muamera Zukorlića. Ništa bolji njegov odnos nije bio ni prilikom izbora za Bošnjačko nacionalno vijeće 2010. godine, direktno u kršenju ustavnih i zakonskih regulativa od strane tadašnjeg ministra Čiplića, a onda u jeku svog političkog uzletanja 2016. godine.

Zloupotrebljavajući poziciju Zaštitnika građana, aktivno je učestvovao u pokušajima izazivanja nemira u Sandžaku kroz huškanje naroda i državnih organa protiv izgradnje zgrade fakulteta za islamske studije. Uz to, ono što je poražavajuće i sramno, na sve pozive porodica otetih i ubijenih u Sjeverinu i Štrpcu Zaštitnik građana se nije jasno određivao i nije iskoristio sve zakonske okvire da izađe u susret njihovim zahtevima koji su bili opravdani.

Sve su to pokazatelji da je bivši Zaštitnik građana, umesto servisiranja građana, sve vreme svog mandata, bar kada su u pitanju Bošnjaci, servisirao politiku svojih nekadašnjih mentora a sadašnjih partnera.

Pogubnost njegovog delovanja i politička pristrasnost vidljiva je u podršci bahatom lokalnom Ombudsmanu u Tutinu, koji je 18.6.2016. godine u centru Tutina fizički napao svog sugrađanina. Kako stoji u službenoj policijskoj belešci o tome, dotični Zaštitnik građana pretio je smrću ovom licu, fizički ga napao i pretukao. Iako smo tragali da li je Saša Janković reagovao u ovom slučaju da upozori svog kolegu na kršenje zakona i zloupotrebe položaja, nismo naišli na takve podatke, ali smo naišli da je na prethodnim izborima dobio podršku dela političke partije tutinskog zaštitnika građana.

Navodeći ove primere lošeg, zavisnog, nesamostalnog i političkom trgovinom motiviranog delovanja prethodnog zaštitnika građana, hteli smo da kažemo da ova institucija u budućnosti mora biti drugačija te da novi Zaštitnik građana ne sme ponoviti greške svog prethodnika.

Činjenica da je gospodin Pašalić kao prekršajni sudija imao snage i smelosti da izrekne sudsku kaznu tadašnjem predsedniku Republike Borisu Tadiću dosta govori da poseduje kvalitete da samostalno, nezavisno i natpolitički obavlja ovu važnu funkciju državi.

Zato ćemo u danu za glasanje podržati ovaj predlog i nadam se da će naša podrška biti zalog tome da gospodin Pašalić kao budući Zaštitnik građana vodi računa o pravima pripadnika manjinskih naroda i zajednica, da ista ne budu kao za vreme njegovih prethodnika i bivšeg režima u najvećem broju slučajeva samo papirnata, već da sve pozitivne zakonske odredbe iz oblasti zaštite manjinskih naroda i nacionalnih zajednica suštinski zažive. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Zoran Radojčić?

Srđan Nogo?

Znači, lista je zaključena. Potrošeno je i vreme svih poslaničkih grupa i lista je iscrpljena.

Pitam, u skladu sa Poslovnikom, da li neko želi da iskoristi pravo iz člana 96. Poslovnika.

Reč ima narodni poslanik Petar Petrović.

Izvolite.

PETAR PETROVIĆ: Poštovana predsednice, dame i gospodo narodni poslanici, dozvolite mi da u ime Poslaničke grupe Jedinствene Srbije kažem da ćemo mi podržati sve predloge koji su danas ovde pred nama za glasanje, a ja želim posebno sa nekoliko rečenica da se osvrnem na kandidata za Zaštitnika građana, ili Ombudsmana, gospodina Zorana Pašalića.

Ovde smo čuli mnogo kritika na njegovo ime, počev od toga koliko je studirao, kolika mu je prosečna ocena, gde je bio, šta je radio itd., ali me posebno iznenađuje, da ne upotrebim neki teži izraz, da su te kritike dolazile od onih koji su ga 2002. ili 2003. godine, kada su bili na vlasti u gradu Beogradu, postavili za starešinu suda za prekršaj grada Beograda, tada je to bio upravni postupak u skupštinama opština, odnosno gradova.

Onda, 2010. godine, prilikom takozvane velike reforme sudstva u Srbiji, gospodin Pašalić je postavljen za predsednika Višeg prekršajnog suda, tada je to bio Viši prekršajni sud, od strane istih onih koji ga danas kritikuju i koji kažu da je toliko godina studirao itd.

Sa druge strane, gospodin Pašalić je u svom dosadašnjem radu pokazao izuzetne rezultate u pogledu organizacije novih sudskih organizacija prekršajnih sudova i želim da vas podsetim, za one koji nisu znali, da je gospodin Pašalić kao sudija za prekršaj grada Beograda još 2003. godine doneo presude kojim je zaštitio migrante u gradu Beogradu koji su tada bili napadnuti, šikanirani i tako dalje od strane nekih koji su prekršili prava migranata u gradu Beogradu. Toliko samo da se zna da on nije znao da štiti neka prava građana drugih nacionalnosti i nacionalnih manjina i tako dalje.

Kada nekog kritikujemo koliko godina je studirao, treba da znamo razloge zašto je neko toliko studirao. Sa druge strane, da li je samo prosek ocena dovoljan da neko obavlja neku funkciju? Pa jedino da biramo samo one koje imaju prosek devet, devet i po ili deset, a sve ostale da pošaljemo na Zavod zapošljavanje, ne moraju da rade ništa drugo.

Želim da vam kažem da je u Jagodini bio izvrstan stručnjak koji je studirao 15 godina medicinu, ali je posle toga doktorirao i bio izuzetan stručnjak, a imao je prosek šest i nešto na medicinskom fakultetu. Hoću da kažem da sam prosek ocena na fakultetu ne mora da znači da će neko biti izuzetan stručnjak u svojoj oblasti.

Toliko o Pašaliću, toliko o Zaštitniku građana. Ja sam siguran da će gospodin Zoran Pašalić dobro obavljati posao, bolje će obavljati posao nego njegov prethodnik, a i siguran sam da neće koristiti funkciju u političke svrhe, da se sutradan kada mu ističe mandat kandiduje za neku funkciju u državi Srbiji.

Kada su u pitanju drugi kandidati, kao što su kandidati i za članove Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, to su kandidati koji su predloženi od ovlašćenih predlagača i mi možemo ili da prihvatimo ili da ne prihvatimo te predloge.

U ime Jedinственe Srbije kažem da ih treba prihvatiti i mi ćemo glasati za te kandidate. Međutim, koliko su neki predlagači principijelni u svojim predlozima i koliko vode računa o tome da taj odbor dobro radi, taj predlog na svu sreću nije ovde danas pred nama. Bio je stigao jedan predlog koji je vraćen predlagačima da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije kandiduje ili predloži osoba koja je kažnjavana od tog odbora Agencije za borbu protiv korupcije zato što nije poštovala Zakon o borbi protiv korupcije. Toliko o principijelnosti, toliko o doslednosti, toliko o pravičnosti.

Kada govorimo o trećem telu o kome danas raspravljamo, Jedinственa Srbija će takođe podržati taj predlog, jer je on upravo došao od ovlašćenog predlagača, odnosno ovlašćenih da ih predlože, a upravo su ti koji se ponovo predlažu najviše kritikovali određene budžetske, finansijske i druge stvari koje su dolazile iz Vlade Republike Srbije. Dakle, predlagači su rekli da je dobro nekad i kritikovati nešto a ne samo hvaliti i zato ćemo podržati taj predlog.

I na kraju, pozivam sve poslanike, kolegice i kolege, da podržimo predloge koji su danas pred nama i da idemo dalje. Hvala lepo.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Reč ima Saša Radulović.

Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Poštovani građani, dame i gospodo, raspravljali smo, evo, dva dana o predlozima za kandidate za Fiskalni savet, za Odbor Agencije za borbu protiv korupcije i za Zaštitnika građana i jako je bitno da ponovimo neke ključne stvari o kojima smo ovde danas i juče diskutovali, a to je da je proces izbora ovih kandidata potpuno neadekvatan.

Vladajuća većina je objašnjavala kako ih zakon ne obavezuje na transparentniju i bolju proceduru, proceduru u kojoj će narodni poslanici moći da postavljaju pitanja kandidatima, gde će se zaista raspravljati o njihovim planovima rada, i činjenica jeste da u ovom loše napisanom poslovniku nema ništa o tome, odnosno ne postoji obaveza, ali takođe ne postoji u istom ovom poslovniku ni zabrana da se kandidati pojave na Odboru, da na odborima odgovaraju na pitanja poslanika, da prilože svoj program rada.

Verovatno svi znate da je, gde god se prijavite za neki posao, taj intervju obavezan. Izgleda svuda osim u Narodnoj skupštini Republike Srbije. Kandidati se nisu ni pojavili na odborima. Kandidati za Fiskalni savet nisu ni došli, kandidati za Odbor za Agenciju za borbu protiv korupcije se nisu ni pojavili. Pojavili su se kandidati za Zaštitnika građana; opet, izbegavali pitanja; predloženi kandidat nije odgovarao na njih, instruisan od strane predsednika Odbora da to ne čini.

Znači, praktično, ovo je jedna velika farsa. Poslanici nemaju mogućnost da vrše svoju ustavnu ulogu, da ispunjavaju zakonsku obavezu i da sa punom odgovornošću biraju kandidate, jer nisu mogli da im postavljaju pitanja. Mnoge stvari su ostale sporne. Na ovakav način stvari ne bi trebalo raditi.

Činjenica jeste i ono na šta se vladajuća većina uglavnom izvlači je – ovako je rađeno i ranije, pre 2012. godine. Mi kažemo – ovako je pogrešno. Ako vam Ministarstvo finansija da ovakav jedan predlog za člana Fiskalnog saveta, jedna rečenica, ovde između moja dva prsta se vidi ta jedna rečenica, u kojoj samo kažu ko je kandidat. Isto tako Narodna banka – jedan pasus. Ovim vidite da zaista ne postoji poštovanje ove institucije. Minimum minimuma trebalo bi da bude da možemo otvoreno da razgovaramo sa kandidatima o njihovim planovima rada.

Pošto nijedan kandidat taj plan rada nije podneo, poslanici DJB neće glasati ni za jednog kandidata. Moguće je da među njima ima i dobrih kandidata, ali ako toliko ne poštujete Narodnu skupštinu i ne podnesete plan rada, glas sigurno nećete dobiti od DJB. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Maja Videnović.

MAJA VIDENOVIĆ: Hvala.

Predsednik Srbije i SNS ne podnose kontrolu, ne podnose novinare koji pitaju građane koji slobodno misle, institucije koje zvocaju, kako oni sami kažu.

Ovoj vlasti su potrebni bolji građani. I danas će izabrati zaštitnika vlasti, uz najavu da će rasformirati instituciju koja se borila za ugrožena prava građana.

Tim izborom mi svi zajedno ulazimo u novi nivo terora SNS-a nad slobodama i nad institucijama, i to su opasne stvari čije posledice tek očekuju građane i ovo društvo.

Znate, tamo gde svaku oblast društva zauzima i otima jedna stranka, tu nestaje država. I zbog toga će poslanici Demokratske stranke biti još glasniji i jači u odbrani demokratije.

PREDSEDNIK: Reč ima Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Kao što smo napomenuli, pružićemo podršku samo Milošu Stankoviću. Nadamo se da će on opravdati naše poverenje i da će biti dostojan obavljanja te funkcije. A što se tiče ostalih predloženih, samo možemo biti skeptični.

Osvrnuo bih se samo u ovo kratko vreme na Zaštitnika građana. Dveri smatraju da je ta ustanova suvišna u pravnom poretku Srbije, da pripada nekoj drugoj pravnoj kulturi i da nema puno značaja za građane. Međutim, vrlo je zanimljiva činjenica da to što je bio prethodni Zaštitnik građana loš, imamo biografiju ovog novog koji nam garantuje da će i ovaj biti loš.

Meni nije jasno kako je Pašalić došao u vezu sa SNS-om, jer koliko je meni poznato, on se sa izvesnim Zoranom Đurićem, sudskim veštakom, približio Snežani Malović i zahvaljujući Snežani Malović bio protežiran u Prekršajnom sudu. Nisam ispitivao odakle on u kombinaciji sa SNS-om, ali i to će se uskoro saznati.

Ono na šta bih morao da osvrnem jeste i konstatacija da neće biti puno posla za njega, jer, nažalost, mislim da će biti izuzetno puno posla za Zaštitnika građana. Samo bih napomenuo jedan aktuelni slučaj nove stvari koja mora svakako biti predmet interesovanja i Zaštitnika građana. Naime, ovde je Tehnološko uputstvo o prijemu i uručanju sudskih pismena i pismena u upravnom postupku, upravo doneto na osnovu Statuta Pošte, a na osnovu ugovora između Pošte i Visokog saveta sudstva i Državnog veća tužilaca i mišljenja Ministarstva za državnu upravu, koje je potpisala sadašnji premijer Ana Brnabić. Time se van zakona stavlja Zakonik o krivičnom postupku...

PREDSEDNIK: Hvala, vreme ste potrošili, 10 sekundi više.

Reč ima Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, prvo da ispravim prethodne kolege. Samo igrač na sreću da izađe. Dakle, da ispravim prethodne kolege – uslov za postdiplomske studije nije da neko ima ocenu osam koma nešto. Postdiplomske studije mogu da se upišu i sa šest, šest koma nešto – uz uslov da postoje dva naučna rada. Dakle, to pokazuje da zamerke određenih kolega ne stoje.

Na kraju svih ovih rasprava treba čestitati onima koji budu izabrani, a ja mislim da je po pitanju Zaštitnika građana, ma koga da smo izabrali sem Saše Jankovića, to napredak, jer Saša Janković, kako smo u raspravi videli, nije nikoga štiti, štiti samog sebe. Nije ni pokušao da štiti pred upravnim organima otpuštene, slabo plaćene, one koji su ostali bez posla, njih 350.000 za vreme vladavine bivšeg režima. On je vodio računa samo o sebi i, bez obzira na to ko da je izabran na njegovo mesto, to bi bio apsolutni napredak, a ja verujem da će gospodin Pašalić više pažnje posvetiti ljudskim pravima nego što je to uradio njegov prethodnik.

Što se tiče Agencije za borbu protiv korupcije, ja i dalje izražavam svoje nezadovoljstvo zato što ona nije služila svojoj svrsi. Upravo je predvodnik ove grupe „Nikad im dosta nije bilo“, koji je napustio sednicu, živi dokaz za to, jer

nikada nije sankcionisana njegova nepravilnost po pitanju prenosa ovlašćenja iz njegovih privatnih firmi na međusobno povezano lice.

Takođe moram da izrazim nezadovoljstvo zato što je poslanik bivšeg režima, zbog mojih primedbi da je kupio stan u Beču i da Agencija za borbu protiv korupcije to nije sankcionisala, prošlog dana, juče, uputio ozbiljnu uvredu ovom parlamentu nazivajući nas zoološkim vrtom. Dakle, bez obzira na njegovu uvredu, kad nije nešto ubedljivo, onda od njih sledi nešto uvredljivo.

Ja i dalje moram da izrazim nezadovoljstvo zato što mislim da Agencija za borbu protiv korupcije nije služila svojoj svrsi, nije sankcionisala sve pljačke koje su bile za vreme vladavine bivšeg režima u periodu koji je, nadam se, daleko iza nas.

Oni danas, ko bajagi, staju u zaštitu onih slabo plaćenih, nazivajući Srbiju kako je nazivaju, a moram da ih podsetim da u njihovo vreme Srbija nije bila zemlja jeftine radne snage, već je bila zemlja besposlene radne snage, koja sada ostvaruje neki napredak zajedno sa nama i nalazi sebi posla. Ja tvrdim da radnička prava treba da budu veća, da ona moraju da se usklade sa profitom, a i svakako je napredak kad se popnete jedan ili dva stepenika; pet stepenika ne možete preskočiti odjednom.

Što se tiče Fiskalnog saveta, ja i dalje želim da im zahvalim i na pohvalama, i na pokudama, i na kritikama, jer je to veoma bitno s obzirom na to da mi očekujemo, zahvaljujući tome što oni pažljivo prate šta mi radimo, da ova zemlja ekonomski napreduje i da ostvari ono što nije ostvarila od 2000. do 2012. godine.

Dakle, želim da čestitam svim kandidatima.

Nezadovoljan sam još jednom činjenicom, što na današnjoj sednici nije bilo mesta za zamenika, odnosno da se zameni osoba koja sebe naziva Poverenikom. To je veoma važna institucija. Mislim da čovek koji pledira da bude političar ponovo, da se reaktivira, ne zaslužuje da bude na tom mestu, posebno kad se ima u vidu da su on i Zaštitnik građana uzeli 80.000 funti od Britanske ambasade i da od tog trenutka nastaje nesporazum između njih a trebalo je da brane ljudska prava i funkcionera, odnosno predstavnika Vlade, predstavnika Skupštine i tako dalje.

Verujem da ćemo u budućem periodu naći...

PREDSEDNIK: Hvala, potrošili ste vreme za diskusiju.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: ... Naći vremena da ispravimo i tu nepravdu i da dobijemo novog Poverenika. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Saglasno članu 98. stav 4. Poslovnika, zaključujem zajednički jedinstveni pretres o predlozima akata iz tačaka 1, 2. i 3. dnevnog reda.

Poštovani narodni poslanici, s obzirom na to da je Narodna skupština završila raspravu o svim tačkama dnevnog reda ove sednice, saglasno članu 87. stav 5. Poslovnika Narodne skupštine, određujem četvrtak, 20. jul 2017. godine, sa početkom u 15.00 časova, kao dan za glasanje o tačkama dnevnog reda sednice Trećeg vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Zahvaljujem.

(Posle pauze – 15.05)

PREDSEDNIK: Poštovani narodni poslanici, pre nego što pređemo na odlučivanje potrebno je da utvrdimo kvorum.

Molim da ubacite svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 150 narodnih poslanika.

Prelazimo na ODLUČIVANJE.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – IZBOR ČLANOVA ODBORA AGENCIJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE.

Stavljam na glasanje predlog predsednika Republike Srbije da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere dr Miloš Stanković.

Zaključujem glasanje: za – 147, protiv – pet, uzdržan – jedan, nije glasalo devet poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika izabrala dr Miloša Stankovića za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije.

Stavljam na glasanje predlog Vrhovnog kasacionog suda da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere Slobodan Gazivoda, sudija Vrhovnog suda Srbije, u penziji.

Zaključujem glasanje: za – 142, protiv – šest, uzdržana – tri, nije glasalo 11 poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika izabrala Slobodana Gazivodu za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije.

Stavljam na glasanje predlog DRI da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere dr Jelena Stanković docent Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Nišu.

Zaključujem glasanje: za – 142, protiv – dva, uzdržano – šest, nije glasalo 12 poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika izabrala dr Jelenu Stanković za člana Odbore Agencije za borbu protiv korupcije.

Stavljam na glasanje predlog Socijalno ekonomskog saveta da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere Ivan Kovačević.

Zaključujem glasanje: za – 142, protiv – dva, uzdržano – sedam, nije glasalo 11 poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika izabrala Ivana Kovačevića za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije.

Stavljam na glasanje predlog Udruženja novinara Srbije i Nezavisnog udruženja novinara Srbije da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere Živojin Rakočević.

Zaključujem glasanje: za – 15, protiv – tri, uzdržan – jedan, nisu glasala 143 poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije izabrala Živojina Rakočevića za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije.

Dozvolite da u vaše i svoje ime čestitam članovima Odbora Agencije za borbu protiv korupcije na izboru i da im poželim uspešan rad.

Prelazimo na 2. tačku dnevnog reda – PREDLOG ODLUKE O IZBORU ČLANOVA FISKALNOG SAVETA.

Stavljam na glasanje Predlog odluke o izboru članova Fiskalnog saveta, u celini.

Zaključujem glasanje: za – 143, protiv – šest, uzdržana – dva, nije glasalo 11 poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika usvojila predlog odluke o izboru članova Fiskalnog saveta.

Dozvolite mi da u vaše i svoje ime čestitam članovima Fiskalnog saveta na izboru i poželim ih uspeh u daljem radu.

Prelazimo na 3. tačku dnevnog reda – PREDLOG ODLUKE O IZBORU ZAŠTITNIKA GRAĐANA.

Stavljam na glasanje predlog odluke o izboru Zaštitnika građana, u celini.

Zaključujem glasanje: za – 142, protiv – 20, uzdržan – niko, nije glasao – niko.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika usvojila predlog odluke o izboru Zaštitnika građana.

Dozvolite mi da u vaše i u svoje ime čestitam Zaštitniku građana na izboru i poželim mu uspešan rad.

Prelazimo na odlučivanje o POVREDAMA POSLOVNIKA.

Narodni poslanik Balša Božović je na sednici 19. jula u 13.40 minuta ukazao na povredu člana 106. stav 1.

Molim da odlučite da li je povređen navedeni član.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da nije povređen navedeni član.

Narodna poslanica Branka Stamenković je na sednici 19. jula u 15.07 minuta ukazala na povredu člana 103. stav 8. Poslovnika.

Molim da odlučite o ovome.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da nije povređen navedeni član Poslovnika.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, na sednici 19. jula, u 17.01 minut ukazao je na povredu člana 104.

Molim da odlučite o povredi Poslovnika.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da nije povređen navedeni član Poslovnika.

Narodni poslanik Nemanja Šarović, na sednici 19. jula, u 17.12 minuta ukazao je na povredu člana 106.

Molim da Narodna skupština odluči o povredi Poslovnika.

Zaključujem glasanje. Niko nije pristupio glasanju.

Konstatujem da nije povređen navedeni član.

Narodni poslanik Balša Božović, na sednici 19. jula, u 17.43 minuta ukazao je na povredu člana 106. stav 1.

Molim da odlučite o tome.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da nije povređen navedeni član.

Narodni poslanik Nemanja Šarović, na sednici 19. jula, u 18.09 minuta ukazao je na povredu člana 104.

Molim da odlučite da li je povređen navedeni član.

Zaključujem glasanje. Niko nije pristupio glasanju.

Konstatujem da nije povređen navedeni član.

Narodni poslanik Nemanja Šarović, na sednici 19. jula, u 18.14 minuta ukazao je na povredu člana 104.

Molim da odlučite o ovome.

Zaključujem glasanje.

Niko nije pristupio glasanju, te konstatujem da nije povređen navedeni član.

Narodni poslanik Tatjana Macura, na sednici 20. jula, u 11.07 minuta ukazala je na povredu člana 106, te molim da odlučite o tome.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da je Skupština odlučila da nije povređen navedeni član.

Narodni poslanik Balša Božović, na sednici 20. jula, u 12.41 minut ukazao je na povredu člana 107. stav 1. Poslovnika.

Molim da Narodna skupština odluči da li je povređen navedeni član.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da nije povređen navedeni član.

Pošto je Narodna skupština obavila razmatranje i odlučivanje o svim tačkama dnevnog reda ove sednice, saglasno članu 102. Poslovnika, zaključujem sednicu Trećeg vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Čisto kao obaveštenje, sada ću zakazati sednicu za polaganje zakletve i to će biti otprilike u 15.30 časova, pa vas molim da poslanici koji žele da prisustvuju ostanu tu još 15-20 minuta.

(Sednica je završena u 15.15 časova.)